

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

Handelingen

Annales

INTEGRAAL VERSLAG
VAN DE PLENAIRE VERGADERING
VAN

COMPTE RENDU INTÉGRAL
DE LA SÉANCE PLÉNIÈRE
DU

21-12-1999
namiddag

21-12-1999
après-midi

AGALEV-ECOLO	:	<i>Anders gaan leven / Ecologistes conférés pour l'Organisation de luttes originales</i>
CVP	:	<i>Christelijke Volkspartij</i>
FN	:	<i>Front National</i>
PRL FDF MCC	:	<i>Parti Réformateur libéral - Front démocratique francophone - Mouvement du citoyens pour le changement</i>
PS	:	<i>Parti socialiste</i>
PSC	:	<i>Parti social-chrétien</i>
SP	:	<i>Socialistische Partij</i>
VLAAMS BLOK	:	<i>Vlaams Blok</i>
VLD	:	<i>Vlaamse Liberalen en Democraten</i>
VU&ID	:	<i>Volksunie & ID21</i>

Abréviations dans la numérotation des publications :

DOC 50 0000/00	:	<i>Documents parlementaires de la 50e législature, suivi du n° et dy n° consécutif</i>
QRVA	:	<i>Question et Réponses écrites</i>
HA	:	<i>Annales (Compte Rendu intégral)</i>
CRA	:	<i>Compte Rendu Analytique</i>
PLEN	:	<i>Séance plénière</i>
COM	:	<i>Réunion de commission</i>

Afkortingen bij de nummering van de publicaties :

DOC 50 0000/00	:	<i>Parlementaire documenten van de 50e zittingsperiode + het nummer en het volgnummer</i>
QRVA	:	<i>Schriftelijke Vragen en Antwoorden</i>
HA	:	<i>Handelingen (Beknopt Verslag)</i>
BV	:	<i>Beknopt Verslag</i>
PLEN	:	<i>Plenum vergadering</i>
COM	:	<i>Commissievergadering</i>

Publications officielles éditées par la Chambre des représentants

Commandes :
Place de la Nation, 1008 Bruxelles
Fax : 02/549 82 60
Tél. : 02/549 82 74
www.laChambre.be
e-mail : aff.generales@laChambre.be

Officiële publicaties, van de Kamer van volksvertegenwoordigers

Bestellingen :
Natieplein, 1008 Brussel
Fax : 02/549 81 60
Tel. : 02/549 82 74
www.deKamer.be
e-mail : alg.zaken@deKamer.be

Inhoud**Dinsdag 21 december 1999, 14.15 uur
PLEN 028**

BERICHTEN VAN VERHINDERING	5
BEGROTINGEN (<i>VOORTZETTING</i>)	5
- Rijksmiddelenbegroting voor het begrotingsjaar 2000 (197/1 tot 5 en 199/1)	
ontwerp van algemene uitgavenbegroting voor het begrotingsjaar 2000 (198/1 tot 28)	5
hervatting van de algemene bespreking	5
<i>Spreekers</i> : Tony Van Parys , Antoine Duquesne , minister van Binnenlandse Zaken, Marc Verwilghen , minister van Justitie, Johan Vande Lanotte , vice-eerste minister en minister van Begroting, Maatschappelijke Integratie en Sociale Economie, Geert Bourgeois , voorzitter van de VU&ID-fractie, Luc Paque , Charles Michel , Fred Erdman , Willy Cortois , Claude Desmedt , Bart Laeremans , Hugo Coveliers , voorzitter van de VLD-fractie, André Frédéric , Daniël Vanpoucke , Bert Schoofs , André Smets , Guy Hove , Marcel Hendrickx	

BIJLAGE	53
MEDEDELINGEN	53
SENAAT	53
OVERGEZONDEN WETSONTWERP	53
AANGENOMEN WETSONTWERPEN	53
REGERING	55
VERSLAG	55
ARBITRAGEHOF	55
BEROEPEN TOT Vernietiging	55
PREJUDICIELE VRAGEN	56

Sommaire**Mardi 21 décembre 1999, 14.15 heures
PLEN 028**

EXCUSES	5
BUDGETS (<i>CONTINUATION</i>)	5
- Budget des Voies et Moyens pour l'année budgétaire 2000 (197/1 à 5 et 199/1)	
projet de budget général des dépenses pour l'année budgétaire 2000 (198/1 à 28)	5
reprise de la discussion générale	5
<i>Orateurs</i> : Tony Van Parys , Antoine Duquesne , ministre de l'Intérieur, Marc Verwilghen , ministre de la Justice, Johan Vande Lanotte , vice-premier ministre et ministre du Budget, de l'Intégration sociale et de l'Economie sociale, Geert Bourgeois , président du groupe VU&ID, Luc Paque , Charles Michel , Fred Erdman , Willy Cortois , Claude Desmedt , Bart Laeremans , Hugo Coveliers , président du groupe VLD, André Frédéric , Daniël Vanpoucke , Bert Schoofs , André Smets , Guy Hove , Marcel Hendrickx	

ANNEXE	53
COMMUNICATIONS	53
SÉNAT	53
PROJET DE LOI TRANSMIS	53
PROJETS DE LOI ADOPTES	53
GOUVERNEMENT	55
RAPPORT	55
COUR D'ARBITRAGE	55
RECOURS EN ANNULATION	55
QUESTIONS PREJUDICIELLES	56

SÉANCE PLÉNIÈRE

du

MARDI 21 DÉCEMBRE 1999

14.15 heures

PLENAIRE VERGADERING

van

DINSDAG 21 DECEMBER 1999

14.15 uur

De vergadering wordt geopend om 14.49 uur door de heer **Herman De Croo**, Kamervoorzitter.

La séance est ouverte à 14.49 heures par M. **Herman De Croo**, président de la Chambre.

Tegenwoordig bij de opening van de vergadering zijn de ministers van de federale regering :

Ministres du gouvernement fédéral présents lors de l'ouverture de la séance :

Luc Van den Bossche, Marc Verwilghen.

De **voorzitter** : De vergadering is geopend.

La séance est ouverte.

Mededelingen moeten ter kennis gebracht worden van de Kamer. Zij zullen in de bijlage bij de handelingen van deze vergadering opgenomen worden.

Des communications doivent être portées à la connaissance de la Chambre. Elles seront reprises en annexe des annales de cette séance.

Berichten van verhindering**Excusés**

José Canon, Guy D'haeseleer, Michèle Gilkinet, Géraldine Pelzer-Salandra, Luc Sevenhans, Jef Valkeniers, wegens ambtsplicht / pour obligation de mandat;

Raymond Langendries, wegens familieaangelegenheden / pour raisons familiales.

Budgets (continuation)**Begrotingen (voortzetting)****Budget des Voies et Moyens pour l'année budgétaire 2000 (197/1 à 5 et 199/1)****Projet de budget général des dépenses pour l'année budgétaire 2000 (198/1 à 28)****Rijksmiddelenbegroting voor het begrotingsjaar 2000 (197/1 tot 5 en 199/1)****Ontwerp van algemene uitgavenbegroting voor het begrotingsjaar 2000 (198/1 tot 28)**

Nous reprenons la discussion générale.

Wij hervatten de algemene bespreking.

Collega's, wij vatten de bespreking aan van de sectoren Justitie, Binnenlandse Zaken, Algemene Politiesteundienst en Rijkswacht en Ambtenarenzaken.

Chers collègues, nous aborderons les secteurs Justice, Intérieur, Service général d'appui policier et Gendarmerie et Fonction publique.

De heer **Tony Van Parys** (CVP) : Mijnheer de voorzitter, heren ministers, collega's, ik wil in dit korte tijdsbestek mijn standpunten uiteenzetten in verband met de begroting van Justitie. De heer Vanpoucke zal de sector Binnenlandse Zaken behandelen.

Inzake Justitie is er een opvallende vaststelling. In deze begroting is niet voorzien in bijkomende middelen voor Justitie vergeleken bij de begroting zoals voorbereid door de vorige regering op basis van het meerjarenplan 1998-2000. Even opvallend is dat van de 75 miljard frank die de regering ter beschikking stond en die door haar werd uitgedeeld, er helemaal niets aan Justitie toevalt. Dit leidt tot de conclusie dat Justitie voor deze regering blijkbaar

Tony Van Parys

geen prioriteit meer is. Er waren bijkomende middelen, men heeft die kunnen genereren, maar niets hiervan gaat naar Justitie. Wij betreuren dit bijzonder omdat het justitieel beleid thans in een fase zit waarin de uitvoering van de Octopusakkoorden zonder enige twijfel bijkomende investeringen vergt.

Het ontbreken van bijkomende middelen moet normaliter worden gecompenseerd op andere begrotingsposten. Ik kom nu tot een fundamentele kritiek van de CVP-fractie. Men compenseert op de vergoeding die wordt toegekend voor rechtshulp. Dat is bijzonder erg. Men heeft 100 miljoen frank aan kredieten voor rechtshulp geschrapt en dit terwijl dit bedrag thans bijzonder noodzakelijk is. Immers, juist in het jaar 2000 zal de nieuwe wet worden uitgevoerd die de rechtshulp in dit land moderniseert en actueel organiseert. Dit is een bijzonder negatief signaal aan wie rechtzoekend zijn en niet over voldoende middelen beschikken om zich in rechte te voorzien. De behoefte van de kansarme rechtzoekenden en van de jonge advocaten die zich voor deze rechtshulp willen inzetten is in het kader van de nieuwe instrumenten die de nieuwe wetgeving geeft dermate groot, dat het bijzonder spijtig is dat men vandaag 100 miljoen aan kredieten hiervoor schrapt. Dit gebeurt op het ogenblik dat de nieuwe wet van kracht wordt.

Mijnheer de minister van Binnenlandse Zaken, ik wil even verwijzen naar de bespreking die wij hebben gevoerd inzake de nieuwe wet op de rechtsbijstand. In uw hoedanigheid van voorzitter van de commissie voor de Justitie hebt u toen gezegd dat het bedrag van 1 miljard frank dat wij in de begroting hadden ingeschreven, veel te beperkt was en wij eigenlijk over 2,5 miljard frank zouden moeten beschikken. In plaats van dit miljard toe te kennen - desgevallend supplementair - schrapt men nu 100 miljoen van dit miljard, en komt men in de begroting tot een bedrag van 900 miljoen frank. Dit is een bijzonder negatief signaal op een ogenblik dat wij, in de strijd tegen de kansarmoede, mensen die het bijzonder moeilijk hebben de kans moeten geven om, zowel in de eerste als in de tweede lijn, over de nodige rechtsbijstand te kunnen beschikken.

M. Antoine Duquesne, ministre : Monsieur le président, j'ai en effet dit cela en tant que président de la commission de la Justice au ministre de la Justice de l'époque, M. Van Parys, qui a d'ailleurs disposé de beaucoup de temps pour le faire et qui ne l'a pourtant pas fait.

De heer **Tony Van Parys** (CVP) : Mijnheer de minister, ik zou u van antwoord willen dienen. Toen wij de wet inzake de rechtshulp bespraken in de commissie voor de Justitie en de toenmalige minister van Justitie aangaf dat hij daarvoor 1 miljard frank ter beschikking stelde, antwoordde u dat dit veel te weinig was en men eigenlijk over 2,5 miljard frank zou moeten beschikken. Nu u deel

uitmaakt van de regering - weliswaar niet als minister van Justitie - wordt er 100 miljoen van dit bedrag geschrapt om hier en daar een cadeautje te kunnen uitdelen, ten behoeve van bepaalde belangen die men moet dienen en waarop ik nog zal terugkomen. Ik vind dat bijzonder jammer.

Mijnheer de minister van Justitie, wij hebben deze wet goedgekeurd in november van vorig jaar. Morgen zal het precies een jaar geleden zijn dat deze wet werd gepubliceerd. Tot op heden zijn de uitvoeringsbesluiten van de wet die de rechtshulp moet organiseren, nog niet verschenen, terwijl hij in werking zal treden op 31 december 1999. Als deze uitvoeringsbesluiten niet zullen verschijnen vóór het einde van het jaar, betekent dit concreet dat wij de eerstelijnszorg inzake juridische bijstand niet zullen kunnen organiseren. Het zou bijzonder pijnlijk zijn mochten wij deze belangrijke hervorming van de rechtshulp, die wij hier hebben goedgekeurd, bij gebrek aan uitvoeringsbesluiten niet in de praktijk kunnen brengen. Wij zouden dus niet in staat zijn de minvermogenden of de onvermogenden juridische adviezen of informatie te geven - waarop ze recht hebben - om hen in staat te stellen een beetje hun weg te vinden in het bijzonder ingewikkelde labyrint van wetten, besluiten en reglementen.

Minister **Marc Verwilghen** : Mijnheer de voorzitter, ik wens even te reageren in dezelfde lijn als mijn collega van Binnenlandse Zaken.

Mijnheer Van Parys, ik ben het met u eens dat de wet bepaalde dat hij in werking zou treden op 1 januari 2000. Ik heb evenwel vastgesteld dat de vorige regering dit thema in de maand april naar de Griekse kalender heeft verwezen. De twee ministeriële en de vier koninklijke besluiten, waarvan er twee in de Ministerraad dienden te worden overlegd, werden afgehandeld in de Ministerraad en zullen eerstdaags worden gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad.

De heer **Tony Van Parys** (CVP) : Mijnheer de voorzitter, de minister van Justitie - ik wil mijn woorden - zegt hier niet de waarheid.

Mijnheer de minister van Justitie, gedurende 6 maanden nadat de wet werd goedgekeurd, hebben de medewerkers van het kabinet en de administratie heel intens overleg gepleegd met de balies, teneinde de eerstelijnszorg behoorlijk te organiseren.

Ik vernam echter dat de dynamiek om een debat aan te gaan en snel tot een uitvoering van de wet te komen, wegviel. Thans komt u beweren dat de vorige regering dit punt naar de Griekse kalender zond ? U spreekt de waarheid niet.

Tony Van Parys

Trouwens, ik daag u uit om ervoor te zorgen dat vanaf 1 januari de minder-vermogenden en de onvermogenden effectief in staat zijn om in de justitiehuisen of waar dan ook een beroep te doen op personen die hen bijstand kunnen verlenen inzake rechtshulp.

Aangezien deze belangrijke hervorming inzake rechtshulp door het parlement werd goedgekeurd moesten wij, de vorige regering, er uitvoering aan geven. Een termijn van een jaar was voldoende geweest. Mocht het echter nodig blijken, dan zal ik u bewijzen welke initiatieven de vorige regering in dat verband had genomen, initiatieven die evenwel niet werden voortgezet door de huidige regering.

Hoe dan ook, ik vraag van u het formeel engagement om vanaf 1 januari tegemoet te komen aan de fundamentele noden, die ook te maken hebben met de strijd tegen de kansarmoede.

De heer **Paul Tant** (CVP) : Mijnheer de voorzitter, de vorige regering wordt heel wat verweten, louter en alleen omdat de huidige regering geen meerwaarde te bieden heeft.

De heer **Tony Van Parys** (CVP) : Mijnheer de voorzitter, de vaststelling zou niet zo pijnlijk zijn als het niet ging over een materie die de meest behoeftigen uit onze samenleving treft.

Wil men de aanbevelingen van parlementaire onderzoekscommissie ernstig nemen, wil men de toegang tot het gerecht openstellen voor iedereen, zonder drempels, wil men er een huis van maken waar iedereen recht kan vinden, dan moet in eerste instantie werk worden gemaakt van een wetgeving die een belangrijke sociale dimensie heeft. Ik herinner mij de periode toen de socialisten dit punt als prioritair beschouwden. Thans is dat jammer genoeg niet meer het geval en dat is een bijzonder pijnlijke vaststelling.

Waarvoor worden de middelen aangewend die aan de sector van de rechtshulp worden ontnomen ? Het is opvallend, mijnheer de minister van Justitie, hoe snel een bepaalde post in de begroting 2000 stijgt, namelijk de post van de georganiseerde vrijzinnigheid, waaraan 28 miljoen meer wordt toebedeeld en waartegenover een zeer subtiel zinnetje staat in de regeringsverklaring, te weten dat het nodig zal zijn de post bezoldiging van de bedienaars van de erediens ten door te lichten. Deze extra betoelaging, ten belope van 28 miljoen frank, van de georganiseerde vrijzinnigheid steekt volgens mij schril af tegen het feit dat de islamitische eredienst 20 miljoen frank ontvangt in plaats van de voorziene 68 miljoen. Dit is een zeer negatief signaal, en dit terwijl tijdens de vorige legislatuur een representatief orgaan voor de moslims van België werd erkend en dat een verkozen orgaan tot stand kwam, zodanig dat wij een gesprekspartner heb-

ben die bijzonder nuttig kan zijn bij de concretisering van de integratie van de moslimgemeenschap. Nu wij over een dergelijk representatief orgaan beschikken moeten wij in staat zijn het de nodige personen en middelen ter beschikking te stellen, zodanig dat het concreet gestalte kan geven aan de representativiteit van de moslims.

Op die manier kunnen we mekaar beter leren kennen en wordt de integratie van de moslimgemeenschap bevorderd. Ik betreur dat de regering daarvoor niet de nodige middelen ter beschikking stelt en deze kans tot integratie laat liggen.

Mijnheer de minister, ik wens wat dieper in te gaan op het snelrecht en de opvolging van de Octopusakkoorden, twee belangrijke punten van het justitieel beleid.

Ten eerste, het snelrecht.

Snelrecht wordt voorgesteld als het ultieme justitieel wapen in de aanpak van het hooliganisme, zeker in verband met Euro 2000. Vooraleer dieper in te gaan op dit punt, wens ik een parenthesis te maken. Het lot heeft beslist dat de belangrijke wedstrijd Engeland-Duitsland in Charleroi plaatsvindt. Charleroi roept onmiddellijk de herinnering op van de vaststellingen van de Dutroux-commissie inzake normvervaling en bescherming. De commissie oordeelde dat een corruptie-onderzoek inzake de werking van de politiediensten en de magistratuur noodzakelijk was. Een gewaarschuwd man is er twee waard. Een risicowedstrijd als Engeland-Duitsland moet bijzonder goed worden voorbereid.

Mijnheer de minister, het staat reeds vast dat er geen snelrecht zal bestaan op het ogenblik dat Euro 2000 plaatsvindt omdat de voorliggende begroting geen kredieten heeft vrijgemaakt voor het snelrecht. De regering wil dit punt oplossen bij de begrotingscontrole. Iedereen die de procedure van de begrotingscontrole kent, weet dat Euro 2000 reeds lang voorbij zal zijn als de middelen worden vrijgemaakt. Dit betekent dat ons land tijdens Euro 2000 niet over de nodige mensen en middelen zal beschikken om het snelrecht effectief toe te passen. Meer nog, als de teksten blijven wat ze zijn, zal het snelrecht niet efficiënt zijn in de strijd tegen voetbalgeweld. De misdrijven "slagen en verwondingen" en "vernielingen van roerende private- of overheids-eigendommen", twee klassieke misdrijven van voetbalgeweld, vallen niet onder het snelrecht.

Mijnheer de minister, ik hou mijn hart vast inzake de organisatie van Euro 2000. Er zal niet alleen geen snelrecht zijn, ook het uitstel van de politiehervorming zal een invloed hebben. De onderhandelingen inzake het statuut van de politiediensten zullen samenvallen met de voorbereiding van Euro 2000. Tijdens Euro 2000 zouden we over zeer gemotiveerde manschappen moeten kunnen beschikken. De onderhandelingen over het statuut zullen echter op kruissnelheid zijn tijdens Euro 2000.

Tony Van Parys

Indien de regering de politiehervorming met de nodige omzichtigheid zou hebben aangepakt, zoals dit het geval was tijdens de vorige regeerperiode onder leiding van vice-eerste minister Van den Bossche, dan zou dit varkentje vandaag reeds zijn gewassen. De discussie zou reeds van de baan zijn en we zouden reeds beschikken over personen die weten waar ze aan toe zijn en welk statuut ze hebben. Ze zouden gemotiveerd zijn om de zware opdracht die hen wacht uit te voeren.

Minister **Johan Vande Lanotte** : Mijnheer de voorzitter, ik zal niet meer aanwezig zijn wanneer de ministers hun antwoord geven. Ik heb het argument van de heer Van Parys de laatste weken verschillende keren gehoord. Als het snelrecht tijdig wordt goedgekeurd, dan zal er geen probleem zijn met betrekking tot de begrotingsmiddelen. Dit kan ik u verzekeren. Als er tijdig over gestemd wordt, zal er geen probleem zijn inzake begrotingsmiddelen. Daartoe engageer ik mij formeel. Ik heb dit reeds aan de minister van Justitie gezegd. Omdat de heer Van Parys misschien niet geneigd is hem te geloven, wil ik dit nog even stellig herhalen.

De heer **Tony Van Parys** (CVP) : Mijnheer de voorzitter, ik neem akte van de woorden van de vice-eerste minister. Ik begrijp niet dat dit engagement wordt genomen naar aanleiding van een begrotingsbespreking en dat in de begroting zelf geen middelen worden ingeschreven. De vice-eerste minister zegt dat voor de goede uitvoering van dit snelrecht een formatie van 150 tot 200 magistraten noodzakelijk is. Kan de vice-eerste minister verzekeren dat deze magistraten er zullen zijn op het ogenblik dat Euro 2000 zal plaatshebben, namelijk juni 2000 ? Er moeten personen worden aangeworven, wat lang kan duren. Bij een vooruitziend beleid waren hiervoor in de begroting middelen vrijgemaakt. Op het ogenblik dat het probleem echt concreet wordt zal ik de vice-eerste minister aan zijn woorden herinneren.

De heer **Geert Bourgeois** (VU&ID) : Mijnheer de voorzitter, ik heb akte genomen van de woorden van de minister van Begroting. In de begroting middelen vastleggen is niet genoeg. De middelen moeten echt worden vrijgemaakt. Het gaat trouwens om meer dan de oprichting van een bijkomende formatie van magistraten. Ook de dienstverlening in de gevangenissen moet worden uitgebreid, er moeten griffies komen die in de weekends open zijn, er moeten bijkomende rijkswachters komen, er moet een dienstverlening in de gerechtsgebouwen zijn tijdens de weekends enzovoort. Dit is een terugkomend probleem. Voor de uitvoering van de wet-Franchimont was ook geen middelenwet opgesteld. Ook toen had men kunnen inzien dat bijkomende middelen noodzakelijk zijn.

De heer **Tony Van Parys** (CVP) : Mijnheer de voorzitter, het probleem is dus aan de orde gesteld en ik heb akte genomen van het engagement van de minister van

Begroting. Hij heeft ons echter niet kunnen geruststellen. Hij zegt dat de nodige middelen ter beschikking zullen worden gesteld. Aan welke middelen denkt hij ? Over welke mensen en middelen moet men beschikken om het snelrecht goed toe te passen ? Wij hebben een berekening gemaakt en hebben die overhandigd aan de minister van Justitie. Bij het oprichten van een permanent aanwezige dienst die zeven dagen op zeven bereikbaar is, zijn 200 bijkomende magistraten nodig indien we geen andere magistraten met deze opdrachten willen belasten. Is de minister van Begroting bereid Justitie de middelen te geven die nodig zijn voor de uitbreiding van de personeelsformatie met 200 magistraten ?

Minister **Johan Vande Lanotte** : Mijnheer de voorzitter, ik heb gezegd wat ik te zeggen had. De heer Van Parys loopt op de feiten vooruit. De wet is nog niet goedgekeurd. De nodige middelen zullen er zijn. Ik kan er nu geen exact cijfer op plakken. U heeft een berekening gemaakt, mijnheer Van Parys. Wij zullen die controleren. Het feit dat in de begroting geen bedragen zijn ingeschreven betekent niet dat de middelen er niet zullen zijn. Er bestaan genoeg begrotingstechnieken om ervoor te zorgen dat er geld komt en dat de wet wordt uitgevoerd.

De heer **Tony Van Parys** (CVP) : Mijnheer de voorzitter, ik denk dat het hoogdringend is.

Mijnheer de minister, u zegt dat ik op de feiten vooruitloop. Wij zijn eind 1999 en Euro 2000 vindt in juni 2000 plaats. Als u de middelen moet vrijmaken en de nodige mensen moet aantrekken, dan weet u nog veel beter dan ikzelf welke ingewikkelde lange procedure daarvoor nodig is. Dan treed ik de heer Bourgeois bij die terecht zegt dat het niet alleen over de mensen gaat, maar ook over de accommodatie, de lokalen en de penitentiare opvolging om dit behoorlijk te organiseren. Wij zullen het op de voet volgen omdat het voor ons land een belangrijk evenement is. Wanneer wij slagen, kan het imago van ons land in de Europese Gemeenschap een veel groter aanzien geven. Wanneer wij hier evenwel zouden falen, dan vrees ik dat de eerstvolgende parlementaire onderzoekscommissie de onderzoekscommissie omtrent Euro 2000 zou kunnen zijn en dat wensen wij zeker niet.

Mijnheer de voorzitter, collega's, het Octopusakkoord is het volgend thema dat ik wens aan te snijden.

Mijnheer de minister van Justitie, sinds zes maanden hebben wij van het Octopusakkoord niets meer gehoord. Er was een inleidende vergadering, waarop onze partijvoorzitter aanwezig was. Sindsdien is er volledige windstilte. Dit steekt schril af tegen de dynamiek die was ontstaan nadat de parlementaire onderzoekscommissie haar aanbevelingen had ingediend. Wij vergaderden bijna maandelijks om de opvolging te doen van de verschillende punten van het Octopusakkoord en informeerden elkaar met tussentijdse documenten en nota's

Tony Van Parys

over de wetgeving die noodzakelijk was om dit akkoord rond te krijgen en in te vullen. Een maand is verlopen sinds de bespreking ervan in de commissie voor de Justitie. U hebt vóór het einde van de maand november een studie aangekondigd over de verticaliteit van het openbaar ministerie en het federaal parket. Vandaag, 21 december, hebben wij dit document nog niet gezien. Wij vrezen dat op deze wijze een half jaar kostbare tijd verloren ging, tijd die wij nodig hebben om zeer snel aan de buitenwereld te tonen dat er op het terrein voelbaar en tastbaar iets is gewijzigd. Het is juist dat wij de belangrijkste Octopuswetten hier hebben goedgekeurd, maar de buitenwereld wacht op het moment dat deze wetten in de concrete realiteit worden aangevoeld. De burger wenst te ondervinden dat de procedures inderdaad sneller en diligerenter verlopen en dat de mens centraal staat bij de behandeling van de dossiers.

Wij wachten met bijzonder veel ongeduld op de eerste documenten. Wij wachten ook op de eerste initiatieven rond de magistratenschool. Wij wachten op de zo essentiële vorming van de magistraten met het oog op een kwaliteitsvolle justitie. Wij wachten op de maatregelen inzake het misbruik van het procesrecht. Tijdens het beraad over het Octopusakkoord werd het principe goedgekeurd. Ook daarover is er tot vandaag geen nieuws.

Hoever staan wij met de vlakke loopbaan, met de referendarissen die wij de magistraten ter beschikking zouden stellen? Het is een kader van mensen die de magistraten moeten ondersteunen in de voorbereiding van de werkzaamheden inzake het spreken van het recht.

Er werden belangrijke wetten goedgekeurd, maar de uitvoering ervan wordt tot op vandaag niet gerealiseerd. Ik stel vast dat het elan, dat over de meerderheid en de oppositie heen bestond, verdwenen is. Dat is bijzonder spijtig want het gaat hier om de essentie van de dingen, met name onze dwingende opdracht om de omstandigheden te creëren waarbij de magistraten de motivatie terugwinnen om met veel overtuiging recht te spreken.

In die omstandigheden zullen wij de amendementen die wij in de commissie besproken hadden, opnieuw indienen. Het is de bedoeling om met die amendementen een en ander recht te zetten en om in de nodige kredieten voor het snelrecht en de rechtshulp te voorzien. Met die kredieten krijgt ook de moslimgemeenschap een echt representatief orgaan. Daardoor zullen wij niet alleen de belofte, maar ook de zekerheid hebben dat de middelen, die nodig zijn voor een efficiënt functioneren van het gerechtelijk apparaat, er effectief ook zullen zijn. Zo zullen we er vooral in slagen om eindelijk de geloofwaardigheid van de instellingen in het algemeen en van de justitie in het bijzonder ten aanzien van de publieke opinie te herstellen. Dit was de gemeenschappelijke ambitie van de ondertekenaars van de Octopus-

akkoorden. Het is nu onze dwingende plicht om die gemeenschappelijke ambitie in de praktijk om te zetten, zodat wij nooit meer het verwijt zullen krijgen dat wij wel wetten maken, maar ze nooit uitvoeren en dat wij bijgevolg zelf verantwoordelijk zijn voor bepaalde uitwassen in de maatschappij.

M. Luc Paque (PSC) : Monsieur le président, messieurs les ministres, chers collègues, mon intervention va porter sur deux volets. Le premier sera consacré aux trois budgets Justice, Intérieur et Fonction publique et le deuxième portera plus précisément sur la politique d'immigration et le renouveau politique.

Je commencerai par le budget de la justice.

Monsieur le président, monsieur le ministre, chers collègues, nous n'avons pas eu beaucoup l'occasion jusqu'à présent de débattre des options du gouvernement en matière de justice. Au-delà des déclarations gouvernementales, seulement deux projets de loi ont été déposés jusqu'à présent par le gouvernement et examinés en commission dans la plus grande précipitation : les projets de loi sur la criminalité informatique et sur la nationalité.

M. Charles Michel (PRL FDF MCC) : Monsieur le président, M. Paque nous informe que nous n'avons pas eu beaucoup l'occasion de débattre de la justice.

Je vous avoue que cela me surprend, monsieur Paque. Je ne vous ai effectivement pas vu dans les nombreuses réunions que nous avons tenues et au cours desquelles nous avons eu l'occasion de débattre de ces questions.

Fait exceptionnel, semble-t-il, nous avons reçu de la part du ministre de la Justice une note fort complète qui traduit de façon très claire les orientations politiques précises qui sont prises en termes de justice. Je m'étonne donc de vos propos.

De heer **Fred Erdman (SP) :** Voorzitter, enkel voor de historische waarheid, si j'ai bien compris M. Paque, il reproche à la commission d'avoir traité les projets à la hâte. Je le renvoie aux agendas de la commission de la Justice où nous avons eu l'occasion de discuter en profondeur du projet actuellement en discussion. J'ai des témoins ici, même dans l'opposition, qui savent que le président a donné toute latitude aux membres de la commission de débattre de ce projet conformément aux intentions parlementaires.

Je proteste contre les termes "dans la plus grande précipitation" utilisés par M. Paque.

M. Luc Paque (PSC) : Monsieur le président, chacun appréciera à sa juste valeur la signification exacte du terme "précipitamment" ou "à la hâte". Hâte-toi lentement, dit le proverbe.

Luc Paque

J'en reviens au contenu de mon intervention.

Le second projet, lui, n'a rien d'urgent si ce n'est sans doute dans la perspective des prochaines élections communales mais il est lié politiquement au projet de loi sur la comparution immédiate, terme politiquement plus correct pour la majorité que celui de procédure accélérée.

A côté de ces deux projets, nous avons assisté à de nombreuses déclarations du ministre de la Justice qui suscitent des craintes quant à la politique qu'il va mener :

- l'annonce du lancement d'une recherche sur le lien entre délinquance et origine étrangère;
- l'annonce pour la fin de cette année - c'est-à-dire dans quelques jours - d'une possibilité de solution par voie légale à la situation dramatique du manque de magistrats dans l'arrondissement de Bruxelles;
- la déclaration critique dans laquelle le ministre de la Justice met en cause l'essence même du fonctionnement de la cour d'assises;
- la menace de démission en cas de modification substantielle du texte du projet relatif à la comparution immédiate.

Pour ces différentes raisons, je ne vous cache pas que nous attendions avec impatience la présentation du budget et de la note de politique générale qui l'accompagne, car c'est l'occasion d'en savoir un peu plus sur l'optique politique, les priorités, les choix politiques et les moyens budgétaires prévus par la majorité.

C'est également l'occasion de vérifier si les déclarations publiques sont suivies d'effet ou si elles ne constituent que des effets d'annonce, et de constater si les nombreuses passes d'armes au sein de la coalition auxquelles nous avons assisté ont permis aux uns ou aux autres de s'affirmer et d'engranger des acquis.

Je ne vous cache pas que mon jugement est très mitigé par rapport au budget qui nous est présenté, voire même déçu par rapport aux attentes qui ont été suscitées.

Je formule trois constats.

Premier constat, le budget présenté et les lignes politiques qu'il traduit, s'inscrit en grande partie dans la continuité par rapport à la législature précédente. C'est un hommage appréciable à la politique menée par le précédent gouvernement. Il en est ainsi, pour citer des secteurs très différents, de la politique pénitentiaire, et plus particulièrement des mesures judiciaires alternatives dont la promotion ne date pas d'aujourd'hui, de la simplification et de la modernisation annoncées de la législation sur les armes, de la lutte contre le hooliganisme, de la lutte contre la criminalité organisée et la criminalité informatique.

Deuxième constat, dans un certain nombre de domaines, le nouveau gouvernement fait moins bien, en s'écartant de ce qui avait été prévu par le plan pluriannuel. Il faut citer ici deux exemples, l'aide légale et la mise en oeuvre des mesures judiciaires alternatives. Pour l'aide légale, le ministre propose un budget de 60 millions de francs pour l'aide juridique de première ligne, et de 900 millions pour l'aide juridique de seconde ligne, ce qui est inférieur de 100 millions au crédit inscrit dans le plan pluriannuel.

Par ailleurs, la nouvelle loi sur l'aide juridique doit entrer en vigueur pour la fin de cette année et, à ma connaissance, aucun arrêté royal n'a encore été publié en la matière. Or, des questions cruciales doivent être tranchées comme la répartition des crédits entre arrondissements judiciaires et la fixation du seuil à partir duquel les personnes pourront bénéficier de l'aide gratuite ou partiellement gratuite.

Pour la mise en oeuvre des mesures judiciaires alternatives, le ministre propose une augmentation de 20 millions pour les subventions à des organismes qui s'occupent de la mise en oeuvre des mesures judiciaires alternatives au lieu des 80 millions prévus dans le plan pluriannuel.

Par ailleurs, en ce qui concerne les cultes et la laïcité, il ressort des chiffres qui nous ont été présentés que la subvention pour la reconnaissance du culte islamique n'est portée que de 17 à 20 millions alors que leur demande portait sur un montant de 64 millions. Le caractère limité de cette augmentation contraste avec l'augmentation d'autres postes budgétaires, comme celui de la laïcité, dont la subvention augmente de 28 millions.

Pour tenter de corriger ces affectations, nous avons déposé, avec des députés du CVP, des amendements visant à augmenter des crédits prévus par le ministre. Malheureusement, notre proposition constructive a été rejetée par la majorité.

Troisième constat, sur un certain nombre d'aspects essentiels, le projet de budget manque d'audace ou présente des vides inquiétants sur des sujets annoncés comme prioritaires.

En termes budgétaires globaux, le ministre annonce "de plus larges moyens budgétaires que durant l'exercice précédent", avec une augmentation de 3,5 milliards de francs. Si l'on y regarde de plus près, on constate que cet accroissement découle en fait en grande partie de mesures décidées sous la précédente législature, comme l'exécution du plan pluriannuel ou des contraintes macro-économiques, comme la norme d'inflation. De plus, si l'on met ce budget en perspective avec les budgets antérieurs, on est amené à relativiser considérablement

Luc Paque

les chiffres : de 23,5 milliards en 1988 à 40,3 milliards en 1998, soit une augmentation de 17 milliards en 10 ans. Nous sommes très loin des 15 milliards exigés par le ministre lorsqu'il était dans l'opposition.

En ce qui concerne les accents nouveaux du ministre, trois points méritent un commentaire spécifique : le plan de sécurité, la lutte contre l'arriéré judiciaire et la procédure accélérée.

Le plan de sécurité. La note de politique générale ne nous en apprend pas beaucoup plus sur le contenu de ce plan, tant attendu, si ce n'est que le rôle central en la matière du ministre de la Justice est réaffirmé, au détriment du ministre de l'Intérieur, chargé notamment de la sécurité. J'éprouve quelques inquiétudes par rapport au volet "accords de coopération entre entités publiques et privées". Cela signifie-t-il que l'on s'achemine vers une forme de "privatisation", à terme, de la sécurité ?

La lutte contre l'arriéré judiciaire. Ce thème devait être un point central de l'action de la nouvelle majorité, l'accélération des procédures n'étant qu'un élément d'une approche plus globale. Or, à la lecture de la note, la lutte contre l'arriéré semble passée au second plan : seuls quelques paragraphes lui sont consacrés. Nous pensons que l'arriéré judiciaire doit être combattu par une approche globale et cohérente. C'est pour cela que nous avons proposé la préparation d'un véritable plan de lutte contre l'arriéré. Isoler des mesures peut être discriminatoire et contre-productif : discriminatoire car l'on risque d'accélérer des procédures qui concernent un certain type de délinquants, au détriment d'autres qui sont tout aussi importantes, voire dramatiques pour les parties; contre-productif car on pourra imaginer toutes les mesures que l'on veut, si l'on ne se donne pas les moyens humains et matériels, cela ne servira à rien.

La procédure de comparution immédiate. Au-delà des objections de principe que nous avons à l'égard de ce projet de loi et que nous développerons en commission, la note qui nous a été transmise et qui a été discutée, non seulement ne prévoit aucun crédit complémentaire pour permettre un fonctionnement optimal de la procédure accélérée existante, mais ne prévoit rien de structurel en termes de ressources humaines pour le projet de loi relatif à la procédure accélérée, l'optique étant résolument de travailler avec les effectifs existants. Le risque est donc grand de mettre en place une procédure qui ne sera pas applicable. De plus, nous courons le risque que des moyens prévus par la récente extension de cadre soient détournés vers d'autres finalités que celles auxquelles ils ont été affectés.

M. Charles Michel (PRL FDF MCC) : Monsieur le président, je souhaite émettre une réflexion sur la procédure de comparution immédiate.

M. Paque sait-il que, depuis 1994, il existe dans notre législation un arsenal en la matière ? Sait-il que cette procédure accélérée n'a jamais fonctionné et n'a jamais atteint les objectifs qui lui étaient assignés ? Qu'avez-vous fait ? Qu'ont fait vos amis pendant si longtemps pour qu'une telle procédure ne fonctionne pas ? Un nouveau gouvernement est en place depuis quelques mois et vous nous reprochez déjà que cela ne fonctionne pas alors que le texte n'est pas encore voté !

M. Luc Paque (PSC) : Monsieur le président, je répondrai à M. Michel que M. Paque n'a évidemment rien fait puisqu'il n'était pas là avant le 13 juin de cette année.

Le gouvernement disposait déjà de textes. Je m'étonne qu'il ne soit pas encore beaucoup plus loin.

En conclusion, monsieur le président, chers collègues, si sur certains aspects le budget présenté et les lignes politiques qu'il traduit, s'inscrivent en grande partie dans la continuité par rapport à la législature précédente, sur d'autres aspects, le nouveau gouvernement fait moins bien, en s'écartant de ce qui avait été prévu par le plan pluriannuel.

On peut également relever que sur un certain nombre de questions essentielles annoncées comme prioritaires, le projet de budget manque d'audace ou présente des vides inquiétants.

Par ailleurs, si l'on se dégage des considérations concrètes et analytiques, je constate que le ministre se propose de mettre en oeuvre une politique qui contient les germes de dérives sécuritaires, directement inspirées du "plan VLD" pour la sécurité et stigmatisant l'étranger qui vit sur notre territoire.

Après l'enquête sur le lien entre délinquance et origine étrangère, le lien effectué au sein de la majorité entre le projet de loi relatif à la nationalité - et les commentaires publics sur la facilitation de la déchéance qui y sont liés - et le projet de loi annoncé sur la comparution illégale, les masques tombent !

J'en viens ensuite au budget de l'Intérieur.

Pour le budget de ce département, je souhaite me concentrer sur trois aspects : l'exécution de la réforme Octopus, l'avenir des contrats de sécurité et la politique relative aux demandeurs d'asile.

La poursuite de l'exécution de l'Octopus est, sur papier, une priorité de la nouvelle majorité. La note qui nous a été présentée est plus consacrée à la méthodologie qu'aux points à problèmes. Mais le temps passe et nous ne voyons pas venir grand-chose. Nous croyons qu'il faut

Luc Paque

avancer et ne pas retarder les échéances inutilement par des structures trop lourdes : plus courte sera la période transitoire, mieux cela sera. En la matière, de nombreux textes ont déjà été préparés sous la précédente législature.

Sur le fond, nous restons convaincus que la réussite de la mise en place de la nouvelle police dépendra des policiers mais surtout de leur écoute, des perspectives et des moyens que nous leur donnerons.

Dans notre optique, qui est de mettre la personne au centre, le nouveau statut des policiers, et notamment l'insertion des grades, doit respecter les droits acquis, ne pas créer de discrimination entre policiers et permettre un accès maximal aux différentes fonctions. Cela implique que l'approche qui doit prédominer est celle de la fonction : il faut prendre les fonctions ainsi que les responsabilités exercées aujourd'hui par les policiers et, à partir de là, leur donner une place adéquate dans le futur statut. De manière très concrète, cela veut dire notamment que le nouveau statut doit permettre à tous les chefs de corps des polices rurales et urbaines, peu importe la classe et le nombre d'hommes dirigés, de se porter candidats, demain, à des fonctions équivalentes ou analogues à celles exercées aujourd'hui, c'est-à-dire de pouvoir postuler notamment à des fonctions de chefs zones ou d'adjoints de chefs de zone. A contrario, le nouveau statut ne peut en aucun cas écarter a priori des policiers de la possibilité de postuler à des fonctions équivalentes ou analogues. C'est une condition nécessaire à la réussite de la réforme. Cette insertion dans le cadre officier doit également valoir pour les officiers brevetés.

Pour ce qui est de la délimitation des zones, nous restons attachés à des zones de taille raisonnable, qui soient gérables et praticables, en accord avec les autorités locales. Dans cette perspective, la Région de Bruxelles-Capitale doit être divisée en zones, conformément aux propositions formulées par les autorités locales.

Pour ce qui est de l'organisation de l'unité décentralisée de la police fédérale, nous serons vigilants pour que les intérêts des habitants de la périphérie soient respectés.

En ce qui concerne le second point relatif aux contrats de sécurité, on peut formuler un double constat.

Le premier, c'est que les contrats de sécurité et de société deviennent des contrats de sécurité, ce qui traduit un coup de barre sécuritaire qui s'inscrit dans la perspective d'une articulation avec le plan fédéral de sécurité.

Le second constat, c'est que la création d'une fonction de commissaire chargé

de la politique de la ville entraîne une nouvelle répartition de compétences et, en conséquence, une séparation dans le concept de contrat de société, qui peut nuire à toute approche globale et intégrée en la matière.

Je ne perçois pas bien l'articulation de la note du ministre avec l'activité du commissaire chargé de la politique de la ville, M. Picqué. En lisant la note d'orientation de ce dernier, je constate qu'il doit être avisé d'un certain nombre de projets et, notamment, de ceux qui portent sur la sécurité et la justice. Le commissaire y parle d'une nécessaire "approche globale" de la ville, de la définition de "zones d'intervention" et de "discrimination", d'une "politique urbaine de partenariat-politique intégrée", de "contractualisation" avec les villes, de "prise en compte du paramètre urbain dans le processus décisionnel fédéral" et cite, comme un des objectifs de la "politique de la ville", l'amélioration de la sécurité.

Je crains qu'il soit difficile d'assurer une approche intégrée dans cette matière et que l'on risque de voir coexister des "contrats de sécurité" et des "contrats de ville", avec la contre-productivité que cela implique.

J'en viens, enfin, au budget de la Fonction publique.

En ce qui concerne ce département, la note de politique générale déposée par le ministre déçoit d'autant plus que la voie vers le XXIème siècle était ouverte par un chapitre ambitieux intitulé "une administration efficace et attentive".

On y parlait d'une "réforme profonde des administrations", qui serait préparée par un audit externe des administrations et par une enquête publique, et dont les lignes de force seraient soumises "à la population sous forme de consultation populaire"; on y parlait également d'un "pacte de dépolitisation", d'une "nouvelle relation entre l'administration et les cabinets ministériels", d'une "simplification administrative" et d'une "évaluation de la législation", ainsi que d'une "administration qui communique vraiment".

De ce chapitre ambitieux, on ne retrouve que peu de choses dans la note de politique générale. Fini l'audit externe des administrations, finie l'enquête publique et surtout finie la consultation populaire.

Qu'est devenu le pacte de dépolitisation ? Où reste la nouvelle relation entre l'administration et les cabinets ministériels ? Qu'en est-il de la simplification administrative ?

Tout ce que l'accord de gouvernement pouvait avoir soit d'original soit d'ambitieux a été gommé pour faire place, dans la note de politique générale, à un cours de management théorique aux accents très néolibéraux, à

Luc Paque

un constat sur le caractère préoccupant de la situation dans laquelle se trouve notre appareil d'Etat et à la définition d'un certain nombre d'options de base et de principes sur lesquels tout le monde ne peut que s'accorder.

Sur ces principes, nous sommes largement d'accord, car ils correspondent dans une très large mesure aux principes que le PSC a tenté de promouvoir lorsqu'il était au gouvernement ou lorsqu'il participait aux Assises de la Démocratie présidées par Raymond Langendries. Les gouvernements précédents n'ont pu réaliser les objectifs qu'ils s'étaient assignés en ce qui concerne la réforme de la Fonction publique, mais cela ne signifie pas que rien n'a été fait, comme le laisse entendre le nouveau ministre de la Fonction publique, socialiste comme son prédécesseur.

Le "révisionnisme" dont fait aussi preuve l'actuel gouvernement quant au jugement qu'il porte sur son prédécesseur ne cesse pas de nous étonner tant il est injurieux pour sa composante socialiste. La mise en place d'un bureau d'audit public performant, la rédaction de la charte de l'utilisateur et celle de l'assuré social, ainsi que l'instauration du système des mandats pour les fonctionnaires généraux constituent quelques réformes importantes parmi beaucoup d'autres. Une réforme en profondeur de la Fonction publique ne peut se passer de la participation active de ses membres et de la définition d'un calendrier des opérations.

Il faut du temps et il faut donc commencer tôt. Or, sur ces deux plans, le gouvernement est mal parti. D'une part, il aura fallu cinq mois pour que l'Etat-patron rencontre les représentants de ses travailleurs et les informe de ses intentions à leur égard, alors que l'accord de gouvernement semblait porteur de changements de taille et que le premier ministre se fendait de propos méprisants à leur égard lors de visites à l'étranger.

D'autre part, l'Etat-patron fait preuve d'inconstance et de désorganisation. Inconstance d'abord : le nouveau gouvernement postpose l'entrée en vigueur de l'importante réforme du mandat pour les fonctionnaires généraux, puis il renonce à l'audit externe et à la consultation populaire annoncés dans l'accord de gouvernement.

Désorganisation ensuite : la note de politique générale consiste en une juxtaposition d'objectifs qui ne semblent guère hiérarchisés et pour la mise en oeuvre desquels le gouvernement ne prévoit pas de moyens. Aucun lien n'est envisagé entre la révision des structures, l'investissement dans le personnel et les moyens budgétaires. Aucune vision globale de l'impact des nouvelles perspectives du ministre n'est budgétée. C'est un peu court.

Il n'y a donc malheureusement aucune raison d'espérer que le gouvernement réussisse là où ses prédécesseurs ont échoué puisqu'il n'a ni ordre ni méthode.

Si le PSC adhère à un certain nombre de principes repris par le gouvernement - même s'il est sceptique quant à leur mise en oeuvre -, il éprouve un certain nombre de craintes.

Premièrement, une crainte sur la confusion, très néolibérale, entre les notions de "client" et de "citoyen" ou "d'administration" et "d'entreprise". La nécessité absolue d'améliorer la qualité du service offert au citoyen ne doit pas faire perdre de vue que le citoyen est plus qu'un client, qu'il a non seulement des droits mais également des devoirs vis-à-vis de l'administration, laquelle fournit non seulement des services mais remplit également une fonction de régulation et une fonction d'autorité, garantie de l'intérêt général que ne remplit pas une entreprise.

Deuxièmement, une crainte sur l'utilisation du principe de subsidiarité aux fins de démanteler par la bande l'administration fédérale au profit des administrations communautaires et régionales, ensuite.

Troisièmement, enfin, une crainte, partagée par les gouvernements Di Rupo, Hasquin et Simonet, sur le démantèlement des principes généraux communs aux fonctions publiques fédérale, communautaire et régionales, qui avaient été arrachés de haute lutte au gouvernement flamand par Raymond Langendries afin notamment de maintenir les garanties d'objectivité dans les recrutements qu'offre le SPR et l'uniformité de la déontologie des fonctionnaires et afin d'éviter que la multiplication des statuts ne rende impossible la mobilité des fonctionnaires entre les différents niveaux de pouvoir.

En conclusion, le PSC déplore que la note de politique générale du ministre de la Fonction publique ne soit pas à la hauteur des attentes suscitées par l'accord de gouvernement, que le manque de moyens et de méthode ne permette guère d'espérer que ce qui reste de ces attentes soit rencontré et que des craintes doivent être exprimées en raison du caractère néolibéral et peu fédéral de cette note.

J'en viens à présent au deuxième volet de mon intervention qui portera sur la politique d'immigration et d'asile et sur le renouveau politique.

A cet égard, nous avons eu l'occasion, à plusieurs reprises, en commission, d'émettre des critiques sur la politique d'immigration parce qu'elle comportait des incohérences et des contradictions. J'en rappellerai quelques-unes :

- le rapatriement forcé des Slovaques d'origine tzigane;
- la suspension d'un arrêté royal jugé illégal par le Conseil d'Etat;
- l'annonce de la mise sur pied d'une task force chargée d'aider le ministre dans l'exécution de sa politique;

Luc Paque

- des difficultés pour une majorité à s'entendre sur l'élaboration de l'arrêté royal relatif au fonctionnement de la Commission de régularisation alors que nous réclamions avec force que ces principes soient inscrits dans la loi et non dans un arrêté royal qui ne comporte pas les mêmes garanties.

Au-delà de ces dysfonctionnements ponctuels, il n'en reste pas moins une absence de vision globale sur une politique d'immigration à la fois réaliste mais aussi humaine.

En matière de régularisation, le gouvernement a décidé la mise sur pied très prochaine d'une campagne de régularisation ponctuelle et limitée dans le temps, mais n'a pas imaginé, pour la suite, l'intégration par la formation ou le travail des personnes régularisées en leur permettant, par exemple, d'accéder à certaines aides à l'emploi. Le gouvernement n'apporte pas de réponse concrète aux problèmes qui pourraient survenir par la suite. A ce sujet, mon collègue Jean-Jacques Viseur a déposé une proposition de loi.

L'accompagnement des communes et des CPAS n'a pas non plus retenu l'attention du gouvernement sur l'important travail administratif auquel elles risquent d'être rapidement confrontées, ni sur les services sociaux qui devront faire face à de nombreuses demandes d'aide sociale. Il en est de même pour la suppression de l'aide sociale pour les demandeurs d'asile et son remplacement par une aide matérielle. Les CPAS ne sont pas en mesure de fournir cette aide et nous la considérons comme une régression dans les droits.

En matière de coopération et de dimension européenne, le ministre de l'Intérieur a indiqué qu'il serait bon qu'une concertation existe entre les départements concernés car une politique d'immigration doit aussi prendre en considération l'aspect européen et une analyse pertinente des flux migratoires, mais également des programmes de coopération au développement. Pour le gouvernement, il n'en est rien. Il n'y a pas de vision globale de la politique d'immigration. Le gouvernement s'est contenté, jusqu'à présent, d'aborder les problèmes en aval, sans les prendre en amont et poser la question de savoir pourquoi tant de personnes quittent leur pays d'origine.

Il convient également de poser la question du retour au terme d'une procédure négative. Quelles sont les mesures concrètes visant à faciliter les départs volontaires ?

En matière de politique d'éloignement, des débordements sans précédent sont apparus avec le rapatriement des Tziganes. Le ministre de l'Intérieur a annoncé la fin des expulsions forcées, puis leur reprise avec fermeté.

On continue à expulser alors que la procédure de régularisation n'a pas encore commencé, et ce, certainement "parce la demande ne répond manifestement pas aux conditions de régularisation".

Toute cette gestion chaotique des expulsions vient du fait qu'une trop grande marge de manoeuvre est laissée aux services chargés d'expulser (la gendarmerie et l'Office des étrangers). Il n'y a pas de directives claires à l'attention des agents. L'usage de la force n'est que très légèrement limité. A notre sens, le rapport Vermeersch doit servir de base au gouvernement pour que certaines pratiques d'usage de la force soient exclues ou limitées par des règles claires pour ceux qui doivent procéder à ces rapatriements. Tous les excès que l'on a connus sont inadmissibles pour une démocratie. Le gouvernement devra se pencher très sérieusement sur cet aspect et éviter, à l'avenir, de gérer à la petite semaine car il s'agit ici du respect de la personne humaine.

En matière de politique à l'égard des mineurs, ou plutôt de l'absence de cette politique, le 15 décembre dernier, le délégué général de la Communauté française aux droits de l'enfant et le Centre pour l'égalité des chances présentaient un rapport et des recommandations relatifs à la détention des mineurs accompagnés et non-accompagnés dans les centres fermés pour étrangers en situation illégale. Selon ce rapport, il y avait, au 5 novembre dernier, plus de 20 mineurs non-accompagnés et une quinzaine d'enfants accompagnant leur famille dans les cinq centres belges. Ces mineurs ne constituent nullement une menace pour les concitoyens. Ils sont cependant privés de leur liberté pour une durée qui peut être supérieure à cinq mois. Or, le rapport confirme ce que nous savions déjà, à savoir que "ni les infrastructures dans les centres fermés, ni leur gestion ne sont adaptés aux besoins élémentaires de ces mineurs. Il n'existe, dans ces centres, aucun programme d'éducation et d'animation. L'expérience d'être détenu sans en comprendre les raisons suscite chez l'enfant une souffrance profonde." Ce rapport est accablant et rappelle ce que beaucoup ont déjà dénoncé.

Le ministre, pour sa part, s'est contenté, en commission, de déclarer que "l'accueil dans les centres fermés est la meilleure solution pour éviter que ces mineurs soient victimes de la traite des êtres humains ou d'une exploitation économique". Si le ministre maintient ses déclarations, il serait grand temps qu'il lise attentivement ce rapport dont l'approche est diamétralement opposée.

M. Antoine Duquesne, ministre : Monsieur Paque, si vous l'aviez lu, vous ne diriez pas ce que vous êtes en train de dire. Vous prêtez à M. Lelièvre des propos qu'il ne tient pas dans son rapport. Moi, je l'ai lu !

M. Luc Paque (PSC) : Ce rapport présente, comme nous l'avions fait lors de la discussion générale, des alternatives à la détention des mineurs telles que l'assignation à

Luc Paque

résidence ou, comme le préconise le rapport, ouvrir la saisine d'un conseiller de l'aide à la jeunesse. Ils feraient alors l'objet d'un placement au sein d'un service d'hébergement ou d'une famille d'accueil, ou encore mettre des logements à disposition des familles sous la supervision d'un responsable, comme cela se fait au Luxembourg. Le gouvernement peut-il nous dire s'il compte suivre ces recommandations ? En l'attente d'une législation sur le statut du mineur, il est urgent de prendre des mesures provisoires autres que la détention qui est en contradiction avec l'article 37 de la Convention des droits de l'enfant.

Il me reste alors à dénoncer les renoncements non seulement par rapport aux programmes électoraux des partis de la majorité mais aussi par rapport à la déclaration gouvernementale.

Le simple avis de la commission de régularisation est certainement l'exemple le plus flagrant d'un renoncement par rapport à la déclaration gouvernementale qui annonçait qu'une commission indépendante statuerait. L'alibi juridique invoqué par le ministre pour ne pas octroyer une compétence de décision à la commission ne nous satisfait pas, d'autant plus que le simple rôle d'avis est rapidement contesté par le rôle important des secrétaires de commission qui pourront être un filtre dans l'appréciation des demandes.

Les partenaires de la majorité insistent tous dans leurs programmes sur la nécessité de développer la coopération pour envisager le problème de l'immigration dans son ensemble; les seules mesures proposées par le gouvernement en trois piliers ne traitent les problèmes qu'en aval avec le leitmotiv de cette politique qui est "comment éloigner l'étranger".

Les partenaires insistent aussi dans la déclaration gouvernementale et dans leur programme sur le fait que la Convention de Genève devait être respectée et que ces critères devaient être appréciés par un organe indépendant.

Où sont les promesses électorales d'Ecolo qui voulait une mesure ponctuelle et linéaire et non personnalisée de régularisation lorsque le gouvernement multiplie divers critères obscurs et complexes de régularisation qui ne tiennent absolument pas compte des situations concrètes de terrain ?

Nous ne voyons pas non plus surgir un statut de protection temporaire malgré que tous les partis de la majorité en réclamaient l'élaboration urgente.

J'en viens à présent au point relatif au nouveau politique. La note de politique générale présentée par le ministre de l'Intérieur est pour le moins laconique et partielle.

En matière de démocratie, elle ne pose que la question de la suppression de moitié de l'effet dévolutif de la case de tête, qui n'est déjà qu'un compromis boiteux et sur la praticabilité duquel nous nous interrogeons. Le but de cette proposition, si c'est une suppression totale, est bien une meilleure lisibilité pour l'électeur. Comment le pourrait-il si on vient encore embrouiller le système par une suppression partielle ? Cela ne nous semble pas clarifier les choses.

Le gouvernement espère par cette mesure tendre vers un plus grand équilibre homme et femme. C'est aussi un peu court d'autant plus que des propositions visant à instaurer la parité homme/femme sont sur la table : pour nous, même si cette parité est nécessaire, elle ne suffit pas. Si on veut l'efficacité de la mesure, il faut une alternance homme/femme afin d'assurer une véritable représentation politique des femmes. Cette seule mesure proposée reste bien maigre par rapport d'une part aux déclarations faites avant les élections du 13 juin et, d'autre part, par rapport à l'immense défi de rapprochement du citoyen de la politique.

Au terme des assises de la démocratie initiées sous la précédente législature, une série de propositions de loi ont été adoptées : cumul des mandats, congés politiques, responsabilité civile et pénale des bourgmestres, revalorisation du statut des mandataires...

Cependant, le chemin reste long à parcourir et le gouvernement, malgré la présence des écolos qui se sont toujours présentés comme les hommes providentiels en cette matière, ne se préoccupe guère dans les faits et dans les textes des règles qui pourraient mieux faire fonctionner notre démocratie.

Le parti du ministre de l'Intérieur s'était lui aussi gonflé de belles déclarations sur le nouveau politique les laissant apparemment tomber à l'arrivée du pouvoir : qu'en est-il de l'extension du système de cooptation, de l'élection directe du bourgmestre, de règles plus strictes pour le cumul des mandats ? Est-ce que l'ivresse du pouvoir a fait oublier à ces derniers ce qu'hier ils proposaient haut et fort ?

M. Charles Michel (PRL FDF MCC) : Monsieur le président, M. Paque va croire que je lui en veux mais je vous assure que ce n'est pas le cas. Monsieur le président, je voudrais rappeler au bon souvenir de M. Paque qu'il a signé, ainsi que d'autres nouveaux parlementaires de cette assemblée dont moi-même, une lettre à votre intention par laquelle nous sollicitons la constitution d'une commission chargée de poursuivre la réflexion sur le nouveau démocratique. Cette commission sera très prochainement mise en oeuvre. Nous avons réfléchi, ensemble, à toute une série de thèmes qui feront l'objet des débats.

Charles Michel

La déclaration gouvernementale est très claire à cet égard. A titre personnel, je m'en réjouis. C'est le parlement qui, dans une perspective de valorisation du travail parlementaire, mènera un débat public sur ces questions. Dès lors, il est étonnant, monsieur Paque, que vous reprochiez au gouvernement que des initiatives ne soient pas encore prises.

Par ailleurs, êtes-vous en mesure, monsieur Paque, de nous confirmer que le PSC est favorable à la suppression intégrale de l'effet dévolutif de la case de tête ? Ce serait un scoop dont nous prendrions acte.

Le président : J'ai demandé aux chefs de groupe de me fournir le nom des membres de la commission à laquelle M. Michel et vous-même, ainsi que d'autres membres, avez fait allusion dans le courrier que vous m'avez adressé. Cette commission constituera un forum de discussions animées par ses membres et le gouvernement. Les dispositions légales qui en sortiront seront soumises aux commissions ad hoc où elles seront discutées en tant que propositions normales.

De heer **Hugo Coveliers** (VLD) : De heer Smets had vorige week de pretentie mij te zeggen dat ik een juridisch werk niet mocht lezen. Ik verzoek hem dan ook zijn krant niet te zitten lezen. (*Gelach*)

M. Luc Paque (PSC) : Monsieur le président, je répondrai à M. Michel que je m'en réfère à la déclaration gouvernementale. Ensuite, comme d'autres nouveaux parlementaires de cette assemblée, j'ai cosigné un courrier adressé au président de la Chambre, demandant que cette commission soit rapidement mise en place.

Quant à votre question de savoir si le PSC est favorable à la suppression intégrale de l'effet dévolutif de la case de tête, cette suppression figure bien dans le programme électoral du PSC. Si vous le souhaitez, je vous en remettrai une copie.

Pour notre part, nous ne nous contenterons pas uniquement d'un gadget électoral, mais nous proposerons notamment des modifications du règlement d'ordre intérieur des assemblées pour arriver à un meilleur fonctionnement du parlement. Nous ne pensons pas qu'un véritable débat et contrôle parlementaires puissent s'exercer lorsque, par exemple, les textes qui doivent être discutés arrivent le jour même en commission, lorsque le quorum de présence en commission ne peut pas être assuré faute de membres de la majorité, lorsque des ministres sont absents pour des questions ou interpellations qui leur sont destinées... ou encore lorsque des propositions sont déposées pour supprimer le fait que des propositions de loi soient jointes au projet examiné en commission. Nous en avons encore eu le triste exemple récemment.

Nous voulons aussi améliorer la démocratie locale et accorder à la population une plus grande accessibilité à la chose publique et c'est par le niveau local qu'il faut opérer car c'est l'échelon le plus proche des citoyens.

Mais il s'agit aussi de l'extension des congés politiques à certaines catégories socio-professionnelles un peu négligées comme, par exemple, le secteur privé. Or, notre démocratie a besoin de toutes les couches sociales de la population.

Nous voulons, par ailleurs, voir un cumul de mandats beaucoup plus strict qu'actuellement : il n'est pas sain, pour un homme politique, de se disperser dans plusieurs mandats, au risque de mettre en péril la fonction qu'il doit exercer.

Ceci ne constitue bien sûr qu'un exemple parmi d'autres, mais il témoigne d'une philosophie que nous voulons défendre.

J'espère à cet égard que le travail de la future commission pour le nouveau politique sera audacieux et novateur. Le travail accompli lors des Assises de la démocratie était colossal et ambitieux, mais nous devons aller beaucoup plus loin.

De heer **Willy Cortois** (VLD) : Mijnheer de voorzitter, ik beperk mijn uiteenzetting tot een paar bedenkingen bij het beleid van Binnenlandse Zaken. Maar vooreerst : ik heb de heer Paque nog nooit in de commissie voor de Binnenlandse Zaken gezien. Ik kom na een commissievergadering in de plenaire vergadering en krijg een hele bijbel over me heen over al wat in de politiek kan worden gezegd. Als u het opneemt voor de nieuwe politieke cultuur, mijnheer Paque, spreekt het vanzelf dat u eerst uw werk in de commissie volbrengt en vervolgens naar de plenaire vergadering komt. Ik wacht reeds een twintigtal minuten om hier tussenbeide te komen en vraag me af wat ik heb geleerd. In ieder geval ging het in de commissie over de Binnenlandse Zaken over heel andere zaken. Ik raad u aan, als u tenminste aan de parlementaire herwaardering wil bijdragen, in de commissies te komen werken alvorens in plenaire vergadering een nutteloos nummer op te voeren.

M. Luc Paque (PSC) : Monsieur le président, je voudrais répondre à notre collègue que si je prends la parole ici, ce n'est pas en mon nom personnel mais au nom du groupe PSC. Le groupe PSC est représenté dans toutes les commissions et il y participe activement.

M. Willy Cortois (VLD) : Monsieur le président, je ne me prononce pas sur la qualité du groupe PSC. Je dis simplement que vous n'êtes pas intervenu en commission et que vous venez en séance plénière dire tout ce que vous pensez, à n'importe quel moment, alors que nous essayons de mener un débat sérieux.

M. Luc Paque (PSC) : Monsieur le président, chers collègues, je ne pense pas que la prise de parole dans l'hémicycle sur un sujet déterminé soit exclusivement liée au fait d'avoir participé ou non à la réunion de commission ad hoc.

Le **président** : Non, monsieur Paque, mais ne nous égarons pas.

De heer **Willy Cortois (VLD)** : Mijnheer de voorzitter, ik zal kort zijn.

Mijnheer Vanpoucke, ik zou zo iets nooit tegen u zeggen want ik bevestig graag dat u een actief lid bent van de commissie voor de Binnenlandse Zaken. Ere wie ere toekomt, zelfs als het om een CVP-er gaat. Als bovendien minister Van den Bossche het daarmee ook nog eens is, dan moet men voorzichtig zijn.

Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister van Binnenlandse Zaken, ik herhaal kort wat wij reeds in de commissie hebben gezegd met name dat wij voor de begroting van dit jaar een aantal prioriteiten gelegd. We vertrouwen erop, mijnheer de minister, dat u deze prioriteiten zult opvolgen en kunnen realiseren.

We brengen begrip op, uiteraard geen enthousiasme, voor het feit dat de timing inzake de politiewet niet wordt gerespecteerd. De politiehervorming, die reeds vroeger moest worden gerealiseerd werd eenmalig opgeschoven naar 1 februari 2002. We hebben begrip voor het feit dat de aanvankelijke data in de euforie van de Octopus-akkoorden waren tot stand gekomen. De VLD dringt er toch op aan die hervorming niet verder uit te stellen. Vanuit de diverse korpsen en geledingen van de politie krijgen wij de boodschap dat verder uitstel onmogelijk is. De boodschap geldt evenzeer voor de minister van Justitie. De datum van 1 januari 2002 wordt voor de VLD de definitieve datum.

Mijnheer de minister, in de commissie hebt u beloofd dat u in de loop van de maand januari een besluit zou nemen over de afbakening van de interpolitiezones. Wij dringen erop aan dat deze timing gerespecteerd wordt. Als men er niet in slaagt om de grenzen van de interpolitiezones te bepalen, dan zal men het bijzonder moeilijk krijgen om de betrokkenen ervan te overtuigen dat men veel complexere materies, bijvoorbeeld het statuut, tijdig zal kunnen realiseren. Ik wil hier sterk de nadruk op leggen.

Mijnheer de minister, net als iedereen in dit land wensen wij dat Euro 2000 op een vreedzame manier verloopt. Dit zal het imago van ons land in Europa en de rest van de wereld positief beïnvloeden. Ik heb u reeds gevraagd of u hiervoor maximaal politiemensen zult inzetten. Tot nog toe heb ik hier echter geen antwoord op gekregen. Onder meer de rijkswacht moet hiervoor worden ingezet. Kunt u ons verzekeren dat de rijkswacht tijdens Euro 2000 de engagementen die ze is aangegaan in het kader van de

interpolitiwerking - die zeer belangrijk is met het oog op de interventie- en onthaalcapaciteit van de zonale lokale politie - zal kunnen naleven ? Men moet ons dan in maart of april niet komen vertellen dat de lokale rijkswachtbrigades worden leeggezogen om te worden ingeschakeld bij de ordehandhaving voor Euro 2000. Wij moeten daar een duidelijk antwoord op krijgen. Euro 2000 is immers voor de rijkswacht en de minister van Binnenlandse Zaken niet iets dat plots uit de lucht valt. Men kent dit al verschillende jaren. Mijnheer de minister, zal de rijkswacht haar essentiële zonale taken ook tijdens Euro 2000 kunnen nakomen ? Ik hoor immers dat omwille van Euro 2000 in bepaalde interpolitiezones de rijkswacht, die op bepaalde nachten de interventieploeg moet leveren, haar taak niet zal kunnen vervullen.

We gaan natuurlijk trachten te winnen bij het voetbal en de orde te handhaven, maar tegelijkertijd is het ook voor uw geloofwaardigheid van groot belang dat u ervoor zorgt dat een minimale dienstverlening inzake de veiligheid van de bevolking in de rest van het land verzekerd blijft. Ik roep u dan ook op om ervoor te zorgen dat de hele capaciteit van de rijkswacht niet in Charleroi of Brussel wordt geconcentreerd. Daarop zou ik zeer graag een antwoord krijgen.

Mijnheer de minister, de discussie over het immigratie- en asielbeleid moet nog worden gevoerd. Samen met andere leden van de Kamer was ik echter onaangenaam getroffen door de berichtgeving in De Morgen. Daar werd nog eens aangetoond dat het probleem van de mensenhandel misschien wel één van de meest fundamentele problemen is die ons ook maatschappelijk raken. Ik verzoek u dan ook om samen met de minister van Buitenlandse Zaken te trachten de kwaal aan te pakken waar ze zich in wezen voordoet. Men moet een eind maken aan toestanden zoals deze waarvan we vorig weekend via De Morgen kennis konden nemen. Ik heb hier trouwens lang aan getwijfeld.

Ik spreek mij niet uit over de kwaliteit van de krant, mijnheer Coveliers, want die is goed, maar de inhoud is soms minder gelukkig. Ik heb echter persoonlijk lang getwijfeld, en ik denk vele leden van de Kamer met mij, aan het verhaal van de georganiseerde bendes die mensen valse hoop geven. Blijkbaar is het toch wel steeds meer zo, vooral in Europa, dat inderdaad georganiseerde bendes de mensen zeer bewust naar het paradijs van het Westen of naar België lokken. Ik dring aan op ernstig overleg met uw Europese collega's en met de minister van Buitenlandse Zaken om er werk van te maken dergelijke netwerken op te rollen. Dat kan alleen maar gebeuren in samenwerking met de lokale autoriteiten. Dat waren de voornaamste punten die ook in de commissie ter sprake kwamen.

Ik heb nog een bedenking, afkomstig van een medewerker, maar ten volle door mij onderschreven. Ik zou het vaderschap van deze bedenking voor de minister van

Willy Cortois

Ambtenarenzaken niet willen opeisen, maar nu zij van iemand anders stamt, durf ik ze toch wel herhalen : "Voor het departement Ambtenarenzaken stellen wij voor om de beleidsnota in het vervolg door de regeringscommissaris voor de administratieve vereenvoudiging te laten vertalen, zodanig dat zij ook leesbaar wordt voor een doorsnee volksvertegenwoordiger, waarvan niet moet verondersteld worden dat hij de laatste mode volgt inzake newspeak-linguïstiek. Indien de regering beter, meer en eenvoudiger wil communiceren met de bevolking, kan zij het niet maken om die communicatie met de verkozenen des volks in techno-Chinees te voeren". Ik wilde u deze opmerking niet onthouden.

Minister **Luc Van den Bossche** : Mijnheer de voorzitter, de medewerker van de heer Cortois heeft blijkbaar in die zin gelijk dat de heer Paque er niets van had verstaan.

De **voorzitter** : Hij heeft niet geluisterd.

De heer **Willy Cortois** (VLD) : Mijnheer de voorzitter, wij begrijpen dat de regering met de aanstelling van een informatie- en technologiemanager ernstig werk wil maken van een meer geïntegreerd en gecoördineerd federaal informaticabeleid. Het is de hoogste tijd om een einde te maken aan de versnippering in de diverse departementen. Wij vragen ons wel af of de aanstelling van een manager wel voldoende is als niet ook wordt gesleuteld aan de mechanismen die tot deze versnipperde aanpak aanleiding hebben gegeven. Ik stip nog aan dat de VLD nauwgezet zal toezien op de realisatie van de punten in het regeerakkoord betreffende de administratieve vereenvoudiging en de externe evaluatie van het federale overheidsapparaat.

Tot slot kan ik de betrokken ministers zeggen dat zij zonder aarzelen het vertrouwen van de VLD-fractie krijgen.

De heer **Fred Erdman** (SP) : Mijnheer de voorzitter, heren ministers, collega's, ik denk dat er toch een evaluatie van dit debat zal worden gemaakt, alle oproepen tot een actief debat ten spijt. Ik bewonder het geduld van de ministers die waarschijnlijk heel veel horen wat zij reeds in de commissie hebben gehoord. Ik had het woord willen richten tot de minister van Justitie, maar die is thans niet in de zaal.

De **voorzitter** : Mijnheer Erdman, ik zal hem laten zoeken.

De heer **Fred Erdman** (SP) : Ik heb de indruk dat de minister alleen maar wil luisteren naar de oppositie.

De heer **Alfons Borginon** (VU&ID) : Ik heb de minister van Justitie in zaal 3 gezien. Hij is een interview aan het geven.

De heer **Fred Erdman** (SP) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, ik zal niet in herhaling vallen. Ik heb daarnet gezegd dat ik uw lijdensweg om telkens opnieuw de zaken te moeten aanhoren die in commissie werden gezegd, niet zal voortzetten. Daarvoor dienen de verslagen. Ik dank trouwens de verslaggever voor zijn werkzaamheden in de commissie voor de Justitie. Ik zal mijn betoog beperken tot drie hoofdstukken, namelijk middelen, mentaliteit en vertrouwen.

Wat het budgettaire aspect betreft, had collega Van Parys herhaaldelijk vragen over bepaalde posten in uw begroting. Ik herinner u eraan dat hij, en ook collega Paque, blijkbaar aanstoot namen aan het feit dat de vrijzinnigheid de enige post was die naar hun zeggen is verhoogd en u - terecht - te kennen hebt gegeven dat er een nieuw ontwerp zal moeten komen in uitvoering van het grondwetsartikel 117. Ik reken erop dat dit slechts een aanzet is en er op dat punt geen discussie kan zijn. Ik zou van u de bevestiging willen horen dat er inzake de rechtshulp geen hiaat is en dat op dat vlak al het nodige wordt gedaan. The role of the opposition is to oppose, maar men moet redelijk blijven.

Als ik het heb over middelen, spreek ik over budgettaire middelen, mensen, infrastructuur en logistiek. Ik heb de indruk dat men nogal snel voorbijgaat aan het feit dat, door de jaren heen, het budget van Justitie misschien het enige is geweest dat is gestegen. Budgetten van bepaalde sectoren werden jaar na jaar afgebouwd, terwijl dat van Justitie gestadig steeg. Daarnet werd u het verwijt gemaakt dat u het meerjarenplan voor Justitie hebt overgenomen, maar dat houdt ook een stijging in.

Ik moet toegeven dat wij ons te laat bewust zijn geworden van het feit dat wij het altijd op een lineaire manier over middelen en mensen hebben gehad. Wij hebben altijd gedacht, misschien te goeder trouw, dat het apparaat zoals het was uitgebouwd meer mankracht nodig had en daardoor de problemen zouden zijn opgelost. Dat is uiteraard fundamenteel fout in een snel veranderende maatschappij, die moet worden aangepast volgens de noden ervan. Meer en meer komen wij tot de vaststelling dat er veel beter werk zou worden gemaakt van infrastructuur en logistiek. minister Gol zei indertijd dat de zaligmakende formule van de alleenzettelende rechter alles zou oplossen. Welnu, men stelde vast dat, bijvoorbeeld in Gent, waar er een kamer van drie rechters zetelde van 9 tot 12 uur, er nadien drie kamers zetelden, maar dan van 9 tot 10 uur, van 10 tot 11 uur en van 11 tot 12 uur omdat er maar één zittingzaal was.

Het probleem is een gebrek aan logistieke ondersteuning. Er werden weliswaar inspanningen geleverd, maar het ware beter geweest het gerecht op dat ogenblik volledig en globaal te informatiseren, want tegenwoordig wordt men nog steeds geconfronteerd met de incompatibiliteit van de verschillende systemen.

Fred Erdman

Voorts moet er uiteraard een belangrijke hoeveelheid informatie worden verwerkt. Mijnheer de minister, ik zal u niet vragen mij de lijsten te bezorgen van alle adviescomités en van alle mogelijke commissies die u advies moeten verstrekken over deze of gene afzonderlijke thema's, want ik vermoed dat zulks u onmogelijk is. Wel maak ik u erop attent dat u in dat euvel verviel toen u, speciaal voor de Brusselse situatie, een specifieke commissie oprichtte.

De adviesverstrekking moet deel uitmaken van een globaal project zodat men, vertrekkend van een geglobaliseerde adviesstructuur, deeladviezen kan bekomen, eventueel aangevuld door bepaalde deskundigen op bepaalde terreinen. Momenteel ontvangt u, omwille van het gebrek aan overleg, diverse en soms tegenstrijdige echo's, met alle gevolgen van dien wat de doelmatigheid ervan betreft.

Op het vlak van het statistisch materiaal - dat zich evenwel nog in het beginstadium bevindt - is er een kleine verbetering zichtbaar. Op dat gebied werd door uw voorgangers ook al een zekere inspanning geleverd. Immers, iedereen herinnert zich wellicht de tijd toen de statistische gegevens van de rechtbanken vijf of zes jaar op zich lieten wachten alvorens zij konden worden beoordeeld en dan waren zij niet eens allemaal vergelijkbaar.

Er is ook de constante evaluatie van al wat er gebeurt op het terrein. Er bestaat thans een wetgeving met betrekking tot de evaluatie van de wetgeving, maar nu moet de doelmatigheid van de wetten nog kunnen worden geëvalueerd. In dat verband hoorden wij nieuwe ideeën en persoonlijk ben ik zeer gevoelig voor het idee dat onderzoeksrechter Vandermeersch vandaag via de pers lanceerde, met name om een Angelsaksische benadering te overwegen, in die zin dat wanneer een persoon bekendtissen aflegt, alleen nog korte debatten worden gehouden over de sanctie. Wellicht zou dit een groot deel van de gerechtelijke achterstand kunnen oplossen.

Ik stel voor die nieuwe ideeën uit te testen en creatief te zijn. Volgens sommigen zal dit moeilijk juridisch worden ingekleed, maar is het werkelijk ondenkbaar om bepaalde ideeën aan de realiteit te toetsen, na bepaalde afspraken en eventueel zelfs met het akkoord van betrokkenen, om alzo de degelijke nieuwe aanpak uit te bouwen waaraan wij dringend nood hebben?

Ik kom thans tot het tweede thema van mijn betoog, meer bepaald de mentaliteit. Mijnheer de minister, op een gegeven ogenblik lanceerden uw voorgangers de idee om de actoren inzake Justitie rond de tafel te plaatsen. Er vonden inderdaad conferenties plaats, maar zonder veel gevolg. Blijkbaar was het voor de betrokkenen zelfs ongewoon om met elkaar te praten.

Waarom wordt de nieuwe mentaliteit niet gevolgd? Men moet niet steeds voorhouden

als zou de wil tot hervorming in het Justitiehuis ontbreken. Sommige magistraten, griffiers, advocaten zijn immers wel degelijk bereid om een nieuw concept aan te nemen. Dat moet niet telkens gepaard gaan met meer en nieuwe middelen, maar met een nieuwe aanpak en een nieuwe mentaliteit. Het zijn in de eerste plaats wij die de nieuwe mentaliteit optimaal moeten stimuleren.

De politieke wereld moet terzake een voortrekkersrol spelen. Ik verwijs naar de Octopusonderhandelingen. De toenmalige oppositie heeft erop gewezen dat de onderhandelingen slechts mogelijk werden na een dramatische gebeurtenis. De politieke wereld heeft nood aan een brede consensus. De SP is bereid mee te werken aan de mentaliteitswijziging op voorwaarde dat de basisprincipes van een rechtsstaat gevrijwaard blijven. De SP zal niet aanvaarden dat afstand wordt gedaan van basisprincipes zoals de rechten van de mens, de rechten van de verdediging en het vermoeden van onschuld, ook niet om het hoofd te bieden aan uitzonderlijke omstandigheden.

Mijnheer de minister, de SP is bereid mee te werken aan het drieluik waarvan de preventie het eerste punt is.

U wilt de preventie uitwerken in samenwerking met het departement van Binnenlandse Zaken dat terzake een belangrijke rol zal spelen bij de uitwerking van de contracten met steden en gemeenten. Preventie zal eveneens een aandachtspunt van de regeringscommissaris Picqué moeten zijn. De Gemeenschappen en Gewesten moeten betrokken worden bij de uitwerking van preventiemaatregelen. Repressie kan slechts worden toegepast als de andere middelen gefaald hebben.

Mijnheer de voorzitter, collega's, niet alleen de politiek moet een mentaliteitswijziging doormaken, ook op het terrein moet het roer worden omgegooid. Men moet afstappen van een negatieve houding ten opzichte van elke nieuwe aanpak. Heel wat mensen willen meewerken aan vernieuwing en verandering. Het is jammer dat alleen negatieve reacties uitgebreid ter sprake komen. De positieve houding van velen zal moeten worden gestimuleerd.

Een positieve houding geldt eveneens voor de media en de relatie van Justitie met de media. Ik zal de conclusies van het colloquium dat in de Senaat werd georganiseerd over media en justitie niet herhalen.

Mijnheer de minister, Justitie moet transparanter worden. De woordvoerders van rechtbanken, parketten en van uw departement kunnen hierin een belangrijke rol spelen.

Fred Erdman

De media moeten de bevolking echter duidelijk maken dat oplossingen niet in één dag kunnen gerealiseerd worden. Een ontwerp van de regering is nog geen beslissing. Na de behandeling en de goedkeuring in het parlement moet de nieuwe wet worden uitgevoerd.

Laten we dit klaar en duidelijk stellen. Ik doe een beroep op de minister van Justitie en zijn departement om bij de goedkeuring van een wet in het parlement een tekst klaar te hebben waarin deze wet in een voor de bevolking verstaanbare taal wordt uitgelegd. Spijtig genoeg hanteren wij een juridisch jargon dat de burger niet noodzakelijkerwijze begrijpt, hoewel de burger de rechts-onderhorige is die de wetten moet naleven. Vroeger reeds werd naar aanleiding van bepaalde initiatieven een dergelijke tekst opgesteld, maar misschien was die toch nog te ingewikkeld. Laten we de moderne technologie gebruiken om de burger te informeren zodat hij duidelijk weet waarover het gaat.

Een laatste punt is het gebrek aan vertrouwen. Dit is geen nieuw probleem. Het is ons lot om hier nu te debatteren, maar misschien zouden we beter in Parijs de tentoonstelling van Daumier bezoeken zodat we kunnen vaststellen dat Justitie niet alleen vandaag onder schot ligt. Ik heb een tekst van Rabelais bij me waarin de Justitie op een afgrijselijke wijze wordt afgekraakt. Ik beperk mij tot een uitspraak van professor Tunc: "La justice est méprisée par les riches et conspuée par les pauvres". Dat is haar lot, maar toch is in het najaar van 1996 iets fundamenteel verandert. Tot dan werd Justitie misprezen en eventueel aangevallen, maar een uitspraak van de rechter werd aanvaard, weliswaar soms tegen de zin in van degene in wiens nadeel ze uitviel. Dit vertrouwen is na de afgrijselijke zaak die ons in het najaar van 1996 heeft getroffen, weggeëbd. Deze polemiek duurt tot op de dag van vandaag in de dag- en weekbladen voort. Rechterlijke beslissingen geven aanleiding tot polemieken, zelfs als ertegen beroep wordt aangetekend en ze worden herroepen. Die polemieken gaan niet zozeer over de motivering, die nochtans door de rechter moet worden gegeven, maar wel over de uitspraak zelf. Niet alleen de betrokkenen, maar ook de publieke opinie is in kampen verdeeld. Ik meen dat de minister de taak heeft om met de middelen waarover hij beschikt werk te maken van het herstel van dit vertrouwen. Dit vertrouwen zal in de eerste plaats alleen kunnen worden hersteld wanneer het gerechtelijk apparaat behoorlijk werkt. Er is echter meer. De heer Verwilghen is minister van Justitie, in het Frans la Justice. In het Nederlands is het justitie, het justitieapparaat. La justice betekent echter ook gerechtigheid. We moeten de bevolking het gevoel geven dat dit apparaat weer garant staat voor het brengen van gerechtigheid in de samenleving.

M. Claude Desmedt (PRL FDF MCC) : Monsieur le président, messieurs les ministres, chers collègues, dans le cadre de la discussion du budget du ministère de la Justice pour l'année 2000, je me permettrai d'évoquer quelques sujets qui me paraissent prioritaires.

Il me semble toujours indispensable de rappeler le problème de l'arriéré judiciaire qui a pris, depuis quelques années, une telle ampleur qu'il sape réellement la confiance des citoyens dans la justice, dont l'organisation représente cependant une mission essentielle de l'Etat.

Cette situation concerne tous les secteurs de l'organisation judiciaire, mais surtout les litiges d'ordre civil devant les tribunaux de première instance et les cours d'appel. Il est vrai que les causes de cet arriéré sont diverses. Le citoyen fait de plus en plus appel aux tribunaux pour trancher des litiges dont ils n'auraient jamais été saisis antérieurement. L'on demande même aujourd'hui à un tribunal de pouvoir être admis dans un établissement scolaire. Mais cette situation existe bel et bien et les pouvoirs publics doivent en conséquence organiser la justice de façon à répondre à ces nouveaux besoins.

Il est vrai aussi que les acteurs du procès - magistrats et avocats - portent parfois aussi une part de responsabilité dans ces retards.

Mais il est incontestable que le manque d'effectifs en est la raison essentielle. En effet, si des causes attendent des années pour être jugées, c'est bien en raison de l'encombrement des rôles. La loi du 20 juillet 1998 a voulu apporter une solution à ce problème en prévoyant la création de 238 nouveaux postes de magistrats. Cependant, ces créations devaient s'étaler sur deux ans et pourtant, aujourd'hui, 284 postes ne sont pas encore pourvus, ce qui signifie en clair que nous sommes en fait au-dessous du cadre antérieur à la loi de 1998.

Pourquoi dès lors la magistrature ne fait-elle pas recette ? Il est manifeste que, tenant compte de la pression fiscale, nos magistrats sont parmi les moins rémunérés des pays de l'Union européenne. D'autre part, les magistrats du parquet ne mènent pas une vie facile, tant au niveau de leur charge de travail que de leurs horaires. Par ailleurs, il faut admettre que malgré les nombreuses réformes, les procédures de nomination restent trop longues : des sièges demeurent parfois vacants pendant des mois, alors que la date de la mise à la retraite du titulaire était connue depuis longtemps.

La résorption de l'arriéré judiciaire est un défi majeur, qui conditionne d'ailleurs la réussite de toutes les réformes à entreprendre.

En tant que parlementaire bruxellois, je voudrais ajouter que la situation est encore plus préoccupante à Bruxelles qu'ailleurs, comme les chiffres le démontrent. Ainsi manque-t-il à Bruxelles 32 juges au tribunal de première

Claude Desmedt

instance, contre 11 à Anvers et 10 à Liège. Pour les substituts, les chiffres sont respectivement de 17 à Bruxelles, 18 à Anvers et 6 à Liège. La problématique linguistique en constitue un élément essentiel. En effet, régimes linguistiques confondus, il y a eu à l'examen linguistique 15 réussites sur 77 en mars 1998, 23 sur 85 en octobre 1998, et 10 sur 61 en mars 1999. Ce sont des chiffres que je tire d'une réponse à une question parlementaire.

J'attends donc avec impatience, monsieur le ministre, les solutions que vous proposerez dans les prochaines semaines pour Bruxelles. Il est évident que l'objectif est d'obtenir des magistrats compétents et en nombre suffisant pour rendre la justice dans des délais raisonnables, plutôt que de s'attacher à des exigences excessives de bilinguisme pour des magistrats qui ne peuvent de toute façon siéger que dans la langue de leur diplôme.

Ce jeudi, le Sénat procédera à l'élection des membres externes du Conseil supérieur de la justice. J'espère que cette nouvelle instance capitale pourra rapidement, monsieur le ministre, être opérationnelle, notamment dans le cadre des promotions et des nominations de magistrats. Elle permettra peut-être d'accélérer les procédures.

Vous me permettrez à présent d'évoquer rapidement quelques problèmes concernant le droit et la procédure pénale. Même si vous aviez à cet égard, monsieur le ministre, quelques réticences, l'on peut considérer que la commission pour la réforme de la procédure pénale, présidée par M. Franchimont, a fait du bon travail et qu'elle doit l'achever. Je crois pouvoir déduire des débats tenus en commission que vous partagez également ce sentiment, mais j'aimerais tout de même que vous puissiez le confirmer ici.

Vous avez, lors des débats en commission, soulevé le problème de l'incompressibilité des peines. C'est une formule que je n'aime guère, mais nous ne devons pas nous enfermer dans des questions de vocabulaire. En fait, cette incompressibilité existe déjà dans le cadre de la loi Lejeune qui fixe un seuil, au tiers ou aux deux tiers selon les cas, en-deçà duquel on ne peut pas être libéré.

Vous souhaitez que ce seuil soit fixé par le juge de fond et puisse être modifié par la suite selon les circonstances et le comportement du condamné. Cela a l'avantage d'individualiser la possibilité de libération anticipée et je pourrais souscrire à cette formule pour autant qu'un chiffre maximum soit fixé à cette partie incompressible de la peine, car dire à un condamné qu'il ne pourra pas être libéré avant 18 ou 20 ans, c'est le pousser au désespoir et ne pas permettre son éventuel amendement.

Il est évident que dans le cadre de cette problématique, monsieur le ministre, nous sommes particulièrement satisfaits de votre intention de créer un véritable tribunal

d'application des peines qui se substituera aux commissions de libération conditionnelle. Durant la législature précédente, nous avons vainement plaidé pour la création de ce tribunal.

La surpopulation des prisons constitue également un phénomène préoccupant. Il y a actuellement 8 270 détenus pour 7 680 places. Dans les prochaines années, 1 404 places nouvelles seront créées. Mais nous savons que cela ne résoudra pas le problème puisque cela amènera sans doute à incarcérer davantage et pour plus longtemps. A cet égard, et sans anticiper sur un débat que nous aurons dans quelques semaines, on peut s'interroger sur l'influence qu'aura la loi sur la comparution immédiate sur le nombre de détenus. Il est évident qu'il y a actuellement trop de personnes arrêtées dans le cadre de la détention préventive et que la loi de 1990 a été un échec. Il faut donc développer les mesures alternatives à la prison.

La lutte contre la criminalité organisée constitue une des priorités du gouvernement. Il faut donc rapidement, et en suivant en cela les conclusions de la commission d'enquête du Sénat, légiférer à propos de la recherche proactive, des techniques spéciales d'enquête et du sort des repentis, car ces questions sont en chantier depuis des années.

De même, en ce qui concerne le droit pénal s'appliquant aux mineurs, les commissions réunies de la Chambre et du Sénat ont discuté, en mars 1996 - il y a donc près de 4 ans - des conclusions de la commission Cornélis et depuis, aucun texte ne nous a été soumis.

Vous n'êtes évidemment pas responsable de cette situation, monsieur le ministre, mais à présent, il y a urgence.

Les accords Octopus prévoient la suppression des juridictions militaires. Un groupe de travail a examiné cette problématique durant la législature précédente. Pourriez-vous, monsieur le ministre, préciser vos intentions à cet égard ? Je sais qu'il ne s'agit pas là d'un point prioritaire ou essentiel mais un accord a été conclu sur cette question et je souhaiterais que nous puissions progresser en la matière.

Enfin, je voudrais soulever, monsieur le ministre, le problème de l'application de l'article 181 de la Constitution prévoyant la prise en charge par l'Etat du traitement des délégués des morales non confessionnelles.

Depuis plusieurs années, cette disposition constitutionnelle ne trouve pas son application. Le gouvernement précédent avait déposé un projet de loi en ce sens le 5 février dernier. Ce projet n'a pu être discuté faute de temps et, apparemment, vous ne semblez pas vouloir le

Claude Desmedt

reprendre à votre compte. Dès lors, je vous remercie de nous préciser quand un nouveau projet pourra être présenté, car il est inadmissible que la volonté du constituant ne soit pas respectée.

Voilà donc monsieur le ministre, les quelques problèmes que je souhaitais évoquer. Je l'ai fait rapidement mais notre temps de parole est limité.

Je tiens, en tout cas, monsieur le ministre, à vous exprimer notre confiance car nous sommes certains que vous pourrez résoudre ces problèmes.

De heer **Bart Laeremans** (Vlaams Blok) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, geachte collega's, ik denk niet dat ik veel toehoorders zal verbazen als ik zeg dat het Vlaams Blok ervan uitging dat alvast inzake justitie er minder oppositiewerk zou moeten worden gevoerd, dat het met de zo beloftevolle Verwilghen moeilijk anders kon dan beter gaan, sterker nog, dat er een dag zou komen dat wij u zouden moeten feliciteren voor de ommekeer.

Na vijf maanden Verwilghen op Justitie moeten wij echter vaststellen dat de nieuwe minister van Justitie zwaar ontgoocheld en dat er van enige ommekeer geen sprake is. Integendeel, het nieuwe justitiebeleid sluit naadloos aan bij het vorige. Dit is het eerste en daarom ook belangrijkste begrotingsdebat van deze regering. Het is nu dat de bakens moeten worden uitgezet. Het is nu dat deze regering had moeten aangeven welke richting het zou uitgaan. Welnu, met deze begroting worden er geen nieuwe perspectieven geboden op beterschap. Met deze beleidsnota wordt het duidelijk dat de situatie op essentiële terreinen - ik denk hierbij vooral aan het strafbeleid, het gevangenisbeleid, het jeugdstrafbeleid, de werking van de parketten - helemaal verkeerd dreigt te lopen omdat de hoop en de verwachting die de VLD met zijn veiligheidsplan had geschapen helemaal niet wordt ingewilligd en omdat deze beleidsnota overduidelijk geschreven werd met de groene inkt van het laksisme.

Laten wij beginnen met de begrotingscijfers zelf. Waar is de tijd dat Marc Verwilghen als kamerlid en als voorzitter van de commissie-Dutroux eiste dat het justitiebudget zou verdubbelen en zei dat er een grote inhaaloperatie nodig was. Kamerlid Verwilghen had overschot van gelijk. Vandaag moeten wij vaststellen dat deze begroting gewoon de voortzetting is van het huidige meerjarenplan van de vorige regering en helemaal niet de grote sprong voorwaarts inhoudt die was verwacht. Het is zo erg dat zelfs de heer Van Parys, uw voorganger, die het meerjarenplan mee vorm had gegeven en in het verleden zelf veel te weinig had gedaan voor het justitiebudget, verontwaardigd is. De pot verwijt nu de ketel dat deze regering geen prioriteit maakt van justitie. De minister

antwoordt daarop dat de extra inkomsten pas worden verwacht met de privatisering en dat wij gebonden zijn door het beleid van de vorige regering. Vanaf volgend jaar zou alles echter veranderen, dan zullen de vele miljarden komen.

Mijnheer de minister, ik stel vast dat er wel degelijk extra inkomsten zijn. Deze regering verdeelt in 2000 tientallen miljarden meer, maar die middelen gaan niet naar Justitie. Deze regering had wel degelijk in 2000 prioriteit kunnen geven aan dit departement, maar dit gebeurt niet. Tijdens de begrotingsbesprekingen wist u nagenoeg niets uit de brand te slepen. De sommen die u voor 2001 en de volgende jaren voorhoudt - daarmee zitten wij al in de helft van deze legislatuur - zijn dan ook niet meer dan zoethouders en worden niet hardgemaakt door concrete projecten of een concreet meerjarenplan. Als ik vaststel dat zelfs voor het snelrecht geen voldoende middelen worden binnengerijfd en dat uw regeringspartners u het er zelfs bijzonder moeilijk mee maken, dan vrees ik dat u een groot deel van de miljarden waarmee u in de commissie hebt gegoocheld, op uw buik kunt schrijven.

Zo kom ik tot de inhoud van uw beleidsnota. Hoe kan het ook anders, maar ik zal mij toespitsen op het strafbeleid sensu lato dat inderdaad een belangrijk deel uitmaakt van uw beleidsnota. Mede omdat het Vlaams Blok al jaren van de harde aanpak van de criminaliteit een thema heeft gemaakt, met het evidente applaus bij de bevolking hiervoor, begon de VLD uiteindelijk ook aandacht te besteden aan het veiligheidsthema, stelde een eigen veiligheidsplan op en beloofde aan de kiezer een kordate aanpak. In de praktijk zien wij dat het tegenovergestelde gebeurt, dat het beleid van het extreme laksisme van de vorige regeringen wordt voortgezet en zo mogelijk nog wordt verscherpt en dat er zeker geen perspectief wordt geschapen voor méér veiligheid.

Ik wens dit thema op te splitsen in vier korte onderdelen. Ten eerste, het straftoemettingsbeleid en de alternatieve straffen; ten tweede, het gevangenisbeleid; ten derde, de voorlopige hechtenis en het snelrecht; ten vierde, het jeugdsanctierecht.

Laat mij wat dat betreft een zin uit de beleidsnota citeren, namelijk de volgende : "Van de gevangenisstraf zou enkel gebruik mogen worden gemaakt indien de delinquent een ernstige bedreiging vormt voor de fysieke integriteit van de burgers of als bijkomende leedtoevoeging in het kader van het herstelrecht. In alle andere gevallen dient gebruik gemaakt te worden van alternatieve maatregelen en straffen."

De gevangenis moet dus in uw optie de grote uitzondering worden en mag alleen nog dienen voor de zeer zware gevallen. De alternatieve straf moet de regel worden. Elders staat dat ook de strafbepalingen moeten worden aangepast en dat de alternatieve straffen in het

Bart Laeremans

Strafwetboek moeten worden ingeschreven. Binnenkort zullen we dus iets te lezen krijgen in de zin van : "Hij die waardepapieren vervalst, zal worden gestraft met minimum 15 en maximaal 60 uren keukenhulp in het bejaardenhuis van Dadizele. Hij die diefstal pleegt met geweld, zal worden gestraft met het planten van radijzen voor de Sint-Blasiuskliniek van Dentergem."

Wij zijn niet gekant tegen alternatieve straffen omdat die nuttig kunnen zijn, namelijk voor iemand die voor de eerste keer met het gerecht in aanraking komt, en wanneer die alternatieve straffen door de delinquent opgevat worden als een laatste waarschuwing want dat er anders nog een veel zwaardere straf te wachten staat. Wanneer de alternatieve straffen de regel worden en wanneer het openbaar ministerie veel meer gaat vragen om alternatieve straffen uit te spreken, ook voor recidivisten, wat nu wettelijk al mogelijk is, en zeker wanneer u van deze alternatieve straffen de norm maakt, verdwijnt het afschrikkend karakter van onze strafwetgeving. Dan ridiculiseert u ons strafrecht. Nu reeds beschikt de strafrechter met de opschorting, het uitstel en de probatie over nuttige instrumenten om gevangenisstraf te vermijden. Nu al wordt er via seponering en strafbemiddeling alles voor gedaan om zo weinig mogelijk mensen een effectieve gevangenisstraf te geven. Wanneer criminelen dan toch een gevangenisstraf krijgen, is die doorgaans dubbel en dik verdiend. Dan nog wordt het onmogelijke gedaan om die straf in te korten en te verzachten zodat er nauwelijks nog iets van overblijft. Via allerlei kunstgrepen en volstrekt illegale vrijlatingsbepalingen, zoals de vrijlating met het oog op genade, is de ondergrens al lang bereikt. Het is bijgevolg immoreel om de beslissingen en de positie van de strafrechter nog verder te ondermijnen. Op die manier zal geen enkele crimineel ons strafbeleid nog ernstig nemen.

Echt vernieuwend daarentegen zou zijn geweest dat de permanente noodmaatregelen en afvloeiingstechnieken voor de gevangenen zouden worden stopgezet en dat de uitgesproken straffen opnieuw zouden worden uitgevoerd. Dat zou een duidelijk signaal in de goede richting zijn geweest. Dan zouden er enkele duizenden bijkomende cellen moeten worden ingericht, zoals bijvoorbeeld in het overigens zo tolerante Nederland, dat dubbel zoveel gevangenis capaciteit heeft en niet zo dwaas is het strafuitvoeringsbeleid te laten bepalen door een wet-
Lejeune.

Daarmee belanden we bij het tweede onderdeel, het gevangenisbeleid. Ook daarvoor verwijs ik naar de beleidsnota van de minister waarin het volgende staat : "Men mag niet verwachten dat een gedetineerde die jarenlang functioneert in een systeem van gunsten en verstoken blijft van formeel afdwingbare rechten en die in moeilijke omstandigheden moet leven, zich bij zijn invrij-

heidstelling plots normconform zal gedragen en zich in zijn relatie tot de maatschappij en zijn medemens zal laten leiden door de principes van de rechtsstaat."

Wat een onzin, mijnheer de minister. Wat een blamage voor de tienduizenden mensen die ooit in de gevangenis hebben gezeten en zich nadien wél herpakt hebben en zich wél hebben laten leiden door de principes van de rechtsstaat. Het kan dus wel degelijk en vele mensen bewijzen dit. Dit zinnetje typeert heel het sfeertje dat deze regering rond het gevangeniswezen creëert. Een gevangenis is per definitie slecht en men kan er alleen maar slechter uitkomen, dus mogen die straffen enkel worden gegeven aan personen die een fysieke bedreiging vormen voor de samenleving.

Natuurlijk moet aan het gevangeniswezen veel worden verbeterd. Natuurlijk is het een schande dat in dit land geen beginselenwet bestaat die het gevangeniswezen regelt.

De wereldvreemde KUL-professor Dupont gaat echter veel te ver. Hij wil de gevangene zodanig vertroetelen, zodanig veel comfort bieden en zodanig behoeden voor de zogenaamde detentieschade dat de gevangenen het karakter dreigen aan te nemen van kuurhotels.

Na de debatten in de commissie, blijft mijn verwijt dat uw beleidsnota getuigt van een zeer eenzijdige visie op het strafrecht. Natuurlijk zijn er een aantal positieve aspecten. Natuurlijk valt het toe te juichen dat men de daders wil stimuleren om de slachtoffers te vergoeden. Deze gedachte is geen innovatie. Ze bestaat al lang. Natuurlijk ook moeten er veel meer mensen en middelen komen om gedetineerden na hun straf te begeleiden en te controleren. We zeggen het reeds lang.

Maar door de verzorging van de gevangene volledig centraal te stellen, wordt de voorbeeldfunctie van de gevangenisstraf en het ontradend karakter ervan helemaal naar de achtergrond gedrukt.

Over snelrecht en voorlopige hechtenis werden reeds een aantal zaken gezegd. Een van de enige punten uit uw programma die op de agenda werden geplaatst, is het snelrecht voor stadscriminelen. Precies op dat punt ligt u zwaar onder vuur en is het allesbehalve zeker dat uw regeringspartners uw plannen zullen ondersteunen. Getuige daarvan zijn de krampachtige pogingen van VLD-fractieleider Coveliërs om dit dossier aan de versoepeling van de toekenning van de nationaliteit te koppelen.

Tot nu toe ontbreken alle middelen om dit snelrecht te realiseren. Het ziet er niet naar uit dat er tijdig voldoende rechters zullen worden aangewezen, zeker niet voor Euro 2000. Indien men dit snelrecht op een consequente wijze wil doorvoeren, zal men bovendien bijkomende celcapaciteit moeten creëren en ook daarin wordt niet in voldoende mate voorzien.

Bart Laeremans

Ik vrees één zaak - we werden erop attent gemaakt door niemand minder dan de vorige minister van Justitie, de heer Tony Van Parys - en dat is dat men absoluut iets in handen wilde hebben voor de gemeenteraadsverkiezingen, waarmee de straatcriminaliteit kon worden bestreden. Hij wees erop dat men weerwerk wilde bieden aan het Vlaams Blok. In Gent heeft hij er terecht electorale nachtmerries aan overgehouden.

Ik vrees dat het snelrecht niet meer wordt dan een fetisj, een fopspeen om het traditionele CVP- en VLD-publiek in de schaapsstal te houden. In de praktijk zal op het terrein door het gebrek aan mensen en middelen weinig veranderen.

Van de straatcriminaliteit is het geen grote overstap naar de jeugddelinquentie. Mijnheer de minister, ik citeer opnieuw uit uw beleidsnota. Geen gesloten detentiecentrum voor minderjarigen zal in gebruik kunnen worden genomen zolang er geen wetsontwerp is aanvaard betreffende de interne en externe positie van de minderjarige gedetineerden.

Dit is zelfs geen voortzetting meer van het lamentabele beleid van uw voorgangers. De heer Van Parys was op het einde van zijn ministerschap na 27 aanmaningen eindelijk tot het besef gekomen dat uw departement wel degelijk bevoegd is en had de oprichting van jeugdgevangenissen in het vooruitzicht gesteld.

U gaat nu op de rem staan en stelt dit voor onbepaalde tijd uit tot er ooit werk zal zijn gemaakt van het jeugdetentierecht of het jeugdsanctierecht.

Met andere woorden, de eerste gesloten detentiecentra van Justitie komen er ten vroegste tegen het einde van deze legislatuur, tenzij de groenen weer dwarsliggen.

Mijnheer de minister, ik heb het reeds vaak gezegd en zal het blijven herhalen : de parketten en de stadsbesturen schreeuwen om gesloten centra, omdat de jeugdbendes, de bendes van jonge vreemdelingen, steeds grotere delen van de steden en soms de hele binnenstad - denk maar aan Mechelen - totaal onleefbaar maken.

Het jeugdparket van Brussel schreeuwt om een gesloten instelling omdat het met de minderjarige prostituees geen blijf weet. Het voorbeeld van de 8 illegale jonge Albanese prostituees haalde recent nog het nieuws. Een van de 8 heeft men kunnen plaatsen; de andere 7 heeft men laten gaan omdat nergens opvang mogelijk was.

Door de zaken op zijn beloop te laten is Justitie zelf verantwoordelijk voor de toenemende jeugddelinquentie.

Door het bewuste beleid van straffeloosheid moedigt Justitie de jeugdcriminaliteit verder aan. Mijnheer de minister, u bent hierdoor in feite medeplichtig. Ik geef even een voorbeeld. Onlangs was ik in debat met pater Leman, een man die op dit terrein een onverdachte bron

is. Hij kloeg zelf aan dat het met de vreemdelingendelinquentie in Brussel de spuigaten uitloopt en dat dit in grote mate het gevolg is van het lamentabele justitiebeleid. Hij vroeg het publiek of men wist hoeveel keer men in Brussel gepakt moet worden bij het stelen van een handtas van een dame vooraleer men voor de jeugdrechter verschijnt, laat staan veroordeeld wordt ? Men moet zeven keer aangehouden worden vooraleer men uiteindelijk voor de jeugdrechter wordt gebracht. Dat zijn de statistieken. Het verbaasde mij zelfs. Blijkbaar is dit echter de praktijk in Brussel.

Hoe wilt u dat jonge criminelen in een dergelijke situatie nog enig respect opbrengen voor onze normen en wetten ? Als er één reden is waarom politieagenten uit Brussel wegvlugten, dan is het omdat zij door de disfuncties van de justitie uitgelachen en bespot worden en omdat zij de pispaal zijn geworden van twaalf-, dertien- en veertienjarige vreemdelingen die zich ongeennaakbaar voelen en daarbij nog eens onophoudelijk vertroeteld worden door het regime.

Mijnheer de minister, de centrale boodschap voor de criminelen is duidelijk in deze beleidsnota. Er komt helemaal geen verstrenging van het strafbeleid, integendeel zelfs. We hebben vandaag reeds het meest dader-vriendelijke strafrecht in Europa. Op dat vlak hebben we trouwens zelfs een internationale reputatie gekregen. Met uw beleid wordt het voor misdadigers allemaal nog een stuk aantrekkelijker. Deze beleidsnota is met opvallend veel groene inkt geschreven. De minister van Justitie ontpopt zich meer dan ooit als een man met fluwelen handschoenen voor de criminelen. Als u met deze beleidsnota de almaar stijgende criminaliteit te lijf wil gaan - u wou de cijfers van de criminaliteit immers procentueel omlaag halen - dan maakt u zichzelf en de bevolking wat wijs. Het zal de komende jaren alleen maar erger worden.

In deze beleidsnota staat overigens nauwelijks iets te lezen over de werking van de parketten die toch centraal zouden moeten staan in de bestrijding van de criminaliteit. Het onvermogen van deze samenleving om het hoofd te bieden aan de misdaad heeft veel minder te maken met de moeilijkheden bij de politiediensten dan met het onvermogen van de parketten om de werklust te baas te kunnen en met het ontstellend gebrek aan geschoolde en gekwalificeerde mensen die de georganiseerde misdaad te lijf kunnen gaan. Zowel qua huisvesting als personeel en middelen is het met onze parketten abominabel gesteld. Niets wijst erop dat er snel verbetering zal komen. Integendeel, door de verticale integratie van de parketten zal de werkoverlast en de chaos binnen afzienbare tijd nog toenemen.

Mijnheer de minister, tot slot is er het communautaire luik. Ik reken hier uitdrukkelijk niet het dossier van de Nationale Orde van Advocaten bij. Het zou immers verkeerd

Bart Laeremans

zijn het zo voor te stellen alsof de Vlamingen hier eisende partij zijn. De Franstaligen zijn dit even goed want de Nationale Orde is dood. Het enige dat u hier moet doen is notaris spelen en de erfenis van de orde verdelen onder de Vlamingen en de Franstaligen. Dit is dus in wezen geen echt communautair dossier.

Wat zeker wel een communautair dossier is waarin de eisen van Vlamingen en Walen zeer sterk verschillen, is de problematiek van het gerecht in Brussel. Mijnheer de minister, het zou volstrekt onaanvaardbaar zijn als u zou ingaan op de Franstalige eis om de taalwet te wijzigen zolang de rechtbank en het parket in Brussel één blijven waardoor de Vlamingen in Halle-Vilvoorde in de kou worden gelaten. Het gaat hier om een institutioneel debat dat thuishoort in de Costa. Ik kan mij niet inbeelden dat u de hefboom om het gerechtelijk arrondissement te splitsen uit handen zou geven door nu eenzijdig de Franstaligen ter wille te zijn. Nadien is het immers te laat en wordt het veel moeilijker om de noodzakelijke splitsing van dit arrondissement door te voeren. Ik stel vast dat de Franstaligen er tot nu toe zeer goed in geslaagd zijn om de dossiers waarin zij vragende partij zijn buiten de Costa te houden en ze ingewilligd te zien. Ik neem hier het voorbeeld van de financiering van het onderwijs maar ook de versoepelde naturalisatiewetgeving was een Franstalige eis.

De Vlamingen blijven ondertussen met lege handen in de Costa achter. Het wordt bijna meewarig om de Costagangers bezig te zien. Wanneer wij nu ook in het dossier van het gerecht in Brussel aan de Franstaligen alles cadeau doen, wordt meteen duidelijk dat de Vlamingen in deze meerderheid in feite niets te zeggen hebben.

Mijnheer de minister, Ivan De Vadder gebruikte vorige zondag een sprekend beeld voor deze regering toen hij haar vergeleek met een groene wagen met een blauwe zelfklever achterop. Gisterenavond kreeg dit beeld extra kleur door de uitspraken van Elio Di Rupo in verband met de capriolen van De Gucht inzake de inburgering. Hij zei op Actueel al genoeg te hebben toegegeven aan de VLD, want die mag toch de eerste minister leveren. Dit typeert de huidige regering: de coryfeeën zijn VLD'ers als Verhofstadt en u, maar het beleid van deze regering is roodgroen en Franstalig, ook inzake Justitie. De zo onkreukbare Verwilghen heeft blij gegeven van een plooibaarheid die niemand voor mogelijk had gehouden. Niemand had gedacht dat Verwilghen de eigen standpunten zo zou verloochenen en dat hij de Brusselse Vlamingen zo het mes in de rug zou steken. Ik denk daarbij natuurlijk in de eerste plaats aan de problematiek van het naturalisatiedossier. Uw kiezers hadden meer ruggengraat van u verwacht, mijnheer de minister.

De heer **Hugo Coveliers** (VLD): Mijnheer Laeremans, dat blijkt in elk geval niet uit de recente opiniepeilingen.

De heer **Bart Laeremans** (Vlaams Blok): Als u voortgaat op opiniepeilingen, dan denk ik dat de VLD daar bijzonder slecht voor geplaatst is: de VLD heeft daaraan reeds een zeer zwaar trauma overgehouden.

De heer **Geert Bourgeois** (VU&ID): Mijnheer de voorzitter, heren ministers, beste collega's, de beleidsnota van de minister van Justitie roept bij de VU-fractie gemengde reacties op. Zij bevat heel wat goede ideeën en voornemens, die soms zo uit ons programma hadden kunnen komen. U legt heel wat goede klemtonen, ook in het strafrecht. Ik denk dan aan het herstelrecht, alternatieve straffen, enzovoort.

Ik vind evenwel dat uw nota mank loopt en wel door de overbeklemtoning van het strafrechtelijke en het veiligheidsaspect, maar dat is niet nieuw. Ik heb de indruk dat sinds de Bende van Nijvel en de zaak-Dutroux alleen hieraan nog aandacht wordt besteed, terwijl er toch nog heel wat dringende hervormingen nodig zijn. Eens te meer wordt het burgerlijk recht stiefmoederlijk behandeld, net als het gerechtelijk privaatrecht en het handelsrecht.

Als beleidsinstrument oogt uw nota vrij degelijk. Er werd vooruitgang geboekt. Het is een vrij omvattende nota en u maakt ruimte voor een aantal aspecten die vooral voor de toekomst veelbelovend zijn. Ik denk aan wets-evaluaties en hoop dat die zaken terugkomen, dat er meetinstrumenten komen en dat kwantitatieve en kwalitatieve toetsing mogelijk wordt. Toch verwijs ik gewoon-tegetrouw naar de beleidsnota's van Justitie in Nederland, om aan te tonen hoe u nog achterop hinkt met uw beleidsnota's. Naar mijn mening zijn die onvoldoende bruikbaar als beleidsinstrument. Uw nota is op een aantal punten te vrijblijvend en ook onduidelijk.

Ik stel mij de vraag wat nu uw precieze bedoelingen zijn inzake de coherente rechtshulp, het misbruik van procedure, de strijd tegen de nietigheden en tegen de vormfouten. U beperkt zich ertoe te zeggen dat deze thema's zullen worden bestudeerd. Het zou mij helemaal niet verwonderen dat dit te maken heeft met de dubbele rechtscultuur in dit land, die steeds meer tot uiting komt. Wij hebben daarover herhaaldelijk van gedachten gewisseld en hebben daarbij geconstateerd dat precies op deze vlakken nogal wat tegenstrijdigheden zijn tussen Vlamingen en Franstaligen.

Mijnheer de minister, het is mij ook niet duidelijk wat uw bedoelingen zijn met de commissie-Franchimont. U hebt in een stout interview in De Morgen op een bepaald moment gezegd dat u die commissie zou opdoeken. U zei dat hetgeen Franchimont had voortgebracht, enkel tot vertraging leidde. Toen volstond blijkbaar een interpellatie van Franstalige zijde om u op uw stappen te doen terugkeren. Nu zegt u dat er in elk geval deelaspecten zullen worden behandeld zoals de bijzondere

Geert Bourgeois

opsporingstechnieken, de pro-actieve recherche, de regeling van de getuigen, de spijtoptanten en de informanten. Toch is het mij niet duidelijk of die commissie nu wordt opgedoekt of haar werkzaamheden voortzet en zo ja, met welke opdracht. Wanneer zal over de hoofdlijnen van die hervormingen een tussentijds debat kunnen worden gevoerd ?

U besteedt enorm veel aandacht aan het veiligheidsprobleem. Na de verkiezingscampagne en het plan-Verwilghen is dat niet verwonderlijk. Dat komt ook tot uiting in uw beleidsnota : pagina's 14 tot 26 zijn volledig gewijd aan de veiligheidsaspecten. Ik heb het dan nog niet over de andere thema's van het strafrechtelijk beleid zoals het gevangeniswezen. Wij vinden daarin enkele goede doelstellingen terug. Uw plan - dat uiteraard nog moet worden geconcretiseerd en beoordeeld - waarin u pleit voor een systematische aanpak van de veiligheidsproblematiek en waarin u een aantal welomlijnde doelstellingen formuleert, geven wij het voordeel van de twijfel. Wel vrees ik dat het een incoherentie bevat tussen uw optie om de gevangenis niet uit te breiden, enerzijds en een pleidooi voor de niet samendrukbare straffen en het invoeren van het snelrecht, anderzijds. Ik weet niet of dit stoelt op reële gegevens of eerder een algemene beleidsintentie weergeeft. Ik herhaal dat wij uw doelstellingen inzake alternatieve straffen en het herstelgerecht ondersteunen.

Wij constateren evenwel dat wanneer de zaken concreet worden, het wat moeilijker gaat in deze coalitie. Eigenlijk is er nog maar één concreet project dat ter tafel ligt, met name het wetsontwerp inzake snelrecht. U weet dat wij daarvan voorstander zijn en zelf een voorstel terzake hadden ingediend. Wij zijn verheugd dat u onze ideeën hebt overgenomen. Dit ontwerp heeft evenwel een lange lijdensweg afgelegd, en het ligt nog niet eens ter bespreking voor in de commissie. U hebt moeten dreigen uw portefeuille op tafel te gooien. De fractieleider van de VLD heeft er de nationaliteitswetgeving aan gekoppeld. Daarover is heel wat heisa geweest in de regering. Bijgevolg houd ik mijn hart vast voor het ogenblik dat uw hele beleidsnota, waarin heel wat angeltjes zitten, hier zal worden ingediend in de vorm van concrete wetsontwerpen.

Ik heb de indruk dat het ontwerp inzake snelrecht zoals het nu voorligt, nog altijd moet worden verbeterd, al zijn er reeds bepaalde aangebracht. Ik had terzake een aantal suggesties gedaan en ik constateer dat u daarop deels bent ingegaan. Onder meer de aanvankelijk misleun om het snelrecht toe te vertrouwen aan een kamer met drie rechters is nu verdwenen. Dat is een goede zaak. Het zou niet operationeel zijn geweest en staat ook haaks op de doelstellingen van het snelrecht om eenvoudige zaken, waarover geen grote discussies zijn, te behandelen.

Niettemin denk ik dat uw ontwerp nog tekortschiet op het vlak van de bestrijding van klein vandalisme. Collega Van Parys heeft er ook al terecht op gewezen dat er daarentegen en ten onrechte aanvankelijk geen enkele bovengrens was aan de misdrijven die het voorwerp konden zijn van snelrecht. Theoretisch kon men zelfs verkrachtingen met de snelrechtprocedure behandelen.

Het tweede punt van mijn betoog betreft de middelen die gepaard gaan met dit ontwerp. Wellicht zal het ontwerp niet operationeel zijn voor de eerste aangelegenheid waarvoor het is opgesteld, met name het voetbaltornooi. Het zal echter helemaal een fiasco worden wanneer de nodige middelen niet tijdig ter beschikking zijn.

De fout die in België steeds wordt gemaakt - en op dat vlak kunnen wij een en ander leren van Nederland - is dat pas nadat een wet tot stand komt, naar de middelen wordt gevraagd die ermee gepaard gaan. Dat was trouwens ook het probleem bij het ontwerp van de wet-Franchimont, dat reeds was ingeleid toen men zich realiseerde dat een en ander mocht gebeuren op het niveau van de Kamers van Inbeschuldigingstelling, van het aantal onderzoeksrechters, enzovoort.

Bij elke hervorming moet worden nagegaan of de middelen al dan niet moeten worden aangepast. Dat betekent niet noodzakelijk dat er bijvoorbeeld meer personeel moet worden aangeworven. Soms is het voldoende de bestaande middelen efficiënter in te zetten of te zorgen voor meer logistiek bijvoorbeeld.

Mijnheer de minister, ik hoop dat dit ontwerp kan worden geamendeerd. U zei dat het parlement terzake beslissingsrecht heeft. De fameuze laatste zin van het vorige regeerakkoord, met name dat een ontwerp geen wet kan worden zonder te zijn goedgekeurd door alle fracties van de meerderheid, werd niet overgenomen in het huidige regeerakkoord. Gelet op de heisa rond dit ontwerp binnen de meerderheid, ben ik echter wat sceptisch.

Hoe dan ook, dit zal een eerste test zijn om na te gaan in hoever de huidige meerderheid openstaat voor zinvolle alternatieven en amendementen vanwege de oppositie.

Mijnheer de minister, uw strafwettelijk beleid houdt zinvolle elementen en goede opties in, zoals alternatieve straffen, herstelrecht, en dergelijke. Niettemin mag u niet vergeten dat aan bestraffing ook andere aspecten verbonden zijn en in dat verband denk ik aan de beveiliging van de samenleving, aan de voorbeeldfunctie van de sanctie en aan de vergeldingsfunctie ervan. Bovendien mag u niet uit het oog verliezen dat u weliswaar een beleid kunt bepalen en nieuwe wetten kunt laten uitvaardigen, maar dat er toch steeds een rechterlijke vrijheid zal bestaan, in die zin dat het de rechter is die beslist en die de straf uitspreekt. Wat ik bedoel, mijnheer Erdman, is dat men geen al te grote verwachtingen mag creëren via het opstellen van zeer voluntaristische beleidsnota's.

Geert Bourgeois

Dit brengt mij tot het preventiebeleid, waarop ook u de klemtoon legde, mijnheer Erdman. Ik weet wel dat wij ons op dat vlak bevinden op het terrein van de Gemeenschappen, maar precies daarin situeert zich de grote uitdaging. Immers, een veiligheidsplan, een nieuw strafrechtelijk beleid kunnen uiteraard slechts slagen mits het bestaan van een integratie-beleid van de Gemeenschap die terzake bevoegd is. Daarom meen ik dat de regering op dat vlak snel een andere richting moet kiezen, want zowel inzake de regularisatiewetgeving als inzake de nationaliteitswetgeving ontbrak onder andere dat integratie-element. Het volstaat niet wetten te maken en personen uit de illegaliteit te halen indien zij nadien niet worden opgenomen in de samenleving.

Precies hetzelfde principe geldt voor de misdaadbestrijding: deze begint met een samenleving waarin niet alleen rechten bestaan, maar waar ook verantwoordelijkheid moet worden opgenomen ten opzichte van de gemeenschap en waarin het integratie-element aanwezig is.

Als u hiervan niet onmiddellijk werk maakt, mijnheer de minister, zal uw plan, hoe mooi en hoe voluntaristisch het ook is, gedoemd zijn te mislukken, precies omwille van het ontbreken van de essentiële voorafgaande schakel van de integratie. Dat kan ik niet genoeg beklemtonen. De VLD haalt vaak de mosterd in Nederland, welnu, meer bepaald op dit terrein kunt u heel wat opsteken van de Nederlanders.

Mijnheer de minister, u besteedt veel aandacht aan strafrecht, gevangeniswezen, herstelrecht en alternatieve straffen. Deze regering heeft echter te weinig oog voor de hervorming van het burgerlijk recht, het procesrecht, het mediarecht en het economisch-en handelsrecht. Ons Burgerlijk Wetboek dateert van 1804. Andere landen hebben reeds modernisering terzake doorgevoerd.

Ik wens een aantal punten te behandelen die in uw beleidsnota ontbreken.

Ten eerste, ons land heeft veel te veel bijzondere wetten die buiten het Burgerlijk Wetboek vallen. Ik verwijs naar de Duitse Geschäftsbedingungen die ook in Nederland in het burgerlijk wetboek opgenomen zijn. In ons land staat dit buiten het Burgerlijk Wetboek.

Ten tweede, er is het archaïsch systeem van organisatie van kadaster, registratie en hypotheeken. Er moet dringend werk worden gemaakt van een modern systeem van grondboekhouding. Vlaanderen beschikt reeds over een informaticasysteem dat een dergelijke boekhouding toelaat. Ik begrijp niet dat u geen aandacht besteedt aan deze problematiek.

Een derde uitdaging is het kooprecht. De Europese richtlijn inzake consumentenkoop is vastgesteld. Nederland heeft het Europees koopverdrag geïmplementeerd in de binnenlandse wetgeving. Ik dring erop aan een groep experts in opdracht van het parlement aan het werk te zetten om ons kooprecht te moderniseren zodat ons land deze Europese trein niet mist.

Een ander punt is het echtscheidingsrecht. De heer Erdman heeft een wetsvoorstel ingediend dat ertoe strekt de termijn van echtscheiding op grond van feitelijke scheiding te verlagen. In de ons omringende landen heeft men de schuldvraag losgekoppeld van het echtscheidingsrecht. De regering moet dringend initiatieven nemen inzake deze belangrijke problematiek. Er moet een debat komen over de schuldvraag bij echtscheiding. Verkijk u niet te veel op het strafrecht. 85% van de processen hebben immers geen betrekking op strafrecht maar op het burgerlijk recht.

Ik verwijs eveneens naar het beslagrecht. Professor Verbeke heeft terzake een aantal boeiende artikels geschreven. De gerechtsdeurwaarders zijn voorstander van de invoering van een vermogensverklaring die enerzijds, het recht op privacy inzake het vermogen waarborgt en anderzijds, de schuldeiser het recht geeft kennis te hebben van het vermogen waarop beslag kan worden gelegd.

Een ander teer punt is de bewijskracht van de nieuwe en moderne communicatiemiddelen zoals de fax. Ik heb terzake een wetsvoorstel ingediend. De verjaringsproblematiek werd gedeeltelijk opgelost ten gevolge van een arrest van het Arbitragehof. De nieuwe wetgeving moet worden geëvalueerd omdat ze nog een aantal incoherenties bevat. Een breed debat over een eenvoudig en consistent verjaringsbeleid werd tot op heden nog niet gevoerd.

Ik zal mijn wetsvoorstel aanpassen en hoop dat we de gelegenheid krijgen erover te debatteren.

Een achtste punt is de medische aansprakelijkheid, nog een boeiend thema dat volop in de belangstelling staat. Ook zijn er de regels inzake de borgtocht. In België moeten we grotendeels terugvallen op rechtspraak en is de wetgeving nog steeds niet gemoderniseerd. Tenslotte is er de voorrechtenproblematiek. Wij hebben veel te veel voorrechten en het systeem is incoherent en inefficiënt geworden. Dit zijn losweg een tiental punten uit het burgerlijk recht waarop ik de aandacht van de minister wil vestigen. Ik roep op om van deze regeerperiode gebruik te maken om ook op dit vlak baanbrekend werk te verrichten en grondige hervormingen te doen.

Tot mijn grote ontgoocheling vind ik in de beleidsnota niet veel terug over de aanpak van de gerechtelijke achterstand. Ik heb reeds gezegd hoeveel bladzijden aan het veiligheidsbeleid zijn gewijd. Aan de gerechtelijke achter-

Geert Bourgeois

stand wordt minder dan één bladzijde gewijd; bovendien zijn de voorstellen nog veel te vaag. Ik vind geen gedurfde opties terug. Ik vraag om dit te herzien en alsnog op dit terrein gedurfde initiatieven te nemen. De heer Erdman had het over het vertrouwen in Justitie. Dit vertrouwen hangt van vele factoren af, zoals goede en duidelijke rechtspraak, de motivering enzovoort. Vertrouwen heeft echter ook te maken met de gerechtelijke achterstand. Dit wordt in België toch wel een schandaal. Ik gebruik niet graag grote woorden, maar in feite is dit een levensgroot probleem, waarin ondanks alle maatregelen die worden genomen nauwelijks vooruitgang wordt geboekt. De minister doet in dit verband een aantal suggesties. Ik denk dat we de moed moeten hebben om artikelen 730 en volgende van de wet-Wathelet met betrekking tot de procesgang te hervormen. We moeten streven naar een andere procesgang. De rechter moet een actievere rol spelen bij de begeleiding van de procesgang, bij het vaststellen van de conclusietermijnen en de pleitdata enzovoort. In andere landen is dit wel mogelijk. Ik stel trouwens vast dat bepaalde voorzitters van rechtbanken dit op eigen initiatief doen, soms in samenwerking met de balies. Nu reeds zeggen voorzitters dat ze op de inleidingszitting willen weten waar ze aan toe zijn. Ze leggen conclusietermijnen vast en bepalen of het een zaak van korte debatten is. Er worden dus initiatieven genomen aan de basis. De wet laat dit ook toe. Het is echter geen algemeen gebruik. De wet werkt echter discriminerend omdat zulke regeling op bepaalde plaatsen helemaal niet mogelijk is. Er bestaat dus een ongelijke behandeling van de rechtzoekenden. Ik pleit voor een actievere rol van de rechter bij de procesgang en bij de bemiddeling. Ik verwijs nogmaals naar het Nederlandse voorbeeld : de verschijning na een eerste verweer leidt er daar toe dat in ongeveer 40% van de zaken wordt opgeroepen tot een minnelijke schikking en dat op de helft van die oproepen, in totaal dus 20% van de zaken, wordt ingegaan. Deze vorm van afhandeling is veel efficiënter : verdere conclusies, pleidooien, beroepen, beroepen in cassatie enzovoort worden vermeden.

Ik vraag me af of we echt steeds meer magistraten nodig hebben. Ook hierover moet worden gedebatteerd. Ik verwijs nogmaals naar Nederland waar men met minder magistraten toch komt tot een efficiënter procesverloop. Ik meen dat deze stelling met feiten kan worden gestaafd. De omkadering van de rechters en de parketmagistraten is daar helemaal anders. Ik meen dat we bij de hervorming van de griffies een kans hebben gemist. We hebben een heel schuchtere aanzet gegeven, maar eigenlijk zou de minister de moed moeten hebben om te zeggen dat in de toekomst de griffiers allen licentiaten in de rechten moeten zijn, met een overgangsbepaling. De griffier moet een andere taak krijgen. We leven niet langer in een tijd waarin met de ganzenveer wordt geschreven en evenmin in een tijd waarin de rechter een vonnis uitschrijft dat door de griffier moet worden uitge-

tikt. We leven in een geïnformatiseerde samenleving en de taak van de griffier is totaal anders. Moderne griffiers zijn de facto een soort referendarissen, vonnisvoorbereiders, documentalistten enzovoort.

Ook al duurt het nog jaren voor dit geïmplementeerd is, eens moet men de moed hebben ermee te starten en moet men, met respect voor de rechten van alle huidige griffiers en diensten, de moed hebben om voorop te stellen dat het einddoel is dat de griffier een nieuwe rol moet hebben.

Uit uw antwoord op mijn recente schriftelijke vraag blijkt dat er momenteel meer dan 280 vacatures zijn in de rechterlijke macht. Straks hebt u nog meer mensen nodig voor het snelrecht. Wij kennen de lijdensweg van de fiscale rechtbanken en de onderbezetting van de parketten. Wij moeten toch eens de moed hebben om het werk van die mensen te analyseren. Parketmagistraten zeggen mij dat het overgrote deel van hun werk bestaat uit administratieve taken. In Nederland heeft een procureur twee juristen en bijkomend personeel in dienst. Bij ons heeft een parket een secretaris, niet eens de procureur, laat staan de substituten. Laten wij dit kader doorbreken zodat die mensen met hun core business bezig kunnen zijn. Dan kunnen wij misschien tot een efficiëntere rechtsgang komen, door misschien minder, maar beter betaalde en beter omkaderde magistraten.

Ik zie geen enkele optie voor de arrondissementsrechtbank. Ik weet dat het een heikel communautair punt is. Ik dacht nochtans dat de PRL van de minister van Binnenlandse Zaken erin meeging. Tot mijn verwondering zie ik dat die optie niet wordt genomen, model dat in Nederland en Duitsland nochtans werkelijk performant is. Het zal wel weer te maken hebben met de verschillende rechtscultuur.

Zo kom ik tot de wetsevaluatie. U wijdt gelukkig een onderdeel aan de wetsevaluatie, alhoewel ik er voorstander van ben het op een veel uitgebreidere manier te doen, met het voeren van een wetgevingskwaliteitsbeleid op alle terreinen. Er zijn een aantal aanzetten toe geweest. U weet dat ik er ook voorstellen voor heb. De bestaande opties zijn mijns inziens nog te schuchter. Ze gaan volgens mij nog niet ver genoeg. Als ik het regeerakkoord lees, heb ik het gevoel - ik hoop dat ik mij vergis - dat er al te veel van wordt uitgegaan dat er een deregulering moet komen, dat het een kwantificeerbare terugbrenging moet zijn van het aantal wetten, van het aantal normen en het aantal administratieve verplichtingen. Sta mij toe u te zeggen dat ik daarbij enige scepsis heb. Wij leven in een zeer ingewikkelde maatschappij. Ik vrees dat wij die maatschappij niet echt kunnen dereguleren, dat wij altijd met heel veel wetgeving zullen blijven zitten. Wat we nodig hebben, is rechtszekerheid. Een duidelijke en klare wetgeving biedt deze. Een duidelijke en klare wetgeving maakt het mogelijk dat als ik mijn

Geert Bourgeois

gedrag afstem op die wetgeving, ik ook de zekerheid heb dat als ik die handeling stel, ik conform de wet handel en dus weet waaraan ik toe ben. Een duidelijke en klare wetgeving vertoont ook stabiliteit. Rechtszekerheid, wat te maken heeft met de kwaliteit van de wet, is uiteindelijk belangrijker dan ons te gaan toespitsen op het terugdringen van het aantal normen, ook al weet ik - ik ben er trouwens voorstander van - dat het aantal wetten en rechtsregels kan en moet worden teruggedrongen. Laten wij ons in de eerste plaats toespitsen op de kwaliteit van de wetgeving, op de rechtszekerheid.

Mijnheer de minister, na de tussenkomst van de heer Desmedt, wil ik nog even blijven stilstaan bij de communautaire aspecten van het justitiële beleid. Ik hoor herhaaldelijk en thans opnieuw op het spreekgestoelte, dat de Franstaligen inbeuken op de taalwetgeving in gerechtszaken. Ik hoef u niet meer te zeggen dat dit voor de Vlamingen niet aanvaardbaar is. Er kan geen sprake van zijn. Ik heb nog niet het geluk gehad het tussentijds verslag van de commissie voor de Gerechtelijke Achterstand voor Brussel te lezen. U hebt inderdaad bevestigd dat een mogelijk voorstel is de taalwetgeving tijdelijk uit te schakelen. Wij weten allemaal wat tijdelijk betekent in ons land. Daarvan kan geen sprake zijn. De Franstaligen moeten dit weten. Er kan niet aan worden getornd. Er is maar één oplossing en dat is de splitsing van het gerechtelijk arrondissement. Dan zal het in bepaalde mate mogelijk zijn om het aantal tweetalige magistraten terug te dringen. Ten behoeve van de Franstaligen kan ik meedelen dat in 1935 die tweetaligheid niet algemeen werd ingevoerd, precies omdat er onvoldoende magistraten waren met een Nederlandstalig diploma. De Nederlandstalige diploma's werden toen pas afgeleverd. Denk aan de vernederlandsing van de Nederlandse universiteiten in 1930. Die tweetaligheid is essentieel.

M. Claude Desmedt (PRL FDF MCC) : Monsieur le président, je voudrais dire à M. Bourgeois que je ne considère pas cela comme un problème communautaire au sens strict du terme. Il s'agit plutôt d'un problème de bon fonctionnement de la justice à Bruxelles, qui a des implications linguistiques.

Monsieur Bourgeois, je ne comprends par très bien votre point de vue. Les Flamands ont toujours souhaité que les magistrats ne puissent juger des litiges que dans la langue de leur diplôme. En tout cas, ce sont eux qui ont demandé que l'on légifère en ce sens. Puisqu'un magistrat ne peut siéger que dans la langue de son diplôme, pourquoi cette exigence de bilinguisme pour les deux tiers des magistrats ? Je suis d'accord pour qu'il y ait un certain nombre de magistrats bilingues mais faut-il que ce soit le cas pour deux tiers d'entre eux alors qu'en fait, je le répète encore une fois, officiellement, ils ne peuvent siéger que dans la langue de leur diplôme ? Il y a là une contradiction.

De heer **Geert Bourgeois** (VU&ID) : Mijnheer Desmedt, u zegt eerst en vooral dat dit geen communautair dossier is. U hebt nochtans met enig genoegen het aantal vacatures in Brussel geciteerd, een cijfer dat u kon halen uit het antwoord op mijn schriftelijke vraag van enkele weken geleden. U hebt dat natuurlijk op een eenzijdige manier gedaan. Het probleem van de openstaande vacatures geldt voor het hele land, maar u hebt de cijfers van de hoven van beroep niet geciteerd. Het hof van beroep in Antwerpen en het hof van beroep in Luik staan er veel slechter voor dan Brussel. Ik kan mij niet van de indruk ontdoen dat er in Brussel zelfs een beetje een probleem gecreëerd wordt door de erg vlugge doorstroming naar het hof van beroep waardoor het aantal vacatures bij de rechtbank van eerste aanleg nog groter wordt. Ik weet natuurlijk ook niet hoeveel geslaagden, tot mijn verrassing zijn er toch vrij veel mensen voor het examen tweede taal geslaagd, ook effectief solliciteren.

Van twee zaken een, ofwel blijft er daar een unitaire rechtbank en die strekt zich nu ten onrechte uit over Halle-Vilvoorde en dan moet er een tweetaligheid blijven, ofwel komt er een splitsing. Het argument voor die tweetaligheid van de magistraten heeft niet alleen te maken met het taalgebruik of de taal van het proces. Het heeft ook te maken met het taalgemengd karakter van heel wat dossiers. Die dossiers bevatten, vooral in Brussel, heel wat stukken in een andere taal en vaak moeten er getuigen worden gehoord die een andere taal spreken. U moet toch eens begrijpen dat het niet opgaat dat elk dossier waarin de Franstaligen eisende partij zijn of zich tot een eisende partij opkloppen, bij voorrang en eenzijdig behandeld wordt en dat alle dossiers waarin de Vlamingen sinds jaren vragende partij zijn, onbehandeld blijven.

Waarom wordt de pariteit in het Hof van Cassatie niet doorbroken ? Welke verantwoording is er om de Nederlandstalige magistraten daar een werklast op te leggen die de helft groter is dan die van de Franstalige magistraten ? Er kan perfect een algemene vergadering zijn die wel nog paritair is samengesteld. Waarom moet de Nederlandstalige rechtzoekende zoveel langer wachten op zijn arresten in cassatie ? Hetzelfde kan gezegd worden voor de Raad van State. Als u vasthoudt aan de federale logica, moet u daar toch eens heel ernstig over nadenken.

Wij wachten met ongeduld op het antwoord van de minister met betrekking tot de splitsing van de Orde van Advocaten. Hij heeft gezegd dat hij wacht op uitsluitel vanwege de Orde van Advocaten. Die Orde is geblokkeerd en werkt niet meer. Er is een vereniging van Vlaamse balies die modern en efficiënt is. Waarop wachten wij nog om die splitsing door te voeren, niet om te splitsen, maar om een efficiënte werking toe te laten ? Waarop wacht de minister met subcollegen van procureurs-generaal ?

Geert Bourgeois

Om te eindigen vraag ik bijzondere aandacht voor de Hoge Raad voor de Justitie. Wij worden thans geconfronteerd met een partijpolitieke benoemingsprocedure in de Senaat voor de externe leden van de Hoge Raad voor de Justitie. Mijn partij was voorstander van een andere aanwijzing van die externe leden. Ik heb dat destijds trouwens op een open congres van de VLD, onder luide toejuiching, bepleit. Wij hebben dat bij de Octopus-onderhandelingen niet gehaald. Er is toen op alle banken gezworen dat er een objectief systeem zou komen, dat die externe leden zouden worden aangewezen op basis van hun titels en verdiensten. De realiteit is echter dat er bij die aanwijzing een partijpolitieke dosering als criterium wordt genomen.

De heer **Bart Laeremans** (Vlaams Blok) : Mijnheer Bourgeois, ik vind uw opmerking toch wel mosterd na de maaltijd. Wij hebben tijdens de debatten nooit anders gezegd en hiervoor gewaarschuwd. Wij hebben aangekondigd dat de partijpolitiek zou gaan spelen indien de Senaat die leden moest aanwijzen. Het blijkt nu dat wij gelijk hadden.

U hebt dat Octopusakkoord mee verdedigd, dus ook de samenstelling van die Hoge Raad voor de Justitie. U bent dus mee schuldig aan deze zaak. Ik vind het een beetje gemakkelijk om nu vandaag te komen verklaren dat u bedrogen bent. U hebt die Raad mee geïnstalleerd.

De heer **Geert Bourgeois** (VU&ID) : Mijnheer Laeremans, de Hoge Raad voor de Justitie is een instelling die we blijven verdedigen, alsook de formulering van artikel 151 van de Grondwet. Onder meer door de inbreng van onze partij bevat die bepalingen die toelaten dat we op dit punt tot een goed rechtstatelijk geheel komen. Ik raad u aan om deze teksten nog eens te lezen. U was trouwens bij die onderhandelingen niet betrokken en u bent zeer slecht geplaatst om opmerkingen te maken. U hebt zelfs geen gesprekspartner aan Nederlandstalige kant, laat staan dat u gesprekspartners aan Franstalige kant zou hebben. Meer nog, u hebt een vertegenwoordigster in de Senaat en die heeft stilzwijgend met deze procedure ingestemd, telkens onze vertegenwoordiger opmerkingen maakte. Ik weet dat u dit niet graag hoort, maar dat is de realiteit.

Bij de Hoge Raad willen we de platte partijpolitieke verdeling niet aanvaarden. De geest van Octopus wordt hierdoor geschonden.

Verder is er het ontwerp inzake snelrecht dat een zaak is geworden van de meerderheid hoewel het behoort tot het derde luik van het Octopus-akkoord. Ik kijk uit of er kan worden geamendeerd. Ik constateer dat de Octopus-gesprekken worden voortgezet, niet meer onder de partijen, maar tussen de minister en de oppositiepartijen. Ik vind dit een afwijking van wat werd overeengekomen.

Na Octopus werd consequent verder vergaderd met alle Octopuspartijen over alle mogelijke ontwerpen.

De heer **Hugo Coveliers** (VLD) : Mijnheer Bourgeois, u hebt de vertegenwoordigster van het Vlaams Blok ten onrechte onrecht aangedaan. Uw vriend, de heer Van Quickenborne, heeft enkel gezegd hoe de zaken ervoor stonden voor de mensen van de Volksunie. Hij heeft geen opmerkingen gemaakt over de bekwaamheid van de voorgestelde personen.

Aangezien u de mensen die werden voorgesteld kent, is mijn vraag dat u zou zeggen of deze mensen al dan niet bekwaam zijn.

De heer **Tony Van Parys** (CVP) : Mijnheer de voorzitter, ik meen dat de heer Bourgeois het probleem in zijn juiste context stelt. We weten hoe belangrijk de Hoge Raad voor de Justitie is. Het is een orgaan dat verantwoordelijk is voor enerzijds, de externe controle en anderzijds, de objectivering van de benoemingen en de bevorderingen.

We weten ook dat dit orgaan volledig onafhankelijk zal functioneren. Er is geen controle op dit orgaan, niet vanwege de uitvoerende macht, maar ook niet vanwege de rechterlijke macht en evenmin vanwege het parlement. Dit betekent dat dit orgaan moet bestaan uit hoogstaande mensen die onafhankelijk staan ten opzichte van om het even welk belang.

Willen de hervormingen inzake Justitie enige kans op succes krijgen, moet er een stap verder worden gezet dan de voorstellen die ik in de krant heb gelezen in verband met de voordracht voor de Hoge Raad. Ik meen dat dit eigenlijk niet het uitgangspunt was van de partners in het Octopusakkoord.

We moeten er eveneens over waken - ik hoop dat de senatoren dit begrijpen - dat een al te grote politieke afhankelijkheid, minstens het vermoeden zal opwekken van de politisering van dit orgaan. Nochtans ben ik het eens met het standpunt dat het niet is omdat men aan politiek doet, dat men geen kwaliteiten zou hebben. Ik meen dat die oefening onvoldoende werd gedaan.

De heer **Bart Laeremans** (Vlaams Blok) : Mijnheer de voorzitter, het debat wordt zeer interessant nu een voormalig minister van Justitie daarover dergelijke uitslatingen doet. Er werd door verschillende mensen gevraagd om hoorzittingen te houden. Als u zelf zegt dat het de verkeerde richting uitgaat, kan ik dit dan begrijpen als een signaal van de heer Van Parys om alles in de Senaat te herbekijken ?

Ik steun dit onmiddellijk en volledig. Als de CVP zegt alles te willen herbekijken in de Senaat, heeft ze de steun van de Volksunie en van het Vlaams Blok.

De heer **Geert Bourgeois** (VU&ID) : Mijnheer de voorzitter, ik besluit. Ik wens te zeggen aan de heer Coveliers dat ik geen enkele reden heb om hem eerder te geloven dan mijn partijgenoot. Ik ken de beginselvastheid van de heer Coveliers. Ik sta er dan ook sceptisch tegenover.

Voor het overige sluit ik me aan bij hetgeen collega Van Parys hierover zegt. Mijnheer de minister, als de partijpolitieke benoemingstrein van de externe leden van de Hoge Raad inderdaad doorgaat, wensen we niet te dienen als schaamlapje voor het nieuwe beleid, voor het zagezegde beleid van het algemeen belang, voor het zagezegde beleid van de depolitisering waarvan u een groot voorstander bent en waaraan wij gezamenlijk hebben gewerkt. In dat geval willen wij onze samenwerking met de Octopuspartners stopzetten.

M. André Frédéric (PS) : Monsieur le président, messieurs les ministres, chers collègues, conformément à notre intervention en commission, je vais tenter de brosser à larges traits le sentiment du groupe socialiste à l'égard des budgets successivement de la Justice, de l'Intérieur et de la Fonction publique.

Pour la Justice, en 2000, c'est avec plaisir que nous constatons une augmentation de 3.5 milliards du budget global pour atteindre les 46.3 milliards de francs. Voilà qui répond à une attente de la population qui souhaitait un effort particulier en ce domaine. Il est évident que nous ne pouvions pas la décevoir et prévoir les moyens adéquats pour aboutir à une réforme de la Justice efficace était donc fondamental.

Nous avons également pu constater que le gouvernement était conscient de cette situation et a mis de ce fait une dynamique en mouvement pour atteindre les objectifs poursuivis. A ce titre, nous devons souligner le respect et la poursuite de la mise en oeuvre des recommandations de la commission parlementaire Dutroux, mais également de l'accord Octopus.

Par ailleurs, les crédits pour le personnel statutaire augmentent fortement afin de pouvoir notamment étendre le cadre. Cette extension était attendue et permettra assurément de résorber, du moins nous l'espérons, les difficultés liées à l'arriéré dans certains arrondissements judiciaires.

Cependant, je voudrais tout particulièrement attirer votre attention sur un fait qui a déjà été soulevé à cette tribune : il ne s'agit pas de privilégier uniquement l'aspect répressif ou sécuritaire. Le volet préventif ne doit pas être oublié pour réaliser une politique en matière de justice efficace et lisible. Bien au contraire, il doit sans cesse rester à l'esprit et résider en priorité dans la recherche des solutions.

Il est également nécessaire de prendre l'homme dans sa totalité et de respecter ses droits fondamentaux. N'oublions jamais que le non-respect absolu des droits de l'homme peut mettre en danger notre démocratie. Ne laissons surtout pas la porte ouverte à certaines idéologies totalitaires et racistes. L'histoire ne doit pas se répéter.

Permettons aussi à tous nos citoyens d'avoir accès à la justice, principe toujours défendu par notre groupe. Notons que, lors des négociations gouvernementales, notre parti a obtenu l'insertion du principe de la mutualisation ou la prise en charge des frais de défense et de justice. Nous espérons d'ailleurs que les démarches nécessaires pour réaliser ce point de l'accord gouvernemental soit rapidement traduites dans les faits.

Un accent particulier a été mis sur l'aide aux victimes. C'est une bonne chose, car manifestement notre système actuel n'est pas satisfaisant et ne rétablit pas dans le chef des victimes un apaisement ou un sentiment de réparation. Pour obtenir ce sentiment de réparation, il ne conviendrait pas de restreindre la politique en faveur des mesures et peines alternatives qui, pour de nombreux délinquants, ont des résultats nettement plus efficaces qu'une peine de prison.

Ce sentiment de réparation passe également par une meilleure écoute. Une justice dans des délais raisonnables reflète assurément le sentiment de réparation et de justice. Cela est vrai tant dans le domaine pénal que dans les autres.

Notre groupe attend avec impatience les mesures qui seront proposées. Et si les extensions de cadre sont certes un élément important, ce n'est pas l'unique réponse.

Si vous le permettez, je vous livrerai le sentiment du groupe socialiste en ce qui concerne l'Intérieur, la Fonction publique et le Service général d'appui policier (SGAP) et la gendarmerie pour l'année budgétaire 2000.

D'abord l'Intérieur : est-ce utile de rappeler qu'au printemps 1998, huit partis démocratiques dépassaient les traditionnels clivages pour mettre en chantier une réforme approfondie de la police et de la justice ? Le but était clair : ne pas laisser le pays s'enliser dans une crise d'autorité politique et morale grave.

L'accord de gouvernement est éloquent en cette matière : il faut mener à bien la réalisation des accords Octopus; ils doivent être intégralement respectés suivant le calendrier de travail précis. L'objectif de cette réforme est la concrétisation d'une structure policière intégrée à deux niveaux, permettant une collaboration étroite des

André Frédéric

différents corps de police et garantissant la sécurité de tout un chacun. C'est la raison pour laquelle nous sommes heureux de constater que la réforme des polices constitue une priorité du gouvernement pour l'année 2000.

Par ailleurs, nous le savons, cette importante entreprise sera complexe dans la mesure où elle devra être rapide et équilibrée, en garantissant les intérêts de quelque 40 000 membres du personnel visés par la réforme et l'intérêt général qui suppose une amélioration du système policier. Dans cette optique, mon groupe se réjouit de l'engagement à ne pas imposer la réforme sans s'adjoindre les conseils et avis des municipalistes et des chefs de corps qui nous paraissent être de bons baromètres des réalités de terrain.

De même, nous constatons la pertinence de la mise en oeuvre simultanée de la police fédérale et des corps de police locale, ce qui aura le mérite de prévenir des difficultés liées à des régimes différents. Nous sommes assurés d'y gagner en cohérence et en efficacité.

Cependant, l'accomplissement d'une société sûre n'est pas une tâche qui incombe exclusivement aux services de police. Ainsi, il est évident que ceux-ci auront un rôle à jouer dans la bonne organisation de l'Euro 2000. La responsabilité des organisateurs notamment ne sera pas à exclure. C'est en parallèle à cette responsabilisation de toute une série d'acteurs que viendra se greffer une coopération policière nationale et binationale visant à offrir aux millions de téléspectateurs qui suivront l'événement, l'image d'une organisation sans faille qui, nous nous en félicitons, ne peut que véhiculer une image positive de notre pays, tant à l'intérieur qu'à l'extérieur de nos frontières.

Nous sommes également particulièrement satisfaits de constater que des accords sociaux existent en matière de politique de sécurité. Cela sera de nature à rapprocher cette politique du citoyen. Il nous paraît également important d'implanter cette politique dans un contexte social plus large. Les contrats de sécurité sont sans doute un des moyens permettant cette implantation. Ils sont des émanations d'une politique de sécurité locale intégrée, soutenue et coordonnée par les autorités fédérales qui libèrent des fonds pour activer des services de police, mais aussi - et cela nous paraît capital -, pour plus de mesures préventives. C'est sans doute un des points que mon groupe avait le plus à coeur et sur lequel le gouvernement a donné des apaisements. En effet, nous avons obtenu des assurances quant au financement des deux volets de contrat de sécurité, c'est-à-dire tant le volet social et préventif que le volet répressif et policier. Nous nous réjouissons de cette orientation visant à appréhender les problèmes dans leur totalité avec des moyens d'intervention équilibrés.

Par ailleurs, nous nous félicitons également du respect des accords de gouvernement en matière de démocratie citoyenne. La volonté de replacer le citoyen au centre du processus en lui conférant davantage d'emprise sur la politique semble se confirmer par la mise en chantier de certaines réformes législatives. On pense évidemment à la réduction de moitié de l'effet dévolutif de la case de tête, à la suppression de la distinction entre candidat titulaire et candidat suppléant, à l'assouplissement du droit de vote des Belges résidant à l'étranger, ou encore au meilleur contrôle des systèmes de vote automatisés, pour autant que ces systèmes doivent être maintenus.

Enfin, la politique responsable en matière de migration rencontre de manière évidente nos préoccupations : politique alliant humanisme et réalisme, avec d'une part, une vaste campagne de régularisation qui permettra à des milliers d'illégaux de s'intégrer ouvertement à notre société, qui réduira les effets négatifs, notamment sur notre économie, de cette forte présence d'illégaux sur notre territoire; et d'autre part, la poursuite des éloignements qui se feront avec humanité. Ainsi, l'accent doit-il être mis sur l'accompagnement psychologique, social et médical des demandeurs déboutés. Nous resterons particulièrement attentifs à ces éloignements et nous ne pourrions cautionner, le cas échéant, des renvois qui ne respecteraient pas la dignité humaine. Mais pour l'heure, le gouvernement dispose de notre pleine confiance en cette matière.

Je terminerai, monsieur le président, par le volet de la fonction publique. La nécessité de restaurer le crédit des pouvoirs publics nous paraît évidente. Il est indéniable que notre pays a subi, ces dernières années, des événements regrettables qui ont fortement ébranlé la confiance de la population en nos institutions. Récemment encore, la crise qui a touché le secteur agro-alimentaire, les entreprises, les agriculteurs et tous les consommateurs, a révélé certains manquements dans le fonctionnement de l'Etat. C'est pourquoi nous pensons que la Belgique doit redevenir le modèle qu'elle était. A nouveau, le citoyen doit pouvoir être fier de son pays et cela passe inmanquablement par le rétablissement de l'autorité des pouvoirs publics. Nous pensons que le contexte social, en mutation permanente, dans lequel s'inscrit l'action des pouvoirs publics, impose certains ajustements. Ainsi la philosophie du gouvernement tendant à insister sur une amélioration de l'organisation, sur le renouvellement du management, sur un accroissement de la qualité en matière de gestion du personnel, et sur la nécessité d'un remodelage statutaire, semble adaptée aux réalités actuelles. Nous cautionnons également les défis de responsabilisation, de délégation, de communication active, d'efficacité et de dérégulation avec, par ailleurs, des garanties réelles offertes aux individus faisant profession de fonctionnaires.

André Frédéric

Enquêtes de satisfaction, souplesse, guichets électroniques des pouvoirs publics, résorption du fossé séparant administration et administrés et attractivité des emplois dans la fonction publique sont également des thèmes qui nous sont chers. Dès lors, nous ne pouvons qu'y souscrire.

Nous sommes également heureux de constater l'intégration des nouvelles technologies comme leviers de la modernisation des services publics, d'autant plus que nous avons reçu des assurances quant à la mise en place harmonieuse, coordonnée et horizontale d'un intranet reliant les différentes entités politiques entre elles, qui serait également ouvert vers l'extérieur, vers la population et vers les entreprises. Nous verrions mal en effet, le pouvoir politique insuffler ce vent de coordination et d'échanges en ne l'appliquant pas ou de manière décousue via des réseaux séparés.

Convaincus que cette modernisation par le biais de nouvelles technologies est un défi énorme, nous ne le sommes pas moins pour considérer qu'il s'agit néanmoins d'une opération indispensable. Nos concitoyens attendent et exigent un service souple, convivial, effectif et abordable. Nous avons le devoir de répondre à cette aspiration légitime.

Je termine brièvement avec le service général d'appui policier. Nous voulons surtout insister sur la pertinence de la politique volontariste visant à avoir un meilleur suivi de l'évolution de la gendarmerie via une présence accrue de l'inspection générale. Cela permettra aux autorités de prendre des mesures appropriées. De plus, cette collaboration plus étroite, alliée à un échange d'informations entre instruction générale et commandement devrait initier une augmentation continue du niveau de qualité.

En conclusion, monsieur le président, chers collègues, le budget 2000 semble répondre à de nombreuses aspirations citoyennes. Nous y voyons une réaction tangible, volontariste et ferme aux nombreuses inquiétudes qui ont traversé notre population durant les dernières années. Nous pensons que des choses devraient être réalisées pour restaurer la confiance en nos institutions. La volonté gouvernementale paraît claire en cette matière : tant au niveau des services de police qu'au niveau des pouvoirs publics, nous sommes persuadés qu'il s'agit là d'un élan de réforme qui ne peut qu'être favorable au pays tout entier, à ses institutions et à l'image que nous donnons de nous-mêmes. De plus, les accents sociaux sont présents ce qui, sans nul doute, est pour nous un impératif. Je confirme donc la confiance du groupe socialiste.

De **voorzitter** : Mijnheer Vanpoucke, de heer Van Parys heeft reeds een groot deel van de spreektijd van uw fractie gebruikt. Er blijft nog een kwartier over voor u en uw collega's.

De heer **Daniël Vanpoucke** (CVP) : Mijnheer de voorzitter, de heer Van Parys werd dikwijls onderbroken.

De **voorzitter** : Ik heb moeite om de horloges te volgen, maar ik verzoek u om u tot ongeveer tien minuten te beperken.

De heer **Daniël Vanpoucke** (CVP) : Mijnheer de voorzitter, heren ministers, collega's, zoals de heer Van Parys aankondigde zal ik ingaan op de politionele veiligheid. De minister van Binnenlandse Zaken merkte in zijn beleidsnota terecht op dat er twee prioriteiten zijn in het luik politionele veiligheid. Enerzijds dringt een implementatie van de wet van 7 december 1998 inzake de geïntegreerde politie gestructureerd op twee niveaus zich op. Anderzijds vereist het voetbalkampioenschap in de zomer van 2000 de nodige veiligheidsmaatregelen.

De eerste prioriteit is dus de politiehervorming. Namens de CVP-fractie heb ik reeds herhaaldelijk onze bezorgdheid geuit over de timing die de regering vooropstelt voor het realiseren van de nieuwe politiestructuur. Ik stel trouwens vandaag vast dat ook leden van de meerderheidspartijen dat doen, onder meer de heer Cortois.

Op 23 mei 1998 bereikte de vorige regering een akkoord over de algemene beginselen van de politiehervorming. Het betrof een historisch akkoord, onder meer omdat het een oplossing biedt voor de onveiligheidsproblematiek en de problemen tussen de politiediensten onderling en omdat het volledig aansluit bij de aanbevelingen van de commissie Dutroux. Verder is het een akkoord dat over de grenzen van meerderheid en oppositie heen werd bereikt. Ook de vier toenmalige oppositiepartijen, waaronder die van de huidige minister, werkten eraan mee. Mijnheer de minister, uw partij en anderen waren het helemaal eens met dit akkoord. Meer nog, alles verliep veel te traag en er werd voortdurend op gehamerd dat de uitvoering er veel vlugger moest komen, snel en efficiënt.

De CVP-fractie betreurt het uitstel dan ook en vraagt de minister met aandrang om vandaag nog signalen te geven die aanduiden dat hij zinnens is zich aan de nieuwe data te houden. Voor het opstellen van reglementaire teksten gaat het dan om 31 maart 2001 en voor de implementatie op het terrein om 1 januari 2002. Wij betreuren het uitstel maar hopen dat tenminste deze data gehaald worden. De snelle uitvoering van het Octopus-akkoord inzake de hervorming van het politielandschap is immers noodzakelijk. Door het verder uitblijven van duidelijkheid over het nieuwe statuut en door het verlies van kostbare tijd zullen er ongetwijfeld problemen rijzen. Hoe zal deze regering de politiegeledingen verder in toom kunnen houden ? De minister stelt echter dat wij ons nodeloos zorgen maken. Van enige onrust onder de politiemensen is volgens de minister niets te merken. De gesprekken met de vertegenwoordigers van de politie-

Daniël Vanpoucke

diensten verlopen volgens de minister goed. Blijkbaar werd vandaag vruchtbaar gewerkt aan de topic selectie, opleiding en vorming van het personeel. Ik geloof de minister graag als hij stelt dat de werkgroep inzake selectie, vorming en opleiding al heel wat werk heeft verzet. Het is mij echter nog steeds niet duidelijk hoe deze werkgroep succesvol kan onderhandelen zonder het minste zicht op het nieuwe statuut van de politieambte. Mijns inziens is het voorhanden zijn van een nieuw statuut noodzakelijk en zelfs een *conditio sine qua non* om de overige bepalingen van de Octopuswet te kunnen uitvoeren. In dit verband wens ik te verwijzen naar de alarmbel die door de directeurs van verschillende politiescholen wordt geluid. Zij stellen immers vast dat steeds minder burgers zich geroepen voelen om een professionele loopbaan bij de politie uit te stippelen.

Bovendien blijken de kandidaten die zich dan toch geïnteresseerd voelen om de rangen van de politie te vervoegen, heel vaak niet aan de nodige vereisten te voldoen. Heel wat directeurs verklaren dit gebrek aan interesse vanuit een dubbele invalshoek. Enerzijds, beleven wij een periode van economische hoogconjunctuur en in dergelijke periodes is het politieambt blijkbaar niet aantrekkelijk maar anderzijds, zou ook de onzekerheid omtrent de toekomstige politiestructuur en vooral omtrent het toekomstige statuut de stap naar de politiediensten bemoeilijken. Ook al wordt nu in een goede selectie, opleiding en vorming voorzien voor de nieuwe politieambtenaar, de vraag naar het toekomstige statuut zal steeds primeren. Mensen stappen niet zo maar in een beroep zonder enige kennis te hebben van het statuut waarin zij zullen belanden.

Net als de heer Van Parys hoop ik dat de minister blijvend de manschappen zal kunnen motiveren, ook voor Euro 2000. Uit het oog mag immers niet worden verloren dat gedurende deze periode uitermate hoge eisen worden gesteld aan het politiepersoneel: verlopen worden ingetrokken; er moeten risico's worden genomen; er is onzekerheid over het verloop van de voetbalwedstrijden en dergelijke. Het blijven uitstellen van communicatie met de politieambtenaar omtrent de krachtlijnen van het nieuwe statuut, zal in elk geval niet bemoedigend zijn om deze hoge prestaties te kunnen leveren in de zomer van 2000. Net als de heer Van Parys houd ik hiervoor mijn hart vast.

Ik kom terug op de implementatie van de politiehervorming. Is de werkgroep telematica ondertussen bemand? Heeft deze groep haar werkzaamheden reeds gestart? Werd de werkgroep Structuur en werking van de lokale en federale en geïntegreerde werking van de twee niveaus betrokken bij de voorbereiding van het nieuwe plan tot indeling van het grondgebied in interpolitiezones? Is er reeds overleg geweest met de minister van Justitie die een federaal veiligheidsplan zou

uitwerken en de minister van Binnenlandse Zaken over de redactie van een nationaal veiligheidsplan? Hoever is deze werkgroep gevorderd met haar werkzaamheden?

Ten slotte wil ik nog een woord zeggen over het Octopusoverleg inzake de hervorming van het politielandschap. De CVP heeft reeds driemaal deelgenomen aan het Octopusoverleg en wil constructief meewerken aan de uitvoering van dit belangrijk akkoord, maar eist dan ook dat van start kan worden gegaan met het onderhandelen over concrete teksten. Pas wanneer ons degelijk gestoffeerde discussieteksten worden bezorgd, kunnen wij gefundeerd oordelen over de energie die deze regering wil stoppen in de verdere uitwerking van het Octopusakkoord. Wij herinneren de minister eraan dat hij samen met de regering de politieke verantwoordelijkheid draagt voor de uitvoering van dit akkoord.

De tweede prioriteit is Euro 2000. Om een voetbalgebeuren van dit formaat in goede banen te kunnen leiden, is in eerste instantie informatie over hooligans van cruciaal belang. De harde kernen moeten worden opgespoord en er moet worden nagegaan of er banden bestaan tussen de verschillende kernen. Tevens moet nu reeds worden onderzocht of er daadwerkelijk tussen de hooligans afspraken worden gemaakt om een en ander te ondernemen tijdens het voetbalspektakel zomer 2000. Ik zou graag weten of deze gevoelige informatie reeds wordt verzameld. Meer in het bijzonder stel ik vast dat de zogenaamde harde kernen met elkaar in contact komen via moderne technieken als internet. Wordt dit systematisch onderzocht?

In de commissie beklemtoonde de minister dat alle verantwoordelijken voor Euro 2000 zich in een constructieve sfeer inzetten om van voetbal opnieuw een waar feest te kunnen maken. Toch verneem ik dat onder dezelfde verantwoordelijken heel wat vragen rijzen. Zo wordt onder meer gewezen op het nijpend tekort aan materiaal als gepaste veiligheidsuitrusting, voertuigenpark, opname-apparatuur en zo meer.

Wat zal de minister hieraan doen? Beschikken alle deelnemers die kunnen worden ingezet, over deze middelen? In welke mate zullen de lokale autoriteiten, ook van de niet-spelende steden, een beroep kunnen doen op deze middelen? Wie bepaalt de prioriteiten en de criteria? Collega's, het wordt tijd dat er duidelijkheid komt omtrent de organisatie van de ordediensten tijdens Euro 2000. Onze fractie is van oordeel dat zo goed mogelijk moet worden tegemoetgekomen aan de behoeften die heersen bij de ordediensten. Het is immers van cruciaal belang dat de betrokkenen zelf aan het woord komen en voorstellen kunnen formuleren inzake de garantie van de veiligheid in de zomer van 2000. Daarom vraagt de CVP-fractie opnieuw dat hoorzittingen met de

Daniël Vanpoucke

verantwoordelijken zouden worden georganiseerd met betrekking tot de veiligheid in het kader van Euro 2000. Mijnheer de minister, ik reken op een positief antwoord terzake.

M. Charles Michel (PRL FDF MCC) : Monsieur le président, messieurs les ministres, chers collègues, les enjeux de société dont nous débattons aujourd'hui relèvent des missions fondamentales des services publics. Garantir la sécurité de nos concitoyens est une priorité essentielle et, de la même façon, assurer la justice dans un délai raisonnable revêt, à mes yeux, une dimension capitale.

Il serait sans doute aisé, en tant que membre de la majorité, de commencer mon intervention en me lamentant sur l'héritage du passé. Je préfère regarder vers l'avant. Le budget et les notes générales qui y sont liées et qui sont relatives à la justice et à la sécurité présentent, selon nous, une ambition réelle à laquelle nous souscrivons pleinement. Sans être exhaustif, je veux souligner un certain nombre de points qui me paraissent essentiels.

D'abord, l'exécution des accords Octopus. Il s'agit d'un accord important qui a recueilli un large assentiment politique. Il s'agit maintenant de l'exécuter. Nous savons que ce sera un chantier difficile. Un vote important aura lieu dans quelques jours à cet égard. Il portera sur la constitution du Conseil supérieur de la Justice. J'ose espérer que le vote qui interviendra jeudi au Sénat sur ce point se déroulera de manière non partisane. Au cours des prochains mois, j'ai la conviction que le parlement veillera à l'exécution de tous les points contenus dans les accords convenus.

Le deuxième point que je veux évoquer, monsieur le président, est important car il traduit une perception nouvelle de la sécurité et de la justice. Je veux parler du plan de sécurité fédérale. Le passé récent a démontré que la problématique de la sécurité ne pouvait être appréhendée que de manière globale. L'amélioration de la magistrature, la viabilité dans les grandes villes, la lutte contre la toxicomanie, les politiques urbanistiques, la lutte pour la propreté sont autant d'aspects qui doivent être liés au concept de gestion intégrée de la sécurité. De toute évidence, la sécurité ne relève pas exclusivement du niveau de pouvoir fédéral. D'autres niveaux de pouvoir ont des compétences tout à fait importantes. Je pense notamment aux entités fédérées, aux provinces et aux communes. Le rôle qui a été confié au ministre de la Justice de coordonner l'action en la matière est capital. Votre responsabilité de ce point de vue, monsieur le ministre, est importante. Le seul objectif qui doit nous guider dans ce contexte-là est la réduction de la criminalité et l'augmentation du taux d'élucidation.

J'ajoute que la méthode suivie dans le plan de sécurité qui consiste à intégrer trois maillons successifs, à savoir le maillon préventif, le maillon répressif et le maillon du suivi, suscite également une large adhésion de notre part. C'est une façon cohérente d'appréhender le phénomène de la sécurité.

Je me réjouis également des choix politiques très clairs qui ont été opérés. Il y a en effet une très grande transparence dans les priorités. Ces priorités sont au nombre de neuf. Elles traduisent des choix politiques que la majorité assume sans difficulté. C'est un élément important.

Parmi les moyens d'action du plan de sécurité, vous avez évoqué en commission, monsieur le ministre, deux d'entre eux qui sont effectivement fondamentaux et sur lesquels je formulerai quelques brefs commentaires. D'abord, le projet de comparution immédiate. Il est trop tôt pour en débattre ici. Je resterai donc bref sur ce point. Mais il s'agit d'un élément important de votre plan de sécurité. Il sera soumis à un débat dans les semaines qui viennent. Par rapport aux objectifs de ce projet, j'émettrai quelques remarques.

Monsieur le ministre, vous avez tout à fait raison de considérer que la situation de la délinquance urbaine engendre à la fois un sentiment d'impunité dans le chef des délinquants et un sentiment d'injustice dans le chef des victimes. Cette situation est non seulement inacceptable, mais, en outre, elle contribue fortement à ternir l'image de la justice et du service public en général. Il était donc important de mettre au point des textes qui permettent d'accélérer le cours des choses. J'attire votre attention sur l'intérêt qu'il y a à évaluer ce qui existe déjà en la matière. Je pense plus particulièrement à la loi de 1994 sur la procédure accélérée.

Autre élément : il faudra accorder les moyens indispensables à la mise en oeuvre de ce projet de loi. Le rôle de tous les acteurs du monde judiciaire - les avocats et les magistrats en tête - est primordial à cet égard. Il est important que les politiques - vous en l'occurrence - puissent, le cas échéant, faire preuve de l'autorité nécessaire.

Le deuxième point important de ce plan de sécurité est la lutte contre le crime organisé. De plus en plus, la criminalité s'internationalise. Des rapports, des études laissent penser que la Belgique et certaines grandes villes de notre pays en particulier, constituent une plaque tournante pour la criminalité sur le plan international, que ce soit au niveau du trafic des êtres humains, des voitures volées ou de la drogue. Il faut se réjouir des différents projets annoncés, que ce soit en matière de techniques de recherche particulières, de repentis, d'en-

Charles Michel

couragement et de facilités de témoignage, ainsi qu'en matière de renversement, voire de répartition de la charge de la preuve. Ce sont là des outils indispensables que nous devons utiliser pour lutter efficacement contre ce type de criminalité.

Quelques mots maintenant sur l'Euro 2000. Je suis convaincu que chacun mesure à quel point l'organisation d'un événement à portée internationale tel que l'Euro 2000 constitue une chance, mais aussi un danger pour notre pays. C'est une chance parce que cet événement nous permettra de mettre en valeur les qualités de notre pays. C'est aussi un danger parce que la présence sur notre territoire, et en particulier dans certaines grandes villes, d'un nombre extrêmement élevé de supporters peut malheureusement engendrer de sérieuses difficultés. L'actualité récente l'a tristement démontré.

Nous savons que le gouvernement est conscient de l'ampleur de l'enjeu de l'Euro 2000. Ainsi, nous devons nous réjouir de l'attitude préventive, et même pro-active, affichée dans la gestion de ce dossier. Les nombreuses concertations préalables permettent - souhaitons-le de tout coeur - d'éviter tout dérapage.

Je ne reviendrai pas sur la problématique essentielle de la Justice qu'est l'arriéré judiciaire car ce thème a déjà été évoqué par M. Desmedt. Je rejoins d'ailleurs totalement l'analyse qu'il a faite à cet égard. Comme lui, je suis conscient de l'importance de cet enjeu.

Monsieur le ministre de la Justice, je voudrais toutefois vous soumettre une demande de précision sur l'existence de la commission Franchimont et sur les textes qui ont été fournis. Je rejoins à cet égard la demande formulée par M. Desmedt.

Monsieur le président, en guise de conclusion, je veux exprimer devant vous un sentiment de satisfaction, et ce pour plusieurs motifs.

Premièrement, des orientations politiques très claires sont traduites dans ce budget. Elles sont exprimées dans les notes relatives à la Justice et à l'Intérieur.

Deuxièmement, il était important de concevoir la problématique de la sécurité dans une perspective globale.

Troisièmement, nous pouvons enfin avoir le sentiment qu'un gouvernement tient compte des recommandations des commissions d'enquête parlementaire.

Quatrièmement, les recommandations et les projets qui sont évoqués sont des réformes de structure, de profondeur, qui concernent les personnes dans leur quotidien. C'est là un élément tout à fait fondamental, qu'il faut souligner et louer. Le monde politique a enfin compris, me semble-t-il, que la justice et la sécurité sont des enjeux capitaux, parce que garantir la sécurité des personnes permet avant tout de garantir leurs libertés.

Nous adhérons donc à votre projet, messieurs les ministres.

De heer **Bert Schoofs** (Vlaams Blok) : Mijnheer de voorzitter, heren ministers, collega's, het zal u wellicht niet verbazen dat de begroting voor Binnenlandse Zaken werd gewikt en gewogen en door het Vlaams Blok te licht werd bevonden.

Onze aandacht ging vooral uit naar de rubriek inzake de migraties en meer bepaald naar de financiële beleidslijnen die de regering heeft uitgestippeld, of liever gezegd, die de regering had moeten uitstippelen naar aanleiding van de aangekondigde regularisaties en de daaropvolgende golf van naturalisaties, deze laatste momenteel nog de lege ferenda.

Merkwaardig genoeg verbindt de federale overheid blijkbaar geen significante gevolgen aan de impact van de nakende massale regularisaties en de waarschijnlijke naturalisaties op de binnenlandse openbare financiën.

Gelet op het feit dat de werkloosheidsgraad bij Turkse en Marokkaanse jongeren, nota bene van de derde generatie, een veelvoud is van de werkloosheidsgraad van jonge Belgen, zou men kunnen verwachten dat de regering in de begroting voldoende ruimte laat om de toekomstige massale regularisaties op te vangen.

Begrijp mij niet verkeerd, collega's, ik wil de toch al zware fiscale en parafiscale druk op onze bevolking niet verhogen, zeker niet ten voordele van die personen die niet bijdroegen tot onze sociale zekerheid, tot onze belastingen, tot het delgen van onze staatsschuld, kortom tot onze welvaart, opdat de aanstaande geregulariseerden zich, na enkele pennentrekken, voorgoed in ons land mogen vestigen en bovendien zelfs een identiteitskaart naar het hoofd geslingerd krijgen. Nietwaar, mijnheer de minister van Justitie ?

Het staat echter vast dat, net zoals bij de Turkse en Marokkaanse jongeren van de derde generatie, velen onder de aanstaande geregulariseerden te weinig bindingen hebben met onze cultuur, te weinig onze taal spreken en te weinig geïntegreerd zullen blijken om in onze samenleving op de arbeidsmarkt terecht te komen. Daarom zullen zij vaak leven van een of andere sociale uitkering.

De begroting maakt inderdaad duidelijk dat de regering de gevolgen van haar eigen opendeurpolitiek schromelijk onderschat. De kosten die de operatie regularisatie, gevolgd door de operatie naturalisatie, op administratief vlak met zich zullen brengen, zijn vermoedelijk slechts een peulenschil in vergelijking met de sociaal-economische impact van tienduizenden personen die plots van al onze voorzieningen zullen kunnen genieten, zonder dat zij hiervoor een enkele tegenprestatie moeten leveren.

Bert Schoofs

Het Vlaams Blok maakt zich terzake geen illusies : de operatie regularisatie betekent op maatschappelijk vlak de eenvoudige officialisering van een leger van werklozen en steuntrekkers, afkomstig uit den vreemde, zonder dat hiermee rekening wordt gehouden op sociaal-economisch vlak. Ik betreur dan ook ten zeerste dat, gezien de aangekondigde maatregelen, wordt nagelaten een kosten-batenanalyse te maken met betrekking tot de aanwezigheid van vreemdelingen in ons land.

Het recent voorstel van resolutie van de heer Filip De Man werd in de plenaire vergadering van 16 december laatstleden met veel poeha en misplaatste verklaringen afgewezen; het werd zelfs niet in overweging genomen, wat overigens een droevige breuk betekende met de tradities van dit parlement. Het is precies op dit ogenblik, collega's, nu wij voor de drempel staan van massale regularisaties, dat een dergelijke studie meer dan noodzakelijk is, onder meer om de weerslag van de aangekondigde operaties na te gaan, zowel op korte, middellange, als lange termijn.

In Nederland bleek het wel mogelijk een nuchtere studie te verrichten, gevolgd door een rationeel debat. Daar is het wel mogelijk om de sociaal-economische gevolgen van immigratie in cijfers te vatten om er nadien rekening mee te houden in begrotingen en meerjarenplannen. In dat verband verwijs ik naar de Nederlandse auteur Lakeman.

Bij ons geeft een dergelijk voorstel onmiddellijk aanleiding tot emotioneel gezwets, louter en alleen met de bedoeling om de indiener - in casu het Vlaams Blok - tot boosdoener te bombarderen. Het was dan ook aandoenlijk om vorige donderdag te horen en te zien hoe de partijen van het cordon sanitaire zich zij aan zij schaarden om een paar emotionele verklaringen af te leggen, totaal misplaatst, waarbij het voorstel doelbewust uit zijn context werd gerukt en werd geplaatst in een tijdperk van meer dan een halve eeuw geleden.

De uitspraak van de heer Erdman over ons voorstel tot resolutie dat het Vlaams Blok mensen als boekhoudkundige gegevens beschouwt, is intellectueel niet correct. Laat het duidelijk zijn dat de waardigheid van de menselijke persoon en de onschatbare waarde van een mensenleven niet in cijfers kunnen of mogen worden uitgedrukt. Het voorstel is heel wat anders dan het sociaal-economische effect van immigratie onderzoeken. In Nederland kon dit wel.

Als men de redenering van de heer Erdman overal en altijd toepast, moet bijvoorbeeld elke studie van het Vlaams Economisch Verbond worden verboden of gecensureerd als de transfers tussen Vlaanderen en Wallonië worden blootgelegd. Meer nog, deze begroting zou niet door de beugel kunnen omdat de regering bedragen plakt op de gedwongen repatriëring van illegalen. Hier kraait echter geen haan naar. Dit past wel in het politiek correcte jargon.

Het verhaal krijgt zijn klassieke wending. Men heeft angst dat de door het Vlaams Blok voorgestelde studie bewijst dat massale immigratie niet alleen leidt tot culturele verschraling maar eveneens tot sociaal-economische verarming. Het Vlaams Blok zal zijn eis inzake het voorstel van resolutie blijven herhalen opdat een wetenschappelijke studie wordt uitgevoerd inzake de economische gevolgen van de grote toeloop van vreemdelingen naar ons land. Als de resultaten van de studie bekend zijn, kan eenieder met kennis van zaken conclusies trekken. Deze kunnen verschillen naargelang de filosofische overtuiging. Een dergelijke studie zou een sluitende begroting mogelijk maken, ook inzake de regularisaties. De regering doet terzake geen inspanning.

Ik blijf erbij dat de federale regering het probleem niet correct inschat en bijkomende problemen veroorzaakt. Men blijft ziende blind voor de gevolgen. We zijn mijlen ver verwijderd van het principe "gouverner, c'est prévoir".

De vorige eerste minister beschikte zijns inziens over de minimale capaciteit om problemen op te lossen als ze zich voordeden. eerste minister Verhofstadt heeft de onweerstaanbare drang om problemen te scheppen die zich anders nooit zouden voordoen. Dit laatste dreigt te gebeuren. Zonder te willen voorspellen dat de begroting over kop zal gaan, wil ik beklemtonen dat de belastingbetaler snel zal merken dat hij meer en meer middelen moet ophoesten voor mensen die niet hebben bijgedragen aan onze welvaart. De regering ziet dit punt te gemakkelijk over het hoofd.

Het Vlaams Blok plaatst eveneens vraagtekens bij de politiek van uitwijzingen die de regering zegt te zullen doorvoeren. Onze fractie gelooft niets van deze belofte. Integendeel, de naakte begrotingscijfers bevestigen ons vermoeden. Ik maak een rekensommetje. De regering schrijft een bedrag van 1 miljard frank in voor repatriëringen. Personeel en werkingskosten slokken 300 miljoen frank op, de wegwerking van de achterstand kost 300 à 500 miljoen frank. Dit betekent dat er slechts 200 à 400 miljoen frank overblijft voor repatriëring van afgewezen asielzoekers. Eerlijkheidshalve voeg ik eraan toe dat reeds eerder een bedrag van 159 miljoen frank was ingeschreven. In totaal betekent dit in de meest gunstige hypothese als de personeelskosten voor de wegwerking van de achterstand niet uit de pan swingen, 559 miljoen frank. De minister heeft verklaard dat de kostprijs van een repatriëring gemiddeld 22 500 frank bedraagt. Dit betekent dat de regering jaarlijks 20 000 tot 25 000 illegalen kan repatriëren.

Op papier zegt de regering dat ze wat de repatriëring van de illegalen betreft het Vlaams-Blokprogramma grosso modo zal uitvoeren. We stellen echter vast dat deze beloften niet realistisch zijn. In de eerste plaats wordt de kostprijs van de uitwijzing van één asielzoeker met 22 500 frank schromelijk onderschat. Ik weet niet op

Bert Schoofs

welke gegevens dit bedrag is gebaseerd, het doet ook niet terzake; op een vraag van collega De Crem is in de commissie gebleken dat een vluchtuur van één airbus 198 000 frank kost. Hiertegen zinkt het bedrag van 22 500 frank per afgewezen asielzoeker in het niets. Ik vraag me dan ook af waarvoor die 22 500 frank moet dienen. Misschien is het wel de geldsom die in allerijl aan een Slowaakse asielzoeker wordt gegeven om hem te overtuigen het land te verlaten. Met dat geld koopt hij in Slowakije onmiddellijk een aftands vehikel of een treinkaartje waarmee hij naar België terugkeert. Wie kan het hem kwalijk nemen ?

Het bedrag van 22 500 voor de repatriëring van een asielzoeker is dus onrealistisch. Zelfs indien er inderdaad 25 000 asielzoekers zouden worden uitgewezen, alhoewel het duidelijk is dat de vastgelegde 400 tot 600 miljoen hiervoor niet volstaan, dan zal dit aantal uitgewezenen niet volstaan om de jaarlijkse toestroom van meer dan 30 000 nieuwe inwijkelingen te dekken. De ongeloofwaardigheid van dit punt van de begroting wordt gestaafd door het concrete uitwijzingsbeleid van de regering. Nu eens worden 74 Slowaken, dan weer 16 Nigerianen en een enkele keer een Sierra-Leonees daadwerkelijk uitgewezen, onder luid en dreigend protest van de groenen, waarvan we ook in de toekomst kunnen verwachten dat ze het uitwijzingsbeleid willen saboteren en de regeringspartners op dit vlak zullen chanteren. We zijn dus nog ver af van de honderden asielzoekers die maandelijks zouden moeten worden gerepatriëerd indien de logica en de berekeningen van de minister en de begroting worden gevolgd. De regering beweert ten onrechte dat de nodige middelen beschikbaar zijn om massale repatriëringen te betalen. Ik vermoed echter dat er op het einde van de rit zelfs nog een overschot zal zijn vanwege de lakse en al te sporadische repatriëring van illegalen. Misschien doet men tijdens de rit de trukendoos weer eens open en zullen enkele tientallen miljoenen uit het budget voor de repatriëringen via een bestemmingswijziging worden ingeschreven op de post voor Euro 2000 of iets dergelijks. Het is duidelijk dat de regering niet zinnens is een ernstig asielbeleid te voeren.

Men kan er dan ook op rekenen dat het Vlaams Blok de evolutie van de post repatriëringen in de begroting met argusogen zal volgen. We wensen bij deze vooral de VLD te waarschuwen. Als de rekening aan het einde van de rit niet klopt, dan zal de partij die rekening op electoraal vlak dubbel en dik terugbetalen aan het Vlaams Blok. Deze begroting bewijst dat heel het zogenaamde uitwijzingsbeleid een zeepbel is die werd opgeblazen om de hele Vlaamse bevolking, waarvan bijna twee derde op 13 juni op rechtse partijen heeft gestemd, te sussen. De rechtgeaarde, of beter gezegd de rechtsgeaarde VLD-er, moet worden gesust. Verhofstadt is dus duidelijk gezwicht voor de druk van de groenen en de Franstaligen. Daardoor zet hij zijn eigen kiezers in de

wind en voert hij een mooi staaltje komedie op met betrekking tot de repatriëringen. Much ado about nothing. Om die reden moeten we vaststellen dat de vergelijking van het schaamlapje op het vlak van uitwijzingen voorbijgestreefd is. Een andere metafoor dringt zich op : de uitwijzingspolitiek die er geen is, is in werkelijkheid een luier, een pamber om de politieke incontinentie van de VLD te verbergen. De VLD doet het in haar broek als de groenen een vinger opsteken, waarvoor ik de groenen wil feliciteren. Ik beëindig mijn toespraak dan ook met de korte, pertinente vraag : "Quo vadis, VLD ?"

Le président : Monsieur Smets, je vous ai fait une petite note, dont vous connaissez le contenu, auquel, j'espère, vous vous conformerez.

M. André Smets (PSC) : Monsieur le président, je l'ai apportée avec moi pour tâcher de m'y conformer. Messieurs les ministres, chers collègues, je vous dirai humblement que sur un plan purement budgétaire, pour moi et pour nous, les comparaisons sont parfois difficiles, puisque nous ne possédons pas suffisamment d'expérience au parlement pour nous permettre de comparer et nous n'avons aucune raison de croire que votre ambition ne serait pas positive ni réaliste d'une certaine manière.

Je voudrais dire aussi que l'information dont nous disposons est une information de terrain, tirée de notre expérience quotidienne, car, comme l'a d'ailleurs rappelé un orateur précédent,... Je suis un peu troublé, monsieur le président, parce que M. Coveliers semble ne pas vouloir m'écouter.

Le président : Eh bien, cela raccourcira votre discours.

M. André Smets (PSC) : Je disais donc que les matières de police et de sécurité sont avant tout, à mon sens, des problèmes de terrain et de partenariat entre responsables des niveaux fédéral, régional, communautaire et communal.

Le premier aspect sur lequel je voudrais mettre l'accent, c'est celui de la prévention. Prévention au niveau de la formation, dans le cadre scolaire, parascolaire et dans le cadre de la formation en alternance. Ce sont des voies capitales à approfondir absolument, me semble-t-il, en partenariat avec les régions et les communautés. Prévention aussi au niveau de la formation dans des plans d'emploi, avec l'idée - à laquelle je souscris - de passer par un Etat social actif mettant les personnes en mouvement. Il vaut mieux en effet que les jeunes et les moins jeunes puissent être en mouvement que de rester désœuvrés. Prévention encore par le biais d'une politique de loisirs de qualité. Et je me demande à cet égard, messieurs les ministres, si l'on ne pourrait pas aller jusqu'à imaginer des déductibilités fiscales pour des affiliations dans des clubs, à concurrence d'un montant maximal.

André Smets

Je pense que ce sont là des pistes à approfondir. Car, à la fois dans le cadre de la prévention de la violence, et dans ceux de l'intégration et des échanges multiculturels, le sport a un rôle tout à fait irremplaçable.

Je me permets encore d'attirer l'attention sur le rôle important des CPAS et sur les moyens financiers et matériels à dégager. Je le répéterai encore et toujours, le CPAS est pour moi une des créations sociales les plus importantes de ce XXème siècle, comme le partenariat avec les entreprises en faveur de l'emploi, mais aussi le monde associatif et le non-marchand en général qui joue un rôle capital.

Il y a aussi la politique de la ville. Il me plaît d'entendre rappeler ce point. Je crois que nous devons effectivement nous engager résolument dans une voie de réductions fiscales en faveur de ceux qui vivent au coeur des villes, et qui sont plus souvent victimes de menaces, de violence, de la saleté mais aussi de difficultés dans le domaine de l'immobilier car les travaux d'entretien et de restauration coûtent souvent plus cher, ne serait-ce qu'à cause des difficultés d'accès. Je plaide donc pour des réductions fiscales importantes en faveur des personnes qui habitent au coeur des villes.

Un autre point que je voudrais aborder en ma qualité de municipaliste est l'avenir des zones interpolices. Monsieur le ministre, il est important que nous soyons fixés d'une façon très claire sur les dates à respecter, sur les zones géographiques. J'ai été étonné quand on nous a proposé des zones alternatives. Je ne dis pas qu'il ne faut pas les envisager mais on risque peut-être de retarder les choses. Ne le prenez pas comme une critique. Il y a aussi le problème des normes de cadre du personnel, de statut, sans mesurer l'impact financier.

J'aimerais pouvoir répondre à mes hommes comment les choses vont se passer, ne serait-ce que dans le cadre du paiement des gens. De plus en plus de policiers et gendarmes m'interrogent à ce sujet. Sera-ce l'Etat qui va payer, avec participation des communes ? Ou les communes seront-elles directement responsables ? J'aimerais le savoir.

J'en arrive au volet justice. Il a été longuement question de l'arriéré judiciaire. Je n'y reviendrai pas. Au-delà même du problème des procédures accélérées, il y a parfois des petites mesures plus importantes qu'il n'y paraît à première vue, ne serait-ce que lors des violences du samedi soir. Si des mesures pouvaient être prises rapidement de mise en quarantaine pour deux, quatre ou même huit week-ends à l'encontre des casseurs dans les stades de football, dans les soirées dansantes ou sur l'espace public, elles auraient un effet extrêmement préventif et plus dissuasif qu'on ne pense, sans devoir nécessairement prendre des mesures définitives comme l'ouverture d'un casier judiciaire.

J'ai beaucoup apprécié diverses interventions, notamment celle de M. Erdman qui a aussi parlé d'évaluation. Je suis frappé de constater que les lois ne sont pas toujours suivies d'évaluation. Dans le cadre de la justice, et plus spécialement de la police, nous devrions avoir l'humilité et la simplicité d'évaluer les mesures prises et, en tout cas, de les aborder avec une mentalité positive et dans un esprit de confiance par rapport aux lois proposées et sur le terrain en général.

J'en viens au volet de l'immigration. Je le dis d'emblée, monsieur le ministre, je ne donnerai jamais de leçons en cette matière. J'ai annoncé la couleur immédiatement après la déclaration gouvernementale. C'est un domaine extrêmement complexe puisqu'il couvre à la fois l'accueil et l'expulsion. Les cas sont extrêmement délicats et je m'imposerai toujours une énorme réserve à cet égard. Il s'agit de personnes appartenant à des groupes ethniques différents. Il faut aussi essayer de comprendre les interrogations légitimes du citoyen belge. Tout en étant accueillant, il faut parfois aussi oser décider d'expulser dans certains cas. Je le répète, c'est une matière extrêmement délicate.

Monsieur le ministre, vous ne m'avez pas encore entendu intervenir sur cette question. Je vous confirme qu'à titre personnel, je ferai toujours preuve d'une très grande réserve en la matière parce que nous connaissons aussi dans nos communes des cas extrêmement difficiles.

Je voudrais aborder rapidement un dernier thème, celui des services d'incendie. J'aimerais savoir comment a évolué, évolue et va évoluer le financement de ces services. Je suis très inquiet à ce sujet. Il y a un décalage entre la nécessité de, non seulement agir préventivement, mais aussi et surtout de maîtriser les catastrophes importantes, et les matériels dont les services d'incendie disposent. L'année dernière - la coalition au pouvoir à ce moment-là n'a aucune importance -, en province de Liège, 35 millions étaient prévus en matériel. Je trouve cette somme intolérablement insuffisante. Je tiens à déclarer à cette tribune qu'on n'a pas donné aux services d'incendie les moyens financiers et techniques suffisants. Nous risquons d'être dépourvus - nous l'avons d'ailleurs déjà été - en cas de catastrophe importante. Je ne suis pas obsédé par le bug. Je suis surtout impressionné par la nécessité de couvrir des territoires importants avec des moyens qui ne sont pas toujours suffisamment mis à disposition par le fédéral et trop souvent à charge des villes et des communes.

En conclusion, monsieur le président, j'en appelle à un partenariat entre l'Etat central et les régions, les villes et les communes pour que la police, la justice, les problèmes intérieurs, les problèmes de la fonction publique en général soient l'affaire de tous, chacun prenant ses responsabilités.

De heer **Guy Hove** (VLD) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, geachte collega's, wat ons bij de algemene bespreking van deze beleidsnota Justitie, begroting 2000 het meest opvalt, is dat deze nota zeer uitvoerig en ook zeer gedetailleerd is. Niet zozeer wordt de nadruk gelegd op de cijfers om de cijfers; ze geeft duidelijk blijk van een visie, een structurele, functionele en inhoudelijke kijk op het gehele departement en vooral op de functie en de taak van de justitie.

In de begroting is in een bedrag voorzien van 46,3 miljard frank, hetzij een stijging van 3,5 miljard. Dit is zeer gedetailleerd, omdat duidelijk werd weergegeven welke initiatieven de minister wil nemen. De prioriteiten werden duidelijk omschreven, zowel naar tijd als naar ruimte. Het plan geeft blijk van visie en sluit tevens aan bij de meerjarenplannen Justitie. Het komt tegemoet aan de aanbevelingen en de conclusies van vroegere parlementaire commissies.

Wij stellen met genoeg vast dat inzake de investeringen de inspanningen waarmee reeds vroeger een aanvang werd genomen, thans worden voortgezet en nog worden uitgebreid. Belangrijk hierbij is de vaststelling van de globale kaderuitbreiding van de magistratuur, de griffiers en de daarbij niet te veronachtzamen geldelijke revalorisatie van de magistraten op het niveau van eerste aanleg.

Zoals ik reeds aanhaalde, laat dit plan niets aan duidelijkheid te wensen over. De prioriteiten worden vermeld. Als zodanig past het volkomen in de open politiek van de huidige meerderheid. Ook voor het veiligheidsplan op lange termijn wordt een aantal prioriteiten uitgestippeld. Deze prioriteiten geven blijk van een duidelijke politieke keuze. Ik citeer de belangrijkste : het terugschroeven van gewelddelicten, het in kaart brengen, het bestrijden en het beter opsporen en doen dalen van de witteboorden-criminaliteit, de bestrijding van de mensenhandel, de voorkoming van seksuele misdrijven, jeugddelinquentie, hooliganisme, enzovoort.

De prioriteiten die op korte termijn worden vooropgesteld betreffen ten eerste, wapenbezit en ten tweede, publiek-private samenwerkingsverbanden, waarbij de nadruk kan liggen op lokale projecten binnen het veiligheidsfonds, wat zou kunnen leiden tot bijvoorbeeld projecten van drugspreventie, in overleg tussen magistratuur en lokale overheden die, voor zover ze tot mijn persoonlijke ervaring strekken, zeer functioneel en gedegen werk leveren.

De prioriteiten betreffen ten derde, het hooliganisme en de daarmee samenhangende procedure voor onmiddellijke verschijning en ten vierde, wordt de nadruk gelegd op het wetenschappelijk onderzoek.

Met deze prioriteiten zijn wij het volkomen eens, ook al lijkt de keuze a fortiori beperkt.

In het bijzonder vermeld ik de bijzondere aandacht die wordt besteed aan de gezinsdelinquentie en het hooliganisme. Wat de actiemiddelen betreft, verdient het snelrecht of de procedure van onmiddellijke verschijning, althans minstens als principe, alle steun. Wij hopen dan ook dat hierover ten spoedigste een beslissing wordt genomen, uiteraard rekening houdend met de fundamentele principes, zoals het recht van verdediging en het vermoeden van onschuld.

De beleidsnota is op vele vlakken zeer concreet en gedetailleerd, met de bedoeling vlug effect te verkrijgen, zodat ten spoedigste kan worden nagegaan tot welke resultaten de genomen initiatieven leiden. Het maakt het ook mogelijk onmiddellijk te kunnen bijsturen en wat op het vlak van justitie toch zeer belangrijk is, ook kort op de bal te spelen.

Ook belangrijk is de andere aanpak die aan duidelijkheid niets te wensen overlaat en die openlijk zegt welke de prioriteiten en de doelstellingen zijn, wat getuigt van de openheid van deze aanpak.

Zoals ik in de aanhef reeds naar voren bracht, geeft de beleidsnota duidelijk blijk van een visie, zowel inhoudelijk, structureel als functioneel. Hierbij werd in gelijke mate aandacht besteed aan de volledige keten van de justitie en niet aan bepaalde deelaspecten.

Hierbij wordt uitgegaan van een totale aanpak om maatschappelijk een adequaat antwoord te kunnen bieden op de criminaliteit. Het is als het ware een keten die betere resultaten zou moeten opleveren in de bestrijding van die criminaliteit.

Het is daarbij evident dat een veilige samenleving niet alleen een zaak is van het departement van Justitie, maar ook van alle beleidsinstanties. Belangrijk en zelfs nieuw is dat het departement niet louter een repressief apparaat wordt, maar dat er een trendbreuk komt waarbij wordt afgestapt van een systeem waar de vergelding en bestraffing door opsluiting het laatste is en enkel als een ultiem middel wordt beschouwd. Er wordt immers overgegaan naar een systeem waarbij het herstel van de schade de belangrijkste pijler wordt. De zorg voor het slachtoffer en het herstel van het leed dat zowel aan de slachtoffers als aan de maatschappij werd berokkend, staan hierbij centraal. Straffen met vrijheidsberoving als het moet, alternatieve straffen waar het kan, zoals de minister zegt.

Dit beleidsplan getuigt eveneens van een totale visie op verschillende maatschappelijke fenomenen. Ik verwijs hierbij naar de fenomenen die door de burger individueel worden ervaren, zoals het gevoel van onveiligheid. Denk maar aan de problematiek van het wapenbezit en het geweld in het openbaar vervoer.

Het federaal veiligheidsplan geeft hierop een antwoord. Hierbij zal het departement optreden als regisseur en als katalysator tussen de verschillende beleidsinstanties. Ik denk in de tweede plaats aan de fenomenen die de democratie ontwrichten zoals de corruptie en de georganiseerde misdaad. Ook dit wordt een prioriteit.

De klemtoon ligt niet alleen op het strafrechtelijke aspect. Er is in de beleidsnota ook aandacht voor zaken die de burger onmiddellijk raken zoals het bestrijden van de gerechtelijke achterstand, vooral in de hoven van beroep, door een snelle en humane rechtsbedeling en aanpassingen in het Gerechtelijk Wetboek.

Dit betekent ook een drempelverlaging voor de Justitie door de invoering van de justitiehuzen, wat verder gaat dan de akkoorden die destijds waren gemaakt. Voorts worden er wetswijzigingen op burgerrechtelijk en handelsrechtelijk vlak in het vooruitzicht gesteld, hervormingen inzake de voogdij over minderjarigen, de adoptie, de toepassing van de wet op het samenwonen, enzovoort. Men overweegt aanpassingen aan de wetgeving met betrekking tot de faillissementen en ik neem aan dat de problematiek van de verschoonbaarheid hierbij prioriteit moet krijgen. Ook de wet op het handelsregister komt aan de beurt.

Er wordt aandacht besteed aan de structuren. Centraal staat de verdere realisering van de Octopusakkoorden. Bijzondere aandacht gaat naar het operationeel maken van de Hoge Raad voor de Justitie. Daarnaast wordt rekening gehouden met de aanbevelingen van de diverse parlementaire onderzoekscommissies. We hebben vastgesteld dat er initiatieven zullen worden genomen voor de uitwerking van een federaal parket en de verticale integratie van het openbaar ministerie. Daardoor zal er op korte termijn een evaluatie van de aanpassingen kunnen worden gemaakt. In dat opzicht is een herdenken en hertekenen van het Wetboek van Strafvordering dan ook volkomen noodzakelijk. Het jeugdsanctierecht komt ter sprake. Hierbij wordt de klemtoon gelegd op de constructieve sancties met herstelrechtelijke dimensie, in het kader van de visie waarin herstel op de voorgrond treedt.

Wij stellen met genoegen vast dat men werk wil maken van het opnieuw dynamisch maken van de administratie door deze te betrekken bij de beleidsdoelstellingen en door het in het vooruitzicht stellen van de komst van een informatie-ambtenaar en regelmatige wetsevaluatie. Dit beleidsplan is volgens ons duidelijk, stoutmoedig en gedurfd en het kan rekenen op de steun van de VLD-fractie.

De heer **Marcel Hendrickx** (CVP) : Mijnheer de voorzitter, ik zal zeer bondig zijn. en bovendien een aspect behandelen dat vanmiddag nog niet ter sprake kwam, met name de niet-politionele veiligheid. We menen dat deze regering hiervoor weinig of geen belangstelling heeft.

Ik zou dit kunnen koppelen aan een aantal thema's zoals bijvoorbeeld de veiligheids- en preventiecontracten, de civiele bescherming of de derde discipline, te weten de dringende geneeskundige hulpverlening. Dit zijn allemaal aspecten die niet voldoende worden ontwikkeld in de beleidsnota van de minister.

Ik wil vandaag vooral stilstaan bij een ander aspect, namelijk het schrijnend tekort aan belangstelling voor de brandweer. In ons land zijn er ongeveer 17 000 brandweerlieden, allemaal mensen die herhaaldelijk hun leven op het spel zetten bij het blussen van branden en bij het redden van mensenlevens. Deze mensen moeten erg teleurgesteld zijn toen de regering-Verhofstadt haar regeringsverklaring aflegde, snel en efficiënt zoals dat heette. Blijkbaar gebeurde dit zo snel dat er niet werd aan gedacht dat er naast de politionele veiligheid, tal van andere veiligheidsaspecten bestaan, zoals onder meer de brandweer. In de regeringsverklaring was daarover geen woord terug te vinden.

Dit had kunnen worden rechtgetrokken door de beleidsverklaring van de minister van Binnenlandse Zaken. Ook deze maal was de teleurstelling erg groot, zowel bij de brandweer als bij degenen die op gemeentelijk vlak met veiligheid zijn begaan.

Immers, deze beleidsverklaring bewijst heel duidelijk dat de regering niet is begaan met de organisatie van de brandweer, laat staan zich de moeite getroost om het dossier brandweer ernstig te bekijken.

De klap op de vuurpijl waren twee uitspraken van de minister in de commissie voor de Binnenlandse Zaken. Het summiere karakter in uw beleidsnota verantwoordde u door te zeggen dat en ik citeer : "niet-politionele veiligheid de belangstelling niet geniet van het publiek". Vervolgens verklaarde u en dit is nog erger : "het is niet zo gemediatiseerd als de politie".

Het is bedenkelijk dat een regering haar veiligheidsbeleid afstemt op wat er in de media wordt gevolgd.

M. Antoine Duquesne, ministre : Monsieur le président, je ne peux pas laisser M. Hendrickx dire n'importe quoi.

Monsieur Hendrickx, quand on fait une citation, on doit la faire complètement. Contrairement à ce que vous avez dit, j'ai indiqué que, malgré l'apparent moins grand intérêt de la population pour ces services et la moins grande médiatisation, il s'agissait de matières essentielles.

De heer **Marcel Hendrickx** (CVP) : Mijnheer de voorzitter, dames en heren, in het hoofdstuk met betrekking tot de brandweerdiensten is de minister bijzonder vaag over de komende zonevorming. Hij geeft geen enkel inzicht in de financiering hiervan. Toch zullen binnenkort alle gemeenteraden in België hierover een beslissing moeten nemen.

Bovendien weet iedereen dat het op dit ogenblik bijna onmogelijk is om nog vrijwillige brandweerlieden te vinden, enerzijds door gewijzigde beroepsbezigdheden die de beschikbaarheid bemoeilijken en anderzijds vooral door het onaantrekkelijke statuut van deze mensen. De vrijwilligers vragen al jaren een degelijk statuut. In de beleidsverklaring lezen we en ik citeer : "In dat verband zal een grondige studie van die aangelegenheden overwogen worden".

Daarnaast weet deze regering blijkbaar niet dat er ook nog beroepsbrandweerlieden bestaan voor wie een aanpassing van het statuut noodzakelijk is. In de hele nota staat geen woord over de beroepsbrandweerlieden. De personeelskaders bij de beroepsbrandweerlieden en de minimale uitrusting van brandweerkorpsen worden in dit land nog steeds geregeld door een totaal voorbijgestreefd koninklijk besluit van 1967. Iedereen die bij deze zaak betrokken is, vraagt al sinds jaren de herziening ervan. Ook hierover vinden we echter geen woord terug. Ergerlijk wordt het als in de beleidsverklaring over preventie wordt gesproken. We vinden hierover slechts twee zinnestukjes met een enkele vaststelling, namelijk dat het koninklijk besluit inzake liften en verwarmingslokalen moet worden aangepast. Dat er dringend nood is aan het opstellen van interventieplannen waarbij preventief wordt bepaald hoe bij bepaalde calamiteiten in bedrijven, scholen, ziekenhuizen en andere risicogebouwen dient te worden opgetreden en dat hiervoor in iedere zone een preventiecel met geschoold personeel moet worden gevormd, wordt gewoon genegeerd. De achterstand inzake preventieve werking en zelfs kortweg inzake organisatie van de brandweer is zeer groot. Blijkbaar wordt hier niets aan gedaan. De brandweer is immers niet zo belangrijk. Is er dan een nieuwe Innovation- of Switelramp nodig om deze stiefmoederlijke behandeling van de brandweer te doen ophouden ? Tijdens het voorbije weekend werd nogmaals het gevaar van brand bewezen. Mensen verloren het leven en werknemers raakten werkloos. Zonder voldoende kennis van de omstandigheden zal ik in verband met deze branden zeker niemand met de vinger wijzen, maar het is een argument te meer om de onverschilligheid tegenover de brandweer aan te klagen.

De CVP kan zich dan ook niet vinden in het beleid voor de brandweer en eist dat de regering meer middelen ter beschikking stelt voor een betere uitbouw van de brandweer, zowel wat de vrijwilligers betreft als wat een betere bescherming van de bevolking via verdere samenwer-

king tussen beroeps- en vrijwilligerskorpsen betreft. Wij dienen dan ook een amendement in om meer middelen te voorzien voor preventie. Dit is duidelijk een materie die de gemeenten overstijgt en waarvan de last dus door de federale overheid moet worden gedragen. Dit is voor ons een prioritaire eis aangezien dit rechtstreeks met de veiligheid van de burgers te maken heeft. Wij willen hier echter meteen aankondigen dat we daarnaast de inefficiënte en ondeskundige benadering van de brandweer door deze regering sterk zullen aanvechten.

De **voorzitter** : Collega's, ik wil de heer Marcel Hendrickx feliciteren met zijn maidenspeech. *(Algemeen applaus)*

De heer **Bart Laeremans** (Vlaams Blok) : Mijnheer de voorzitter, voor de volledigheid van het verslag wil ik er op wijzen dat ook de heer Bert Schoofs zojuist zijn maidenspeech heeft gehouden.

De **voorzitter** : Mijnheer Schoofs, ik was u vergeten. Ik vind dat ook u een applaus verdient. Vandaag hebben we dus drie maidenspeeches gehoord.

Nous avons entendu tous les orateurs.

Je n'ai pas l'intention de suspendre la séance. Si la faim vous tenaille, je vous informe que le buffet sera ouvert à partir de 19 heures.

M. Antoine Duquesne, ministre : Monsieur le président, madame, messieurs les parlementaires, je voudrais tout d'abord vous remercier de l'intérêt que vous témoignez au budget du ministère de l'Intérieur. C'est une matière importante puisqu'elle concerne la sécurité des citoyens et qu'il s'agit d'un problème de société qui devrait dépasser les règles parfois stériles du clivage majorité/opposition.

Après ce que notre pays a connu et les épreuves endurées par les responsables des services de sécurité qui ont souvent fait l'objet de traitements ou, en tout cas, de jugements injustes, le moment est venu de réconcilier ces derniers avec les citoyens et d'assurer la promotion de ces services.

La réforme des polices est une belle occasion pour engager dans ces corps, qui sont essentiels au bon fonctionnement de l'Etat, les meilleurs éléments pour qu'ils assurent la sécurité.

Comme je l'ai dit, les parlementaires se sont beaucoup intéressés à mon budget. Certains ont même fait preuve de zèle puisque, et c'est peut-être la loi du genre, ils m'ont posé un certain nombre de fois les mêmes questions, questions qui ont d'ailleurs donné lieu aux mêmes réponses. C'est évidemment en particulier le cas des parlementaires de l'opposition dont je sais aujourd'hui que s'ils m'écoutent, ils ne m'entendent pas et que, quoi que je fasse, mes réponses ne les convaincront pas.

Antoine Duquesne

Ce budget - on ne s'en rend pas toujours compte quand on constate les intérêts des uns et des autres - est un budget de transition. J'ai poursuivi la politique qui avait été entamée par le précédent gouvernement. Des engagements avaient été pris. Il fallait être correct et aller jusqu'au bout de ces engagements. C'est le cas, par exemple, en ce qui concerne les contrats de sécurité qui n'ont pas changé de nature. J'ai entendu, tout à l'heure, l'un des vôtres prétendre que j'en avais modifié la dénomination et donc le contenu alors que je poursuis purement et simplement la politique qui avait été engagée. Cependant, il est vrai que le moment est venu de procéder à l'évaluation de l'efficacité de ces contrats et il est probable qu'à l'occasion du prochain budget, nous procéderons à un certain nombre de réorientations.

Le commissaire à la ville n'empiète d'aucune manière sur les compétences qui sont les miennes en la matière. Il apporte des suggestions fort intéressantes car il est vrai que le problème de la sécurité dans les villes est de nature différente et requiert, à certains égards, des solutions spécifiques. Mais, s'il n'empiète pas sur les compétences du ministère de l'Intérieur, il enrichit certainement le débat.

Il en va de même en ce qui concerne les plans de sécurité. En effet, aucune difficulté ne se pose entre le ministre de la justice et le ministre de l'Intérieur. Les compétences de l'un et de l'autre sont bien connues mais il est vrai qu'une coordination est souhaitable dans ces domaines.

Le problème n'est pas celui des compétences de l'un et de l'autre, mais bien celui d'une efficacité accrue, pour les citoyens, dans l'organisation de la sécurité.

Mais si ce budget est transitoire, il contient quand même un certain nombre de marques importantes. Je fais référence au crédit provisionnel d'un milliard qui a été consacré à l'opération de régularisation, à la lutte contre l'arriéré en matière d'asile ainsi qu'à l'éloignement. Je pourrais également faire référence au crédit provisionnel inscrit pour le budget de l'Euro 2000, ainsi qu'aux premiers montants inscrits pour la réforme des polices, mais celle-ci n'aura un coût budgétaire qu'à partir du moment où elle deviendra opérationnelle, c'est-à-dire dans le cadre du budget 2001, et très certainement dans le cadre du budget 2002.

En ce qui concerne les sujets importants qui ont été abordés, il y a tout d'abord celui de l'Euro 2000. Je suis très étonné par l'attitude de M. Van Parys. Alors que l'on est à six mois de cette manifestation qui sera importante pour notre pays, pour l'image que nous allons en donner, qui sera une grande satisfaction pour tous les amateurs de football, qui va drainer chez nous 1 250 000 supporters, qui va être vue à la télévision par 7 milliards de

télespectateurs, on a l'impression que M. Van Parys, probablement plus grand amateur des commissions d'enquête que des matches de football, se réjouit à l'idée qu'un grand drame pourrait se produire dans notre pays.

De heer **Tony Van Parys** (CVP) : Mijnheer de voorzitter, het is zonder meer duidelijk dat de minister van Binnenlandse Zaken mij niet kent. Ik ben van in mijn jeugd een hevig supporter van de Gantoise of AA Gent, de Buffalo's. Wat dat betreft vergist u zich wel degelijk, mijnheer de minister. U moet echter begrijpen dat het de opdracht is van de oppositie te verwittigen wanneer er signalen komen dat er problemen zouden kunnen ontstaan. Het is natuurlijk helemaal niet zo dat wij ons zouden verheugen over een eventuele mislukking van dit belangrijke evenement in het land. Wanneer wij beschikken over elementen die er op wijzen dat het zou kunnen mislopen, is dat iets anders. Wij lopen rond met open ogen : een aantal mensen melden ons dat er reden is tot ongerustheid en het is dan de opdracht van een parlamentslid om dit hier te zeggen. U moet hetgeen wij gezegd hebben in die context begrijpen en niet in de zin dat wij zouden hopen dat het verkeerd afloopt, wel integendeel. U kent de heer Vanpoucke en mij voldoende om te weten dat dit helemaal niet de intentie is van de CVP-fractie.

M. **Antoine Duquesne**, ministre : Sachez, monsieur Van Parys, que j'étais vigilant et attentif bien avant votre intervention. Soyez tout à fait rassuré. Allez assister au match des Buffalos. Je m'en occupe également pendant le championnat. Tout est tranquille et vous pouvez y aller sans aucune crainte.

De la même manière, j'ai l'impression que je fais plus confiance que vous au sens des responsabilités des forces de police. Si j'ai bien compris ce que vous disiez, on a tout à fait l'impression que ces services de police pourraient être tentés par je ne sais quelle dérive vu la réforme en cours. J'ai une totale confiance en eux. Ils savent qu'il s'agit d'une manifestation importante pour notre pays. Leur première préoccupation est la sécurité des gens, donc de tous ceux qui seront dans notre pays à ce moment.

Nous avons prévu des moyens budgétaires, près de 300 millions constituant un crédit provisionnel, car cette opération sera coûteuse. Il y aura bien entendu des retombées importantes. De plus, le gouvernement fédéral entend faire un effort, non seulement en faveur des services de gendarmerie qui seront très sollicités à cette occasion, mais également vis-à-vis des services de police communale.

A cet égard, je voudrais rassurer tout le monde. La gendarmerie mobilisera la totalité de ses effectifs en supprimant les congés pendant cette période. Cela signifie que la capacité de la gendarmerie sera augmentée - cela varie un peu selon les moments - de 25 à 33%.

Antoine Duquesne

Ainsi, sur base de la planification qui a été faite, même en mobilisant tous les effectifs nécessaires pour l'opération Euro 2000, il y aura un accroissement des capacités dans toutes les brigades. La sécurité ordinaire, celle nécessaire en dehors de l'Euro 2000, sera donc assurée, d'autant que les autres communes procéderont de la même manière et que j'ai rendu l'ensemble des communes attentives à cette problématique, notamment à l'occasion d'un séminaire qui s'est déroulé hier en région bruxelloise.

Toutes les mesures sont prises pour que soit assurée non seulement la sécurité des matches Euro 2000 mais également tout ce qui peut découler de l'arrivée sur notre territoire d'un nombre considérable de personnes, sans pour autant négliger les problèmes de sécurité ordinaires. Les moyens sont prévus et tout est préparé depuis longtemps de manière très minutieuse, notamment par mon honorable prédécesseur. Les plans sont prêts depuis 1996. J'ai moi-même eu de très nombreux contacts avec mon collègue hollandais. J'ai organisé des concertations avec les bourgmestres des villes hôtes, avec les gouverneurs des provinces. Sous ma présidence, j'ai eu des réunions avec les commissaires en chef et les commandants de brigade. Un système de commandement intégré a été mis en place et même les hypothèses les plus difficiles sont examinées en ce qui concerne l'organisation de plans de secours éventuels. Un maximum de précautions sont prises et, avec mon collègue hollandais, dès l'année prochaine nous nous rendrons dans les différentes capitales pour demander la collaboration des autorités de ces pays mais également des fédérations de football. Si des billets ne sont pas vendus à des hooligans, les conditions de la sécurité en seront d'autant facilitées. Il est vrai que tout le volet préventif est un volet essentiel et que l'observation policière est extrêmement développée à cet égard. L'échange d'informations existe déjà dès à présent et sera renforcé au fur et à mesure que l'on se rapproche du mois de juin de l'année prochaine. Si des hooligans se déplacent, ils seront accompagnés. Vous savez qu'avec mon collègue hollandais, nous procéderons aux contrôles nécessaires aux frontières, sur base des informations reçues. Nous aurons la possibilité d'interdire l'accès s'il le faut, mais également d'expulser tous ceux qui troubleraient l'ordre public sur notre territoire. Je crois donc qu'il ne faut absolument pas paniquer. Au contraire, il faut être convaincu que des mesures sont prises, des mesures prévoyantes qui doivent supprimer l'inquiétude dans le chef de certains.

En ce qui concerne la réforme des polices, j'ai entendu M. Paque dire : "On ne voit rien venir". Il est vrai, monsieur Paque, que, si je devais attendre les réponses que je sollicite, notamment de votre présidente de parti quant à la suite de la procédure, je perdrais beaucoup de temps. Je donnerai un exemple : j'attendais une réponse

pour hier en ce qui concerne le conseil consultatif des bourgmestres; j'attends toujours la réponse. Cela ne m'empêchera pas d'aller de l'avant : j'irai devant le gouvernement dès jeudi avec la proposition. En effet, aucun retard n'a été pris et je suis tout à fait déterminé à aller de l'avant.

Je voudrais dire à tous ceux qui m'ont interrogé que je veillerai à ce que le timing prévu par la loi soit respecté et je ferai en sorte que les engagements qui avaient été pris par le précédent gouvernement soient améliorés puisqu'il était prévu que la fin de la mise en place des polices locales se terminerait en 2004. Mon intention est que l'ensemble des services de police intégrée entrent en fonction, soient opérationnels, en collaboration avec le ministre de la Justice, pour le 1er janvier 2002. Il est en effet souhaitable que l'on essaie que ces services entrent en service au même moment, de manière à indiquer très clairement qu'il n'existe aucune prééminence de l'un sur l'autre.

Le timing que j'ai établi est tout à fait respecté et les choses avancent bien. J'ai déjà pris le premier arrêté qui met en vigueur un certain nombre de dispositions de la loi. Je pourrai prendre bientôt celui qui concerne le conseil consultatif des bourgmestres qui est très important puisque c'est devant ce conseil que l'on devra présenter un certain nombre de projets de dispositions réglementaires.

En ce qui concerne les zones, il y en a déjà près de 160 pour lesquelles il n'y a aucune difficulté. Il en existe une cinquantaine dont on peut penser qu'elles pourraient être précaires, c'est-à-dire qu'elles seraient incapables d'assumer la totalité des fonctionnalités dont elles seront chargées demain. J'ai demandé au gouverneur d'avoir des consultations avec les bourgmestres. Je me réjouis du résultat de ces concertations puisque les gouverneurs m'ont fait savoir qu'en effet, un certain nombre de propositions étaient formulées de manière à améliorer la situation. Pour ces propositions, je pourrai engager les consultations officielles dès le début de l'année prochaine et demander au gouvernement de trancher au cours du premier trimestre de l'année prochaine.

De la même manière, en ce qui concerne les statuts, les choses avancent bien. J'ai procédé à énormément de consultations. J'ai rencontré plusieurs fois les organisations syndicales. La semaine dernière encore, nous avons mis au point un calendrier de travail. Je puis vous confirmer que, dès le mois de janvier, nous examinerons un certain nombre de projets d'arrêtés réglementaires. Mais nous aborderons aussi la question difficile qui est celle de l'insertion. J'ai bien l'intention d'entreprendre tout ce qui est possible car la réforme des polices ne sera une réussite que dans la mesure où l'on aura la collaboration des hommes de terrain. Pendant la période transitoire, il faudra tenir compte d'un certain nombre de réalités, de

Antoine Duquesne

cultures différentes, de grades différents. Il faudra trouver des formules pour aménager la situation et faire en sorte que chacun se trouve bien dans le cadre de cette réforme. Après les conversations que j'ai eues, tout cela me paraît possible.

La réforme des polices avance bien. Je souhaite qu'elle soit poursuivie dans l'esprit des accords Octopus. Pour la réforme des polices, il y a une différence car il ne s'agit plus ici de préparer des dispositions légales, mais bien des arrêtés royaux qui relèvent de la compétence des ministres ou du gouvernement. C'est la raison pour laquelle, étant donné que la majorité fait confiance au gouvernement, la procédure a été quelque peu changée puisque c'est le gouvernement qui représente la majorité. Il faut que l'on aille de l'avant. J'ai posé un certain nombre de questions, mais je n'ai pas encore obtenu de réponses claires de la part du CVP et du PSC. Par contre, la Volksunie a donné une réponse qui ne contenait aucune ambiguïté.

A côté de la réforme des polices, d'autres réformes importantes devront être réalisées. Vous avez tout à fait raison de le dire, monsieur Hendrickx. Il faudra notamment procéder à la réforme des services d'incendie qui ont été conçus à une autre époque, pour une autre époque. En la matière, il y a encore beaucoup à faire. Nous y travaillons au niveau des consultations que nous avons avec les intéressés. En attendant, un certain nombre d'initiatives sont entreprises de manière à améliorer le statut des pompiers, qu'il s'agisse des pompiers professionnels ou volontaires. J'ai reçu les dossiers en ce qui concerne la fixation des zones. Il y a une difficulté technique pour deux d'entre elles. Mais, pour le surplus, il n'y a pas de problème. Je pourrai très rapidement prendre les arrêtés nécessaires.

Mais il faut également réfléchir au problème des entreprises de gardiennage et des transports de fonds. En ce qui concerne la gestion des catastrophes, il faut améliorer la coordination. C'est un élément essentiel de la réussite de ces opérations. Sachez que nous nous y attelons. Pour nous, il s'agit bien de problèmes essentiels.

En ce qui concerne la ville et l'immigration, je vous ai entendu parler, monsieur Paque, d'incohérence et de retard. Cela est probablement dû au fait que vous n'êtes jamais venu en commission de l'Intérieur pour voir ce qui s'y passait. La politique mise en oeuvre comporte trois piliers essentiels.

Tout d'abord, il y a la nécessité impérieuse de réformer la législation sur les étrangers. Nous y travaillons très activement. J'espère pouvoir vous présenter un projet sur cette matière difficile au moment des vacances de Pâques. Et j'espère que ce projet retiendra l'attention du parlement, car il concerne une matière dans laquelle il faut faire preuve de beaucoup de prudence.

En attendant, les éloignements ont repris. Il s'agit d'une dimension essentielle de la politique. Vous devez savoir que dans le courant du mois de novembre, il y a eu près de 700 éloignements, dont 48 avec escorte. En ce qui concerne ces escortes, les choses s'améliorent : près de 90% d'entre elles réussissent. De plus, on constate une évolution de l'atmosphère dans les centres parce qu'on se rend compte de la détermination du gouvernement. Les départs volontaires sont de plus en plus nombreux. Et il y en aura toujours plus.

Il est toutefois préoccupant de constater que nous continuons à connaître des afflux importants de réfugiés en provenance des pays de l'ancienne URSS. Cette situation nous préoccupe d'autant plus qu'il a été établi que certaines agences de voyage à l'étranger font de la publicité pour notre pays en matière d'asile. Il faut donc envoyer des signaux clairs. Bien sûr, nous accueillons tous ceux qui risquent d'être persécutés. C'est notre dignité. Nous allons même plus avant en acceptant l'idée de la régularisation. Mais il n'est pas admissible de considérer que notre pays est une véritable passoire et qu'il suffit d'y mettre le pied pour y rester et bénéficier d'un certain nombre d'avantages liés à l'aide sociale.

A cet égard, j'ai informé le gouvernement de ma détermination en la matière. J'ai, aujourd'hui-même, donné des instructions au commandant de la gendarmerie pour que l'on renforce les contrôles. En effet, ces personnes arrivent chez nous en suivant une véritable filière de traite d'êtres humains. D'autres mesures seront également prises. J'ai présidé un groupe de travail visant à renforcer l'ensemble des dispositifs policiers et judiciaires pour lutter contre la traite des êtres humains via une plus grande collaboration entre les services. Il faut aussi une collaboration avec les pays d'origine de ces demandeurs d'asile. Une action sur le plan diplomatique devrait permettre de mieux réprimer ces activités intolérables.

J'ai demandé également que pour ceux qui arrivent massivement pour l'instant, on accélère au maximum l'examen des dossiers en vertu du principe "last in / first out". Ainsi, très rapidement, on émet un signal vis-à-vis de l'étranger qui saura que s'il n'est pas dans les conditions de l'asile, il n'a aucune chance de pouvoir rester en Belgique.

De même, nous allons constituer une espèce de formation spécialisée pour les personnes envoyées dans les principaux pays de provenance. Il s'agira d'une sorte d'organisation systématique d'officiers à l'immigration. J'ai demandé, pour ce faire, la collaboration du ministre des Affaires étrangères pour que tous les contacts diplomatiques soient pris. Il est en effet souhaitable que ces personnes ne quittent pas leur pays avec l'espoir fallacieux de pouvoir rester en Belgique car il est beaucoup plus malaisé de devoir, par la suite, procéder à des éloignements.

Antoine Duquesne

Ainsi, lorsque les décisions seront prises, se poursuivront des renvois, des éloignements, y compris collectifs, vers les pays de l'Est.

Concernant la régularisation, c'est fait, monsieur Paque ! On en a beaucoup parlé dans le passé; c'est voté par la Chambre et le Sénat; le gouvernement a approuvé l'arrêté royal d'exécution, lequel a été envoyé depuis lors au Conseil d'Etat. Et je recevrai d'ailleurs dès demain l'avis de celui-ci. Les circulaires d'information vont être envoyées dans les communes. Et je confirme que l'opération de régularisation commencera à partir du 10 janvier prochain, sur la base de l'avis d'une commission, que je n'aurai pas de raison de ne pas suivre. En effet, un maximum de précautions sont prises afin de garantir le sérieux de cette commission. Celle-ci se composera entre autres d'un avocat, d'un magistrat et d'un représentant des associations de défense des droits de l'homme. Et si le gouvernement - et ce sera le cas - fait preuve de sérieux dans le choix de ceux qui y siégeront, c'est-à-dire s'il veille à en garantir l'indépendance absolue et l'objectivité, membres desquels l'on exigera qu'ils formulent et justifient leurs avis sur la base d'un dossier et non pas de considérations a priori, je ne vois pas pourquoi je ne suivrais pas les avis émis.

Et puis, à côté de cela, nos négociations, nos contacts se poursuivent avec les compagnies aériennes, et notamment avec la SABENA, de manière à améliorer les contrôles. J'envoie régulièrement des officiers de l'immigration dans toute une série de pays. Nous voulons améliorer la situation dans les centres fermés, en nous inspirant d'un certain nombre de suggestions formulées par M. Lelièvre. Et ce que vous dites à ce sujet est tout à fait inexact. En effet, il existe dès à présent des dispositifs dans les centres fermés afin d'améliorer la situation des familles avec des enfants. Vous devez savoir que parler d'éducation est excessif, lorsque l'on sait que ceux qui se trouvent dans les centres fermés le sont justement en vue de l'éloignement et qu'ils pourraient retrouver leur liberté sur l'heure s'ils acceptaient la décision rendue par des instances indépendantes dans ce pays, instances qui ont indiqué qu'il y avait lieu à procéder à leur rapatriement.

Nous voulons également développer la collaboration avec les organisations spécialisées pour les retours volontaires. C'est le cas notamment de l'IOM.

Vous le voyez, de nombreuses initiatives ont été prises et sont mises en oeuvre progressivement. Il faut un minimum de temps pour réaliser tout cela sérieusement. Ainsi, ai-je dû attendre deux mois pour que les deux chambres du parlement se prononcent sur la régularisation, ce qui est en soi normal pour garantir un débat démocratique et sérieux, lequel m'a d'ailleurs permis de clarifier un certain nombre d'aspects. Il ne suffit donc pas dans toutes ces matières de claquer des doigts.

A l'occasion de cette discussion budgétaire, je puis donc vous dire que les projets sont en bonne voie d'avancement - que ce soit pour l'Euro 2000, pour la réforme des polices, pour la politique d'asile ou pour les préoccupations de type non policier.

Monsieur le président, je vous vois sourire. Vous pourrez constater que j'en ai terminé avant que la petite lampe rouge ne clignote. Je vous remercie pour votre attention.

Le président : Monsieur le ministre, vous prenez d'excellentes habitudes, pour lesquelles je vous remercie au nom de la Chambre.

Minister Marc Verwilghen : Mijnheer de voorzitter, dames en heren, ik zal trachten te antwoorden op de vragen die tijdens de diverse uiteenzettingen nog naar voren kwamen en die de politieke gevoeligheden van het debat blijven voeden.

Tijdens de regeringsonderhandelingen werden inzake justitie vier pijlers in aanmerking genomen, die ons handenvol werk bezorgen. Ten eerste, is er de uitvoering van de Octopusakkoorden en de aanbevelingen van de diverse parlementaire onderzoekscommissies. Ik stel vast dat op dat vlak weinig spanningsvelden bestaan, behalve met betrekking tot het voortzetten van de werkzaamheden inzake de Octopusakkoorden en de Hoge Raad voor de Justitie. Ten tweede, gaat het om het veiligheidsplan dat wel een aantal vragen oproept, die ik zal trachten te beantwoorden. Een derde pijler is een snelle en humane rechtsbedeling. Ten vierde, gaat het om een strafuitvoeringsbeleid waaraan we een penitentiair plan hebben toegevoegd.

Ik zal in de discussie niet de opmerking uit de weg gaan die ik vandaag een aantal keren heb gehoord, met name dat men het normaal vindt dat er continuïteit in het beleid is. Mijsn inziens is dat niet altijd normaal, maar wel ten aanzien van justitie. Deze materie wordt nu eenmaal gekenmerkt door een vrij open geest. Ook in de commissie voor de Justitie heerst deze mentaliteit, wat zich vaak vertaalt in het gemakkelijker aanvaarden van wat het algemeen belang is. Het is een discussie die de partijpolitieke grenzen overstijgt.

Er is vandaag een aantal keren gebleken dat de vernieuwing die is voorgeschreven niet altijd wordt geaccepteerd en onvoorwaardelijk als slecht wordt afgedaan. Wellicht is dat eigen aan het politieke debat zoals wij dat in deze Kamer kennen.

Collega Van Parys, ik zal met u in debat treden. Ik verheer niet dat het niet mijn bedoeling is mij te verschuilen achter een ongeschreven regel die zegt dat aftredende ministers zich in de eerste zes maanden niet met hun materie inlaten. Integendeel, een aantal aspecten die u hebt aangekaart houden wellicht iedereen bezig. Het lijkt mij bijgevolg normaal dat daarop even wordt

Marc Verwilghen

ingegaan. Het is voor mij een verrassing te moeten vaststellen dat u zegt dat er een nulgroei is en men eigenlijk de vraag moet durven te stellen of justitie voor deze regering nog wel een prioriteit is. U weet dat wij, sinds de aanvang van deze regeerperiode, niet anders hebben gedaan dan de nulgroei in acht te nemen. De nulgroei houdt in dat de budgettering, zoals ze door de vorige regering waarvan u deel uitmaakte, was vooropgesteld, wordt gerespecteerd. Wij roeien dus deels met de riemen die wij van de vorige regering hebben gekregen. Wat dat betreft, stel ik vast dat er een verhoging is met 3,5 miljard frank, wat trouwens door een aantal sprekers hier werd opgemerkt.

De intellectuele eerlijkheid gebiedt mij in te gaan tegen de door u aangevoerde stelling dat de regering her en der 75 miljard frank kon spenderen, waarvan 3,5 miljard frank voor justitie was bestemd. Die 75 miljard frank is evenwel de globale stijging, van 1999 naar 2000, van alle Belgische begrotingen samen, dus zowel de primaire uitgaven van de Staat, de sociale zekerheid van werknemers en zelfstandigen als de begrotingen van de Gemeenschappen en de Gewesten. Wij moeten dat cijfer dus relativeren.

Ik kom nu tot de beperkte marges waarbinnen het beleid moest worden gewijzigd. U hebt aangestipt dat de problematiek van de rechtshulp u bijzonder nauw aan het hart ligt. Enerzijds, wijst u op de rechtszoekenden, die kansarm zijn en moeilijk hun recht kunnen laten gelden omwille van financiële redenen;

anderzijds, geeft u aan dat jonge advocaten daar eigenlijk de voedingsbodem vinden voor een eventuele carrière, wat ik toch even wil relativeren. In 1998 werd hiervoor in een bedrag van 500 miljard voorzien, in 1999 in 758 miljard en voor 2000 was aanvankelijk een bedrag van 1 800 miljard vooropgesteld, terwijl het resultaat slechts 908 miljoen is. Dit houdt dus een stijging in met 150 miljoen, die weliswaar 100 miljoen minder bedraagt dan het oorspronkelijk vooropgetelde bedrag.

Ik weet dat dit cijfer op forfaitaire wijze totstandkwam en dat uit de brief van het Rekenhof naar het ministerie van Justitie blijkt dat de doorzichtigheid ervan in vraag wordt gesteld. Een globale evaluatie van het stelsel is noodzakelijk.

Of wij het nu graag deden of niet, wij hebben op dit vlak gesnoeid, ervan uitgaand dat het systeem hoe dan ook moet worden herzien met alle nodige bijstellingen van dien. Aangezien het systeem dat wij willen ontwikkelen precies aan de kansarmen de mogelijkheid moet bieden een advocaat van hun keuze te nemen, vervalt volgens mij het argument over de carrièremogelijkheid van jonge advocaten.

Vervolgens kwam de tegenstelling tussen laïciteit en islamitische eredienst ter sprake en eigenlijk betreurt ik dat. Volgens mij werd laïciteit in het verleden altijd behandeld als het vijfde wiel aan de wagen. Men doet alsof beide geloofsovertuigingen tegenover elkaar staan, terwijl wij precies een tolerante maatschappij willen creëren, waarin de geloofsovertuiging behoort tot het privéleven van elkeen en met de garantie dat elk individu het geloof belijdt dat hem het meest aanspreekt. U weet wellicht dat wij opteerden voor de doorlichting van alle erkende erediensten en wellicht zal deze keuze ons leiden tot een meer evenwichtige verdeling van de middelen voor de erediensten en de laïciteit.

Ik kom thans tot de kritiek in verband met het snelrecht. Wij beschouwen het snelrecht als een van de drie peilers in de strijd tegen de misdadigheid, de witteboordencriminaliteit en de corruptiebestrijding. Voorts biedt het een snel antwoord, voornamelijk op de stadscriminaliteit. U merkt dus dat wij het snelrecht niet alleen willen koppelen aan het hooliganisme, hoewel dit laatste ongetwijfeld ook onder het snelrecht zou kunnen vallen. Trouwens, vanaf het ogenblik dat het snelrecht een instrument wordt, zal het verschil met het verleden erin bestaan dat aan het openbaar ministerie een middel meer wordt geboden om ook de structurele oorzaken van de criminaliteit aan te pakken.

Op dat vlak meen ik zeer duidelijk te zijn geweest.

In verband met het Octopusakkoord zou het elan zijn gebroken. Sta mij toe dit tegen te spreken. Alle partijen die aan het Octopusakkoord meewerkten startten met dezelfde bedoelingen aan de onderhandelingen. Het zou jammer zijn mocht thans afbreuk worden gedaan aan de inspanningen die toen werden geleverd, zelfs al lag een drama aan de oorsprong hiervan.

Om u aan te tonen dat het elan geenszins is gebroken, zette ik uw werkwijze voort door aan de drie werkgroepen van de heren Morlet, Murette, en Flore te vragen hun werkzaamheden af te ronden. Zij beloofden mij tegen eind november klaar te zijn, maar het toeval wou dat ik op 13 december de nota ontving van de heer Morlet, op 17 december deze van de heer Flore en vandaag deze van de heer Murette.

Zodra ik de documenten in mijn bezit had, heb ik de verschillende partijvoorzitters aangeschreven. Ik zal het overleg niet beperken tot de minister versus de oppositiepartijen. Iedereen die heeft deelgenomen aan het overleg, met uitbreiding van de groenen, moet zijn werkzaamheden in het kader van dat overleg kunnen voortzetten. Ik heb als datum voor de verdere bespreking 17 januari 2000 vastgelegd. Ik hoop dat we dan de werkzaamheden ook effectief kunnen hervatten. Dit is

Marc Verwilghen

trouwens niet onbelangrijk omdat een aantal technische problemen zich voordoen. Ik denk onder meer aan de verticale integratie van het parket met betrekking tot de federale parketten en de adviesraad in de Hoge Raad voor Justitie.

De heer **Bart Laeremans** (Vlaams Blok) : Mijnheer de minister, ik hoor u zeggen dat de groenen ook worden betrokken. Wordt het dan niet te gek dat alle partijen op één na gaan vergaderen, buiten de gebruikelijke werkwijze in het parlement ?

Is het niet zinvoller dat u deze documenten aan alle partijen kenbaar maakt ? Alle partijen en parlementsleden hebben daar recht op. Ik stel voor dat u in het parlement met alle fracties een overleg organiseert ofwel tussen Kamer en Senaat, ofwel binnen de commissie voor de Justitie en de Binnenlandse zaken samen. Het is nogal logisch dat het niet kan dat 600 000 Vlamingen worden uitgesloten van heel dit debat. In de vorige fase had u een tweederde meerderheid nodig en hebt u de meerderheid uitgebreid met de liberalen. Nu zitten we in een andere situatie waarin één partij wordt uitgesloten van het debat. Dit is al te gortig. Er zijn alternatieven.

Minister **Marc Verwilghen** : Mijnheer Laeremans, eens de werkzaamheden afgerond, is er een wetsvoorstel dat niet alleen in de betrokken commissie maar ook in het parlementair halfrond zal worden besproken. Men zal dus de normale parlementaire procedure volgen. Aangezien het overleg waarvan sprake in het verleden vruchten heeft opgeleverd, zie ik niet in waarom de regering hierop zou terugkomen.

Il est exact que vous êtes nouveau et bienvenu, d'ailleurs, ici au parlement. Certaines de vos interventions et surtout de vos constatations me font penser qu'il est nécessaire que je vous rafraîchisse quelque peu la mémoire, ce que j'aurais pu faire plus tôt en commission de la Justice si je vous y avais vu, une fois ou l'autre.

Si je me souviens bien, votre famille politique a détenu le département de la Justice pendant les douze dernières années. Malheureusement pour moi, je n'ai eu que cinq mois jusqu'à présent pour faire bouger les choses au département de la Justice. Entre douze ans et cinq mois, il y a un monde, vous en conviendrez.

Vous avez également dit que la continuation de la politique du précédent gouvernement vous semblait normale mais qu'il était inacceptable d'innover. Je trouve ce raisonnement un peu trop facile.

Je ne suis pas du tout d'accord sur vos remarques au sujet du plan de sécurité. Je vous rappelle que c'est un plan de sécurité et non un plan sécuritaire. Il n'entre nullement dans mes intentions de privatiser la sécurité.

Ce que j'ai demandé, c'est une coopération, organisée ou non, entre les institutions et l'Etat, d'une part, et le citoyen, d'autre part. Il faut d'ailleurs constater que les pays qui travaillent de cette façon ont considérablement avancé dans ce domaine.

Quant à l'arriéré judiciaire, bien que ce soit un des quatre piliers sur lesquels se fonde notre politique en matière de justice, vous semblez avoir perdu de vue la procédure civile. C'est dans le cadre de la procédure civile que nous voulons aménager les articles 730 et suivants du Code judiciaire. Nous pensons qu'une révision de ces articles permettra de donner un rôle beaucoup plus actif qu'à présent aux juges.

Au sujet de la procédure de comparution immédiate de 1994, si c'était à refaire dans le chef de M. Wathelet, ministre de la Justice de l'époque, je suis persuadé qu'il aurait aimé aboutir au point où nous voulons arriver aujourd'hui avec la procédure de comparution immédiate qui était prévue dans son projet, mais en quoi il n'a pas été suivi par les autres groupes politiques.

Enfin, vous avez parlé du plan pluriannuel. Je vais peut-être vous rafraîchir la mémoire en vous rappelant que M. Wathelet, comme M. De Clerck d'ailleurs, a utilisé le système du plan pluriannuel. Je trouve que c'est une bonne méthode de travail mais il a fallu deux ans à l'un comme à l'autre de mes deux prédécesseurs avant de pouvoir introduire ce plan pluriannuel. En effet, pour y arriver, il faut une période d'étude beaucoup plus longue que les cinq mois qui m'ont été attribués jusqu'à présent.

Ik ga akkoord met de standpunten die de heer Erdman heeft verdedigd. Hij heeft erop aangedrongen de problemen van Justitie niet langer op een te lineaire manier te koppelen aan mankracht. De heer Bourgeois heeft beklemtoond dat we de problemen van Justitie niet alleen kunnen oplossen door het aantal magistraten te verhogen. Er is meer nodig dan het kader. We moeten Justitie ondersteunen met middelen en mensen. Ik hoop dat de Hoge Raad voor de Justitie een constante evaluatie en bijsturing op het terrein kan waarmaken zodat Justitie de ondersteuning krijgt die ze verdient.

De heer Erdman heeft eveneens beklemtoond dat de publieke opinie opnieuw vertrouwen moet stellen in de derde macht. Het woordje "macht" is er reeds te veel aan. Een performante Justitie moet de publieke opinie ervan overtuigen dat ze in staat is recht en rechtvaardigheid binnen aanvaardbare termijnen af te leveren. Men spreekt beter van derde gezag. Gezag verdient men. De Grondwet bevat terzake voldoende elementen. Magistraten krijgen een levenslange benoeming, ze zijn financieel onafhankelijk, ze zetelen in het openbaar en moeten hun vonnissen en uitspraken motiveren. De controle op de rechterlijke macht is voorhanden. De twee andere mach-

Marc Verwilghen

ten moeten ervoor zorgen dat het gerecht op een correcte manier kan werken. Dan zal de rechterlijke macht opnieuw haar gezag kunnen verwerven. Ik hoop dat men bereid is de loopgraven te verlaten die in het verleden werden ingenomen.

Monsieur Desmedt, l'arriéré judiciaire, et plus particulièrement la situation à Bruxelles, préoccupe le monde politique et surtout la magistrature bruxelloise. Je voudrais pouvoir réagir comme ma collègue française, Mme Guigou, mais celle-ci a l'avantage de ne pas connaître la complexité de la société belge. Elle a dit, parlant des grandes réformes qu'elle met actuellement en place et pour lesquelles elle passe un examen en janvier 2000 devant la chambre constituante du parlement français : "Mes réformes, je les ai faites pour les justiciables, pas pour les magistrats ni pour les avocats". Je voudrais pouvoir dire la même chose pour ce qui concerne la situation dans notre pays et plus particulièrement à Bruxelles. Mais le justiciable bruxellois peut appartenir au rôle linguistique néerlandophone ou au rôle linguistique francophone.

J'espère que, suite aux éléments que j'ai reçus de la commission, nous pourrons avoir une discussion au sein du gouvernement et entamer un débat au parlement. Nous pourrons ainsi combler la carence actuelle dans le cadre bruxellois, qui est à la base d'un certain déni de justice faute de magistrats aussi bien du parquet que du siège.

Vous m'avez également, ainsi que d'autres intervenants, posé une question sur la commission Franchimont. Je le répète, le travail effectué par cette commission ne doit pas être jeté à la poubelle, loin s'en faut. Une première réforme a été réalisée, mais le travail n'est pas terminé sur quatre thèmes. J'ai retenu ceux-ci dans ma note de politique générale. J'ai demandé à des professeurs, dont la plupart appartiennent à la commission Franchimont, de poursuivre le travail. J'ai promis à M. Franchimont de l'informer de la composition de ces "équipes" dès que les contrats seront signés. Entre-temps, la commission est mise en veilleuse. Mais il va de soi que la globalité du travail doit être réalisée au sein de la commission de la Justice. J'espère que la rédaction de cette grande réforme sera terminée dans le courant de l'année 2000, ou au plus tard en 2001.

Dit neemt niet weg dat een aantal essentiële punten die tijdens de werkzaamheden van de commissie Franchimont naar boven zijn gekomen, moet worden opgelost, wat in het verleden moge zijn beweerd. Een ervan is het formalisme dat moest worden gerespecteerd; ik denk hierbij vooral aan de nietigheden en de invloed van de nietigheden op de procedure. We moeten op dit vlak nog belangrijke beslissingen nemen, wat overigens in de derde pijler van het Octopusakkoord was bepaald.

De heer Laeremans onderstreepte dat de aanpak met betrekking tot justitie te zacht was. Hij gebruikte de term "fluwelen handschoen"; ik herinner mij dat hij deze term in de commissie voor de Justitie vaak heeft gebruikt. Ik zal het maar niet hebben over het andere middel waarmee men de handen kan bedekken. Ik ben het echter absoluut niet met hem eens, zeker niet wanneer hij beweert dat ik veel te zacht ben aangezien de alternatieve straf de regel is en de gevangenisstraf de uitzondering. Dit is niet juist. De regel is dat in de eerste plaats moet worden voorkomen. We hebben gekozen voor preventie en het verlenen van één kans aan een delinquent door middel van een alternatieve straf. Wij kiezen dit boven het onmiddellijk opleggen van een vergeldende straf. Ik heb de indruk dat de partij van de heer Laeremans maar al te graag hoort praten over de repressieve aanpak. Mijn veiligheidsplan is opgebouwd uit drie opeenvolgende schakels. In de eerste plaats is er de preventie. Pas als de preventie faalt, zal men kunnen grijpen naar wat de ultieme remedie wordt genoemd, de repressie.

Ook bij de repressie moet een onderscheid worden gemaakt. Door middel van alternatieve straffen kan veel worden voorkomen. Pas in laatste instantie grijpt men naar de gevangenisstraf. Laat hierover geen misverstand bestaan.

Wat het gevangenisbeleid betreft, weet ik dat de heer Laeremans niet veel ziet in de standpunten van de "wereldvreemde" professor Dupont. Ik weet dat hij een beginselenwet opstelt waarvan iedereen die zich met deze problemen bezighoudt, ook buiten de academische wereld, meent dat het de moeite waard is. Eens de beginselenwet er is, kunnen we de herstelgedachte vorm geven en kunnen we beginnen met de oprichting van strafuitvoeringsrechtbanken. Alle elementen voor de noodzakelijke aanpak zijn dan voorhanden : de herstelgedachte tegenover de maatschappij, het slachtoffer en zelfs tegenover de dader. Dit kan de problemen alleen maar oplossen.

Ik neem er akte van dat u medewerking zult verlenen aan het snelrecht. Ik wil daar toch nog één woord over kwijt. Voor de verkiezingen had ik de indruk dat dit een koud kunstje was, want iedereen was voorstander van een snelrechtprocedure. Nu ligt dit enigszins anders, hoewel ik meen dat hier een evenwichtig ontwerp voorligt, waarover wij effectief in het parlement zullen kunnen debatteren. Als het kan bijdragen tot de verbetering van de wettekst, heb ik er geen moeite mee om de amendementen die zullen worden ingediend niet alleen te bespreken maar ook in aanmerking te nemen.

De heer **Bart Laeremans** (Vlaams Blok) : Mijnheer de minister, u zegt dat iedereen vindt dat de nota van professor Dupont goed is. Welnu, de laatsten die daar-

Bart Laeremans

mee zullen worden geconfronteerd, zullen jammer genoeg de leden van dit parlement zijn. En het zijn juist zij die er eigenlijk als eerste recht op hebben, al was het maar om het debat te kunnen sturen.

Ik heb u al eerder gevraagd, mijnheer de minister, of u bereid bent om de reeds beschikbare teksten zo snel mogelijk ter bespreking in de commissie voor te leggen. Wij mogen niet voor voldongen feiten worden gesteld; er is een debat nodig. De nota is zeer belangrijk. Ik vrees dat wij achteraf alleen nog maar kleine verbeteringen zullen kunnen aanbrengen en dat de grote lijnen reeds definitief zijn vastgelegd.

Minister **Marc Verwilghen** : Collega Laeremans, eens het studiewerk van professor Dupont zal zijn beëindigd en de documenten in mijn bezit zijn, zullen ze onmiddellijk aan de leden worden bezorgd. Op dat ogenblik en vooraleer een definitieve beslissing zal worden genomen, zal daaraan een bespreking worden gewijd. Wil men echter enige vooruitgang boeken op het vlak van het detentiebeleid, dan heeft men een beginselwet nodig. Zonder beginselwet kan een strafuitvoeringsrechtbank niet functioneren.

Uw laatste opmerking had betrekking op de jeugddelinquentie. Dit is een residuaire bevoegdheid. U zegt met grote stelligheid dat ik mij daarover geen zorgen moet maken omdat ik daarin het alleenrecht heb en de beslissingen kan nemen die noodzakelijk zijn. Indien dit inderdaad zo zou zijn, zouden de problemen zeer snel opgelost zijn, ook door mijn voorgangers die evenzeer de wil hadden om de nodige maatregelen dienaangaande te nemen. Met de nodige maatregelen bedoel ik dat men effectief moet kunnen beschikken over - ik heb het nu niet over jeugdgevangenen - gesloten instellingen waar jeugdigen kunnen worden opgenomen wanneer er zich een crisissituatie voordoet en wanneer men moet kunnen interveniëren. Er is inderdaad een lacune, maar een die ook tot het omgekeerde heeft geleid. Ik heb gezien dat men een minderjarige, die eigenlijk in een gesloten instelling had moeten worden opgesloten, heeft opgesloten in een gevangenis, met als gevolg dat de jonge man van 15 jaar zich van het leven heeft beroofd.

Ik betwist de nood niet; ik heb dat ook nooit gedaan. Ik denk ook niet dat iemand die nood betwist. De voorwaarden daarvoor moeten echter zijn vervuld en dat hangt niet alleen van de minister van Justitie af. Moest dat zo zijn, dan hadden ook mijn voorgangers met een vingerknip een en ander kunnen oplossen. Dat is toen ook niet onmiddellijk gelukt.

Wij geven het echter niet op.

Mijnheer Bourgeois, u had een aantal gemengde reacties. Ik neem in dank de positieve bemerkingen af. Ik noteer ook enkele negatieve reacties. Ik ben het met u

eens als u zegt dat veel te veel de klemtoon werd gelegd op strafrecht en veiligheid. Dat is een tendens die ik de laatste jaren vaak heb moeten vaststellen. Met de hervormingen van artikel 730 en volgende van het Gerechtelijk Wetboek werden de principes vermeld. Ik wil naar de actieve rechter. Ik denk dat ook de balies meer verantwoordelijkheid moeten krijgen. Ik wil de voorbeelden uit de praktijk volgen, waar ik effectief de tussenkomst van actieve rechters heb kunnen vaststellen. Daar ontstaat klaarblijkelijk geen achterstand. Ik ken de voorbeelden van Hasselt en Dendermonde. Elk gerechtelijk arrondissement kan zo wel een aantal voorbeelden citeren.

Voor de aanpassingen van het burgerlijk recht en het handelsrecht heb ik enkele thema's uitgestippeld. Er staan ook een aantal wetsontwerpen op stapel, wetsontwerpen waaraan soms zeer lang door de administratie werd gewerkt en waar beroep werd gedaan op uitstekende academici die deze materie als geen ander beheersen. Het is ook mijn bedoeling in de mate van het mogelijke dit werk te laten renderen.

Dat neemt niet weg dat u nog een aantal andere punten hebt aangeraakt, waarmee u wel problemen hebt. Het is de bedoeling een federaal veiligheidsplan in te dienen dat beantwoordt aan de notie zoals we ze in de andere landen hebben zien ontstaan. Het Nederlandse voorbeeld was voor mij altijd inspirerend. De werkzaamheden rond dat veiligheidsplan zijn klaar. Ieder blijft zijn bevoegdheden behouden. De invulling van het concept integrale veiligheidszorg en de keten preventie-repressie-nazorg in de praktijk omzetten zal horizontaal moeten gebeuren tussen de verschillende departementen en verticaal tussen de verschillende niveaus, gaande van het lokale niveau tot en met het federale en zelfs internationale niveau.

De heer **Geert Bourgeois** (VU&ID) : Mijnheer de minister, ik begrijp dat u zegt dat dit plan verder moet worden uitgevoerd en dat het op het lokale niveau moet worden besproken. Is dit al gebeurd ? Zijn er daarvoor al contacten gelegd ? Worden de gemeenten daarbij betrokken ? Onlangs heb ik daar in mijn gemeente vragen over gesteld, maar de burgemeester viel bij wijze van spreken, al dan niet terecht, uit de lucht. Ik had in ieder geval niet de indruk dat hij al enige instructie had gekregen. Vanuit preventief oogpunt vind ik dit overleg nochtans bijzonder belangrijk voor de Gemeenschappen. Het gaat eigenlijk niet om het sluitstuk, maar om het begin van alles.

Minister **Marc Verwilghen** : Ik deel uw mening, mijnheer Bourgeois. De essentiële schakel is natuurlijk de vertaling op lokaal niveau omdat de wisselwerking tussen de bevolking, de politiediensten en de justitie of de andere departementen die erbij betrokken zijn, gemakkelijker op het lokale niveau kan worden geregeld dan op het

Marc Verwilghen

federale niveau. Ik kan u zeggen dat de contacten met de diverse niveaus via de werkgroepen werden gelegd. De praktische invulling in iedere lokale entiteit kan maar gebeuren wanneer het canvas daarvoor gemaakt is. Er is in ieder geval voldoende ruimte om die invulling te realiseren op maat van iedere locatie die een lokaal veiligheidsplan vereist.

Ik wil ook de opmerking over de Hoge Raad voor de Justitie niet uit de weg gaan. De heer Bourgeois dreigde ermee zijn samenwerking met betrekking tot de Octopus-akkoorden te koppelen aan de houding van de Senaat. De Senaat is een onafhankelijk huis. Het is een constitutioneel orgaan, een deel van de wetgevende macht. De wetgever heeft gewild dat de Senaat de externe leden van de Hoge Raad voor de Justitie zou aanwijzen. Ik kan alleen maar hopen dat de partijpolitieke overwegingen hier niet de bovenhand zullen halen en dat de kwaliteit voorop zal staan. Een minister van Justitie heeft echter geen impact op de manier waarop die aanwijzing zal gebeuren. Ik vraag alleen dat die Hoge Raad voor de Justitie op korte termijn in werking zal kunnen treden zodat er terecht kan worden gesproken over de innovatie die de Octopusakkoorden moesten realiseren.

De heer **Geert Bourgeois** (VU&ID) : Mijnheer de voorzitter, dit is een essentieel aspect. De minister verschuilt zich in zijn antwoord toch een beetje achter het formeel argument dat constitutioneel correct is. Het is evident dat de Senaat de externe leden van deze Raad aanwijst.

Mijnheer de minister, ik heb u echter ook aangesproken als eminent lid van de VLD die toch de ruggengraat van deze meerderheid vormt. Uit uw antwoord heb ik begrepen dat alles nog niet verloren is, en ik hoop dat we het er nog altijd over eens zijn dat die Hoge Raad het sluitstuk is van de eerste golf van hervormingen die na de dramatische gebeurtenissen van 1996 uit het Octopus-overleg zijn gekomen. Dit moest een antwoord zijn op de vertrouwensbreuk bij de bevolking. Het was de bedoeling om het vertrouwen in het gerecht te herstellen. Als de leden van die Hoge Raad, die advies moeten geven over de benoemingen en bevorderingen, zelf op partijpolitieke basis benoemd zijn, geeft u de bevolking een slecht signaal. Ik leid uit uw woorden af dat u alsnog bereid bent om hierover in extremis met de partijen te praten. Ik hoop dat de Senaat terugkomt op de afspraken die nu gemaakt zijn en dat er in de plaats daarvan een afweging wordt gemaakt van de titels, verdiensten en bekwaamheden van de kandidaten. Alleen op die grond mogen de leden worden aangewezen.

M. **Marc Verwilghen**, ministre : Monsieur le président, avant de terminer mon intervention, je voudrais dire à M. Frédéric, que dans la conception de la sécurité intégrée, nous n'avons pas perdu de vue les trois principes essentiels, le premier étant, selon moi, le plus important puisqu'il a trait à la prévention, pièce maîtresse de la sécurité intégrée.

Je voudrais également faire remarquer que la notion de "sécurité" est différente de celle de "sécuritaire". Il ne s'agit donc nullement d'installer un Etat de police dans notre pays. Notre conception est plus large et plus souple, le but étant d'offrir le plus d'avantages possibles.

M. Michel a, à juste titre, fait allusion à plusieurs éléments du plan de sécurité et, notamment à la comparution immédiate, à la lutte contre le crime organisé - élément particulièrement important -, aux moyens techniques qui doivent être développés et au cadre légal indispensable. Je peux vous garantir que le travail que j'ai confié aux quatre groupes de travail chargés de la réforme de la procédure pénale ont pour mission de répondre à ces questions.

Tot slot wil ik even ingaan op de uiteenzetting van collega Hove. Hij heeft een voorbeeld uit de praktijk van zijn gerechtelijk arrondissement, namelijk dat van Oudenaarde, geplukt. De preventie van drugsmisbruik wordt er met succes toegepast. In concertatie met de magistratuur, de politiediensten en de betrokkenen komt men effectief tot afdoende resultaten. Dit is een voorbeeld van wat voor de toekomst nodig is.

Ik besluit met de uitnodiging de begroting voor de Justitie goed te keuren. Ik kan evenwel begrip opbrengen voor de geformuleerde opmerkingen en de amendementen die werden ingediend en die meer dan een louter symbolische waarde hebben.

Ik vraag dat men rekening houdt met het engagement dat ik zal waarmaken. Zodra de regering over de middelen beschikt, zal ze het bewijs moeten leveren dat Justitie voor haar wel degelijk een prioriteit is.

De heer **Tony Van Parys** (CVP) : Mijnheer de voorzitter, ik wens nog drie korte opmerkingen en een bedenking te formuleren.

Mijnheer de minister van Justitie, ik heb inderdaad een procedurefout gemaakt, in die zin dat ik de termijn van zes maanden niet heb gerespecteerd, maar enkel vijf en een halve maand in acht heb genomen. Vermits dit niet op straffe van nietigheid werd voorgeschreven, dacht ik dat ik dit risico wel kon nemen. Er waren namelijk een aantal fundamentele bedenkingen te maken.

Dit zijn dan de drie punten waar ik wens op terug te komen.

Ten eerste, de problematiek van de rechtshulp ligt de CVP-fractie zeer na aan het hart omdat de basis van dit initiatief een wetsvoorstel was van collega Vandeuren en omdat de problematiek maatschappelijk belangrijk is.

Het feit dat die 100 miljoen frank werd geschrapd is een heel negatief signaal.

Tony Van Parys

Ik ben nog steeds niet gerustgesteld in verband met de uitvoeringsbesluiten.

Als die er niet zijn voor het einde van het jaar, zal deze wet niet van kracht kunnen worden. Hierdoor komen zowel de eerstelijns- als de tweedelijnsrechtshulp in het gedrang.

Ten tweede is het een geluk dat er een begrotingsdebat is omdat we op die manier een aantal dingen kunnen afdwingen. Ik denk met name aan de belofte van de minister van Justitie om ons de documenten in verband met de verticalisatie en het federaal parket ter beschikking te stellen en de uitnodiging om op 17 januari hieromtrent rond de tafel te gaan zitten.

Ik wil de minister toch wijzen op een aantal andere elementen uit het Octopusakkoord, namelijk de derde pijler, de magistratenschool en het procesrechtmisbruik. Ook daarvan moet dringend werk worden gemaakt. Het moet onze rol zijn om de druk op de ketel te houden.

Ik heb nog een bedenking naar aanleiding van de uiteenzetting van de heer Erdman en de reactie van de minister. Men zegt dat wij voor een omkadering moeten

zorgen voor de magistratuur. Wij hebben echter reeds een wet goedgekeurd die dat mogelijk maakt, namelijk de wet op de referendarissen. Laat ons deze wet zo snel mogelijk uitvoeren zodat de magistraten over het kader van referendarissen kunnen beschikken.

De **voorzitter** : Ik meen dat het debat hiermee kan worden afgerond. We hebben vandaag meer dan vijftien sprekers gehoord en er waren de hele duur van het debat twee ministers aanwezig.

De vergadering is gesloten.

La séance est levée.

- *De vergadering wordt gesloten om 20.02 uur. Volgende plenaire vergadering woensdag 22 december 1999 om 10.00 uur.*

- *La séance est levée à 20.02 heures. Prochaine séance plénière mercredi 22 décembre 1999 à 10.00 heures.*

BIJLAGE

PLENAIRE VERGADERING
DINSdag 21 DECEMBER 1999

MEDEDELINGEN**SENAAT****Overgezonden wetsontwerp**

Bij brief van 16 december 1999 zendt de Senaat over, met het oog op de koninklijke bekrachtiging, het niet-geamendeerde wetsontwerp houdende opheffing van het verval van sommige wetsontwerpen die een aangelegenheid regelen als bedoeld in artikel 78 van de Grondwet (nr.186/6).

Ter kennisgeving

Aangenomen wetsontwerpen

Bij brieven van 16 december 1999 zendt de Senaat de volgende wetsontwerpen over, zoals hij ze in vergadering van die datum heeft aangenomen :

- wetsontwerp houdende instemming met de Overeenkomst tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie en de Verenigde Mexicaanse Staten inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen, ondertekend te Mexico op 27 augustus 1998 (nr. 332/1);
- wetsontwerp houdende instemming met de Overeenkomst tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie en de Republiek Zuid-Afrika inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen, ondertekend te Pretoria op 14 augustus 1998 (nr.333/1);
- wetsontwerp houdende instemming met de Overeenkomst tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie, enerzijds, en de Regering van de Republiek Oezbekistan, anderzijds, inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen, gedaan te Tashkent op 17 april 1998 (nr. 334/1);
- wetsontwerp houdende instemming met de Europese Overeenkomst betreffende personen die deelnemen aan procedures voor het Europees Hof voor de rechten van de mens, gedaan te Straatsburg op 5 maart 1996 (nr.335/1);
- wetsontwerp houdende instemming met het zesde aanvullend Protocol bij het algemeen Verdrag nopens de voorrechten en immuniteiten van de Raad van Europa, gedaan te Straatsburg op 5 maart 1996 (nr.336/1);

ANNEXE

SEANCE PLENIERE
MARDI 21 DÉCEMBRE 1999

COMMUNICATIONS**SÉNAT****Projet de loi transmis**

Par message du 16 décembre 1999, le Sénat transmet, en vue de la sanction royale, le projet de loi relevant de caducité certains projets de loi réglant une matière visée à l'article 78 de la Constitution, le Sénat ne l'ayant pas amendé (n° 186/6).

Pour information

Projets de loi adoptés

Par messages du 16 décembre 1999, le Sénat transmet, tels qu'il les a adoptés en séance de cette date, les projets de loi suivants :

- projet de loi portant assentiment à l'Accord entre l'Union économique belgo-luxembourgeoise et les Etats-Unis du Mexique concernant l'encouragement et la protection réciproques des investissements, signé à Mexico le 27 août 1998 (n°332/1);
- projet de loi portant assentiment à l'Accord entre l'Union économique belgo-luxembourgeoise et la République d'Afrique du Sud concernant l'encouragement et la protection réciproques des investissements, signé à Pretoria le 14 août 1998 (n° 333/1);
- projet de loi portant assentiment à l'Accord entre l'Union économique belgo-luxembourgeoise, d'une part, et le Gouvernement de la République d'Ouzbékistan, d'autre part, concernant l'encouragement et la protection réciproques des investissements, fait à Tachkent le 17 avril 1998 (n°334/1);
- projet de loi portant assentiment à l'Accord européen concernant les personnes participant aux procédures devant la Cour européenne des droits de l'homme, fait à Strasbourg le 5 mars 1996 (n°335/1);
- projet de loi portant assentiment au sixième Protocole additionnel à l'Accord général sur les privilèges et immunités du Conseil de l'Europe, fait à Strasbourg le 5 mars 1996 (n° 336/1);

- wetsontwerp houdende instemming met de Overeenkomst tussen de Regering van het Koninkrijk België en de Regering van de Slovaakse Republiek tot het vermijden van dubbele belasting en tot het voorkomen van het ontgaan van belasting inzake belastingen naar het inkomen en naar het vermogen, ondertekend te Brussel op 15 januari 1997 (nr.337/1);

- wetsontwerp houdende instemming met de Overeenkomst tussen het Koninkrijk België en de Republiek Kazachstan tot het vermijden van dubbele belasting en tot het voorkomen van het ontgaan van belasting inzake belastingen naar het inkomen en naar het vermogen, en het Protocol, ondertekend te Almaty op 16 april 1998 (nr. 338/1);

- wetsontwerp houdende instemming met het aanvullend Protocol tussen de Regering van het Koninkrijk België en de Regering van de Volksrepubliek China, ondertekend te Beijing op 27november1996, tot wijziging van de Overeenkomst tot het vermijden van dubbele belastingen en tot het voorkomen van het ontgaan van belasting inzake belastingen naar het inkomen en het Protocol, ondertekend te Beijing op 18 april 1985 (nr. 339/1);

- wetsontwerp houdende instemming met de Overeenkomst tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie en de Regering van de Federatieve Republiek Brazilië inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen, gedaan te Brasilia op 6 januari 1999 (nr. 340/1);

- wetsontwerp houdende instemming met de Euro-mediterrane Overeenkomst waarbij een associatie tot stand wordt gebracht tussen de Europese Gemeenschappen en hun lidstaten, enerzijds, en het Hasjemitisch Koninkrijk Jordanië, anderzijds, de Bijlagen I tot en met VII, de Protocollen 1 tot en met 4, en de Slotakte, gedaan te Brussel op 24november 1997 (nr. 341/1);

- wetsontwerp houdende instemming met de Partnerschaps- en Samenwerkingsovereenkomst tussen de Europese Gemeenschappen en hun lidstaten, enerzijds, en Turkmenistan, anderzijds, de Bijlagen I, II, III, IV en V, het Protocol betreffende wederzijdse administratieve bijstand in douanezaken, en de Slotakte, gedaan te Brussel op 25 mei 1998 (nr.342/1);

Verzonden naar de commissie voor de Buitenlandse Betrekkingen

- wetsontwerp betreffende het definitieve verbod op antipersoonsmijnen (nr.343/1), waarover de Kamer een beslissing moet nemen binnen een termijn die 60 dagen niet te boven mag gaan overeenkomstig artikel 81 van de Grondwet.

Verzonden naar de commissie voor de Landsverdediging

- projet de loi portant assentiment à la Convention entre le Gouvernement du Royaume de Belgique et le Gouvernement de la République slovaque tendant à éviter les doubles impositions et à prévenir l'évasion fiscale en matière d'impôts sur le revenu et sur la fortune, signée à Bruxelles le 15 janvier 1997 (n° 337/1);

- projet de loi portant assentiment à la Convention entre le Royaume de Belgique et la République du Kazakhstan tendant à éviter les doubles impositions et à prévenir l'évasion fiscale en matière d'impôts sur le revenu et sur la fortune, et le Protocole, signés à Almaty le 16 avril 1998 (n°338/1);

- projet de loi portant assentiment au Protocole additionnel entre le Gouvernement du Royaume de Belgique et le Gouvernement de la République populaire de Chine, signé à Beijing le 27novembre1996, amendant la Convention en vue d'éviter les doubles impositions et de prévenir l'évasion fiscale en matière d'impôts sur le revenu et le Protocole, signés à Beijing le 18avril 1985 (n°339/1);

- projet de loi portant assentiment à l'Accord entre l'Union économique belgo-luxembourgeoise et le Gouvernement de la République fédérative du Brésil concernant l'encouragement et la protection réciproques des investissements, fait à Brasilia le 6 janvier 1999 (n°340/1);

- projet de loi portant assentiment à l'Accord euro-méditerranéen établissant une association entre les Communautés européennes et leurs Etats membres, d'une part, et le Royaume hachémite de Jordanie, d'autre part, les Annexes I à VII, les Protocoles 1 à 4, et l'Acte final, faits à Bruxelles le 24 novembre 1997 (n° 341/1);

- projet de loi portant assentiment à l'Accord de partenariat et de coopération établissant un partenariat entre les Communautés européennes et leurs Etats membres, d'une part, et le Turkménistan, d'autre part, les Annexes I, II, III, IV et V, le Protocole concernant l'assistance administrative mutuelle en matière douanière, et l'Acte final, faits à Bruxelles le 25 mai 1998 (n°342/1);

Renvoi à la commission des Relations extérieures

- projet de loi relatif à l'interdiction définitive des mines antipersonnel(n°343/1) sur lequel la Chambre doit se prononcer dans un délai ne pouvant dépasser 60 jours conformément à l'article 81 de la Constitution.

Renvoi à la commission de la Défense nationale

REGERING**Verslag**

Bij brief van 17 december 1999 zendt de staatssecretaris voor Ontwikkelingssamenwerking, toegevoegd aan de minister van Buitenlandse Zaken, overeenkomstig de aanbevelingen van de bijzondere commissie belast met de Opvolging van de problemen van het algemeen Bestuur voor Ontwikkelingssamenwerking, het verslag aan het parlement van de dienst Inspectie en Controle voor het jaar 1998 over (nr. 328/1).

Rondgedeeld en verzonden naar de commissie voor de Buitenlandse Betrekkingen

GOUVERNEMENT**Rapport**

Par lettre du 17 décembre 1999, le secrétaire d'Etat à la Coopération au développement, adjoint au ministre des Affaires étrangères, transmet, conformément aux recommandations de la commission spéciale chargée du Suivi des problèmes de l'Administration générale de la Coopération au développement, le rapport au parlement du service Inspection et Contrôle pour l'année 1998 (n°328/1).

Distribution et renvoi à la commission des Relations extérieures

ARBITRAGEHOF**Beroepen tot vernietiging**

Met toepassing van artikel 76 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Arbitragehof geeft de griffier van het Arbitragehof kennis van :

- de beroepen tot vernietiging van :

. de artikelen 24, 47, 91, 92, 93, 94 en 97, negende lid, van de wet van 15 maart 1999 betreffende de beslechting van fisale geschillen;

. het koninklijk besluit van 12 april 1999 tot bepaling van de procedure voor de gouverneur of voor het college van burgemeester en schepenen inzake bezwaarschrift tegen een provincie- of een gemeentebelasting;

ingesteld door de gemeente Herstal, B. Claus, de gemeente Elsene en de stad Brussel; de beschikking tot samenvoeging van de zaken met rolnummers 1770, 1774, 1775 en 1776 met de zaken met rolnummers 1682 en 1766;

(rolnummers : 1682, 1766, 1770, 1774, 1775 en 1776)

- het beroep tot gehele of gedeeltelijke vernietiging van de artikelen 4 en 6 van de wet van 11 april 1999 tot wijziging van de wet van 19 december 1974 tot regeling van de betrekkingen tussen de overheid en de vakbonden van haar personeel, ingesteld door de "Groupe d'Etude et de Réforme de la Fonction administrative";

(rolnummer : 1797)

- de beroepen tot vernietiging :

. van artikel 147 van de wet van 25 januari 1999 houdende sociale bepalingen (betreffende de heffing op het omzetcijfer van geneesmiddelen);

. van de artikelen 10 en 11 van de wet van 4 mei 1999 houdende fiscale en andere bepalingen (betreffende de aanvullende heffing op het omzetcijfer van geneesmiddelen);

COUR D'ARBITRAGE**Recours en annulation**

En application de l'article 76 de la loi spéciale du 6 janvier 1989 sur la Cour d'arbitrage, le greffier de la Cour d'arbitrage notifie :

- les recours en annulation :

. des articles 24, 47, 91, 92, 93, 94 et 97, alinéa 9, de la loi du 15 mars 1999 relative au contentieux en matière fiscale;

. de l'arrêté royal du 12 avril 1999 déterminant la procédure à suivre par le gouverneur ou le collège des bourgmestre et échevins en cas de réclamation relative à une taxe provinciale ou communale;

introduits par la commune de Herstal, B. Claus, la commune d'Ixelles et la ville de Bruxelles; l'ordonnance de jonction des affaires portant les numéros 1770, 1774, 1775 et 1776 du rôle avec les affaires déjà inscrites aux numéros 1682 et 1766 du rôle;

(n°s du rôle : 1682, 1766, 1770, 1774, 1775 et 1776)

- le recours en annulation totale ou partielle des articles 4 et 6 de la loi du 11 avril 1999 modifiant la loi du 19 décembre 1974 organisant les relations entre les autorités publiques et les syndicats des agents relevant de ces autorités, introduit par le Groupe d'Etude et de Réforme de la Fonction administrative;

(n° du rôle : 1797)

- les recours en annulation :

. de l'article 147 de la loi du 25 janvier 1999 portant des dispositions sociales (concernant la cotisation sur le chiffre d'affaires des produits pharmaceutiques);

. des articles 10 et 11 de la loi du 4 mai 1999 portant des dispositions fiscales et autres (concernant la cotisation complémentaire sur le chiffre d'affaires des produits pharmaceutiques);

ingesteld door de vennootschap naar Nederlands recht Merck Sharp & Dohme BV en de NV Janssen-Cilag; de beschikking tot samenvoeging van de zaken met rolnummers 1829 en 1830 en de reeds samengevoegde zaken met rolnummers 1734, 1749 en 1762.

(rolnummers : 1734, 1749, 1762, 1829 en 1830)

Ter kennisgeving

Prejudiciële vragen

Met toepassing van artikel 77 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Arbitragehof geeft de griffier van het Arbitragehof kennis van de prejudiciële vragen over artikel 42, § 1, van de wetten betreffende de kinderbijslag voor loonarbeiders, gecoördineerd op 19 december 1939, zoals gewijzigd bij het koninklijk besluit van 21 april 1997 dat bekrachtigd werd bij wet van 12 december 1997, gesteld door de arbeidsrechtbank te Dendermonde bij vonnis van 9 november 1999, inzake N. Hellebroeck tegen de VZW Algemene Compensatiekas voor werknemers; de beschikking tot samenvoeging van deze zaak met de zaak met rolnummer 1688.

(rolnummers : 1688 en 1810)

Ter kennisgeving

introduits par la société de droit néerlandais Merck Sharp & Dohme BV et la SA Janssen-Cilag; l'ordonnance de jonction des affaires portant les numéros 1829 et 1830 du rôle et les affaires déjà jointes portant les numéros 1734, 1749 et 1762 du rôle.

(n^{os} du rôle : 1734, 1749, 1762, 1829 et 1830)

Pour information

Questions préjudicielles

En application de l'article 77 de la loi spéciale du 6 janvier 1989 sur la Cour d'arbitrage, le greffier de la Cour d'arbitrage notifie les questions préjudicielles concernant l'article 42, § 1er, des lois relatives aux allocations familiales pour travailleurs salariés, coordonnées le 19 décembre 1939, tel que modifié par l'arrêté royal du 21 avril 1997, qui a été confirmé par la loi du 12 décembre 1997, posées par le tribunal du travail de Termonde par jugement du 9 novembre 1999, en cause de N. Hellebroeck contre l'ASBL "Algemene Compensatiekas voor werknemers"; l'ordonnance de jonction de cette affaire avec l'affaire déjà inscrite au numéro 1688 du rôle.

(n^{os} du rôle : 1688 et 1810)

Pour information